

3/26/30

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ నంబ్ ఆగస్టునెల 25-వ తేది సోమవారము } నంచీక ౧౧౮
Vol. 17 } MADRAS, MONDAY 25th AUGUST 1930. } No. 118
శ్రీ ప్రమోదూతనామసంవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ ద్విత్వీయ

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

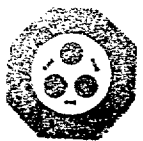
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయుపుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్లను బోగొట్టును. బెగుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేళము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్ప గొప్ప వారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బీతో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపా
6, 7 తయి శ్లెప్పిఫి, మద్రాసు.
109, క్లెరింగ్ ట్రాడ్, భోక్కు, బొంబాయి.

లంహానము, వరము లంహానము

రక్త

హామ

మదల నాటి

Deschiens' syrup

పిర్రుతి ఉపయోగించుము

ఇది, ఆరోగ్యమున, లంహా, వియ్యతనమున, 30,000 వైద్యులచేత ప్రశంసించబడినది. దెప్పిచ్చు, తాళ
ఇది తొమ్మిది, గదులందు ఉన్నది.

తిరుగుడు పెండ్లి

శ్రీ వేంకటాచార్యశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ విరచితముగు నవల
కారదా శాసనోజ్జ్వలమైన నవల. సాంఘిక విషయ
విస్తరమైనవల. చతుర కథావిభాష్యరమైనవల. సరసార్థ
భావరంజకమైన నవల.

మాటలో తిరుగుడు. గుననులో తిరుగుడు.
మతములో తిరుగుడు. తిరిగి తిరిగి తిరుగుడు
పెండ్లికి తలతిరుగుడే ఫలమైనది. వెల 1-8-0.

చందాదారులుగా చేసినవారికి రు. 1-0-0
చందాదారుగా చేయటకు ప్రవేశ దుసుము ,, 0-4-0

ఆంధ్రప్రచారిణీ గ్రంథ
నిలయము, విరాళరము

బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్, లిమిటెడ్,
వారు

తమ బ్యాంక్ లో ధనము నిచ్చి పుచ్చుకొను సంబంధము గలవారి ప్రత్యేకసౌకర్యముకొరకు

జేబులో నిముడు చెక్కు-పుస్తకములు

పాడ్డాఫీసు, బ్రాంచి ఆఫీసులవద్ద సిద్ధముగ నున్నవని తెలియపడుచున్నాము.
బ్యాంక్ తో సంబంధముగలవా రందరు న్యాయముగ వచ్చిగాని లేక వ్రాసి పంపినను
బడయగలరు.

విద్యాసాగర్ పాండ్యా,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

సంతానం పుట్టుకుండా 106-1

'కాంట్రా సెప్టిన్'

ఓక్కలే సులభమైన సురక్షితోపాయము
15 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0
ట్యూబులకు ఇతర విషయములు:

బి. రామచంద్రావు, 155, బ్రాడ్వే, మద్రాసు-2, పోస్ట్ బాక్స్ 106-1

ది సోషల్ హైజిన్ సిండికేట్.

ఇతర కమిటీలు ఆండ్ ప్రెస్టిజియస్ కుడ వొరకు.

శ్రీ సాధ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి- బెజవాడ.

ఈ ప్రకటనను ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని నా ముఖ్యమంత్రి
దా తిరుగేట్టునుండి ఈ పుస్తకములను గురించి ప్రకటించును.

కాంగ్రెసు సర్టిఫికేటు

హిందీ

అచ్చ స్వదేశీ వస్త్రములు

అక్షరాలకు వారము

సి. యారన్ అందు నన్ను.

Representative } వీరింగు అందు వయ్యంగు కంపెనీ
చక్కా బలకామయ్య } పాపిక్ సర్టి
రాజకుండి } మలబారు జిల్లా.

కేసరిగాడి త్రిరత్నములు

లోక్

స్త్రీల యొక్క ఆరోగ్య, సౌఖ్యములకు

అమృత

రక్త పరిశుభ్రతకు

అర్క

జ్వరములకు

అన్ని మందులమీదలలోను దొరకును

మరియు

కేసరిగుటీరమ్,

ఎన్నగునూ మద్రాసు.

మానసోల్లాసిని మాత్రము

30 మాత్రము 0-10-0 (నది అణాలు)

చెలమలభము! (పోస్తుఖియ్యలు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైత్యకాకలకు
ఈ మాత్రము దివ్యామృతము, అజీర్ణము, అరుచి, ఆవు
లింతలు, అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు,
సర్వాంగములయందు జలక్షయము, పిక్కలు పూర్వ
ములు, శిరస్సు, చేతులు, అంగులు, మొదలగు వానియందు
గతిగడి నొప్పులు బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్య
మునకు దెచ్చును.

ఈ మాత్రము మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును
ఇందు బాణేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవ జైవధ
మగుటచేతను పరమనాంధ్రాక్షి యని చెప్పవచ్చును.
పిక్కసారి వాడిమాచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—అయ్యర్స్ వైద్యనిలయం,
ఎలకుర్రు నోట్లు, నిడుమెల, (కృష్ణాజిల్లా)

జాతకము

జాతకము వకలాగాని జనకాల ఘడియలు లేక
ఘంటలుగాని ఉత్తరము వ్రాయుకాలముగాని నూతన
నాలో జాతకముయొక్క రూపము, స్వభావము, భవనము, భూమి,
విద్య, సంకల్పము, కళత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము,
జీవనము మొదలగునవి 28 విషయములు వ్రాసి రూ. 2-4-0
లకు పంపిస్తాము. కాళ్ళెత్తు రీతియే 2-4-0
లకు పంపిస్తాము.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పోస్టు అండ్ టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు.

కాంగ్రెసు పోస్టు అండ్ టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు.

చైనా, జపాను దేశములందు

స్వపరిపాలన

ఒక ఆంగ్లేయ ప్రచారకుని అభిప్రాయములు

జి. సి. డ్యూయిక్ గాథి యువన్యాసము

మదరాసు, ఆగస్టు 28:—ఇటీవల చైనా, జపాను దేశ
ములయందు పర్యటన మొనర్చి అరుచించిన, జి. సి. డ్యూయి
క్ గాథి (కలకత్తా వై. ఎం. సి. ఎ. సభ్యుడు) నిన్న సాయం
త్రయ దిలీ ఖాన్ జాతీయ సంఘమువారి యాజమాన్యమున
నువన్వసించుచు, ఆ దేశములయందలి రాజకీయ పరిస్థితుల
గురించి ప్రసంగించిరి. ఎస్. సత్యయ్యగారి రధ్యక్షతన హించిరి.
డ్యూయిక్ గాథి ప్రసంగమున ప్రారంభించుచు తాను
చైనా జపాను దేశములందు ఎక్కువ కాలము
నివసించలేదనియు, అట్టితరీ ఆ దేశముల సమస్యలగురించి ప్రసం
గించుట సాహసకార్యమేననియు నుడివీరి. అయినను తానచట
యూచిన విషయములు చాల ప్రమాదావహముగ నుండుటచే
వాని గురించుటకు సేనీసాహసకార్యమునకు పూనుకొంటినని
నుడివీరి.

చైనా దేశ మనేక సంవత్సరములుగా జాతీయస్వతంత్రత
కొరకు పోరాడుచున్నది. కాని చైనీయుల పోరాటమునకు
భారతీయుల స్వాతంత్ర్య పోరాటమునకును చాల భేదముగలదు.
ఎందుకనగా, చైనా దేశము భారతదేశమునలె సమపూర్ణముగ విదేశీ
శక్తి ప్రభుత్వ పరిపాలన కింద నుండలేదు. నామమాత్రముగ నై
నను- చైనా దేశము స్వతంత్రరాష్ట్రముగానే పరిగణింపబడు
చుండెడిది. కాని చైనాయందు విదేశీయుల అధికార
మును, పలుకుబడియు, చాల వరకు
చైనా స్వాతంత్ర్యము నామమాత్రమే మొనర్చును. విదేశీ
శక్తి ప్రభుత్వముల విధివలన చైనీయులు విదేశీయులకు ప్రత్యేక
హక్కులను వ్యాపార హక్కులను అధికారముల
ను ఒకవలసిన వచ్చెను. చైనాయందు దీనివలన ప్రతి పట్టణము
నందును కొంతభాగము విదేశీయులకు ప్రత్యేకముగా వదలివేయ
బడింది. ఆ ప్రదేశములో చైనీయులు వసించరాదు. ఇంచుమించు
నాకాలములన్నియు విదేశీయుల చేతులలో నుండెను.
మరియు పురపాలక సంఘముగూడ పూర్తిగా విదేశీయుల
క్రింద నుండెను. కొన్నిసంవత్సరములన్నియు విదేశీయుల పరిపాలన
యందుండెడిది. ఇట్టి విదేశీయాధిపత్యము నూతన చైనా యువ
జనులకు చాల లజాకరములై క్రోధకారణములై విదేశీయాధి
పత్యమును కూల్చివేయుట కాకురిత జనింప చేయుచుండెను.

ఇట్టి పారతంత్ర్య స్థితిని వదలించుకొనుటకు చైనీయు
లొనర్చిన ప్రయత్నముల నన్నిటిని వివరింప నవకాశము జాల
దు. కాని, ఇటీవల నాల్గువత్సరములుగా, చైనాయందు విప్లవ
భరించిన జాతీయ విప్లవమునకు ఫలితముగా, చాలవరకీ విదేశీయా
ధిపత్య కుంతరించెను. చైనా జాతీకి ఆవమానకరములగు విదేశీ
యుల ప్రత్యేక హక్కులను చాలవరకు తొలగింపబడెను. పట్టణ
ములలో విదేశీయులకు ప్రత్యేకింపబడిన ప్రదేశములన్నిటిని చైనా
జాతీయ ప్రభుత్వమువారు తమ వశ మొనర్చుకొనిరి. నాకా
లయముల చాలవరకు వశపరచుకొనిరి. ఎగుమతి దిగుమతి వస్తుల
వనూళ్లను, పరిపాలనను దానే గైకొనుటకు గట్టి ప్రయత్నముల
నొనర్చుచున్నది. జాతీయ ప్రభుత్వము నాంకింపు పట్టణమును
రాజధానిగా నొనర్చుకొని చైనా స్వాతంత్ర్యమును, జాతీయత
ను దృఢ పరచుటకు గట్టి ప్రయత్నముల నొనర్చు
చున్నది. చైనా యుద్ధనౌకలు, కక్షి పరిమాణములయందు దట్ట
ములయినను, విదేశీనౌకలు చైనానౌకల స్వాతంత్ర్యమును,
పరిసమానత్వమును అంగీకరించి, వారి కొసగవలసిన గౌరవము
నొసగుచున్నది. విదేశీయులందరను, చైనా జాతీయ పతాక
ముయొక్క స్వతంత్రము నంగీకరించి గౌరవించుచున్నారు.

నూతనసమస్యలు

వీనిని బట్టి, చైనా జాతీయస్వాతంత్ర్యము పరిపూర్తి
నందెనది గాని, చైనా జాతీయసమస్యకు సంపూర్ణముగ విజయ
ము ధృవపడెనది గాని భావింపరాదు. చైనా జాతీకి ఇప్పుడింకను
చాల క్లిష్టముగ సమస్యల నన్నిటితో యెదుర్కొనవలసి యు
న్నది. వానిని పరిష్కరించుటకు గట్టి పట్టుదలయు, ఓషికయు
గావలెను. అట్టి సమస్యలలో ముఖ్యమైనది ప్రయాణసౌకర్య
ముల సమస్యయని చెప్పవచ్చును. చైనా దేశము కడు
వికాలముగ దేశము. అట్టి వికాలముగ దేశము నొక ప్రదేశము
నుండి కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు సౌధానముగ పరిపాలింపవలసిన
యెడల మంచి ప్రయాణ సౌకర్యము లుండవలెను. అదిలేనిది
సౌధానముగ పరిపాలన నెలకొల్పుట దుస్సాధ్యము. కేంద్ర
ప్రభుత్వమువారు సమస్యను పరిష్కరించుటకు
ఇదివరకే ప్రయత్నములను ప్రారంభించిరి.
చైనా జాతీయత నెదుర్కొనియున్న వానిలో అనేకభాషా స
మస్యమరియున్నది. భారతదేశమునందులెకే చైనాయందుగూడ
పెక్కు భాషలు గలవు. ఒకభాష మరొకటి దెలియును

ఈవహుభాషాసమస్య జాతీయతాభివృద్ధికి ప్రబలమగు
నాటకముగ నున్నది. అందరనున కలిపి జాతీయభాష లేక
పోవుటచే తాముందర మొకటిగాను జాతీయభాషము ప్రజల
మౌన యమున గాఢముగ నాటుకొన
జాలకున్నది. కాని ఈ విషయ భాషా
సమస్యను పరిష్కరించుటకు ఆశాత్తము గల్గించుచున్న
ది. చైనాయందు వన్ని భాషలున్నను వానికన్నిటికిని తిసి ఒక్క
టే. ఉచ్చారణయందు మాత్రమే ఈ భాషాభేదము ప్రకటించు
చున్నది. వ్రాతభాష నన్ని ప్రాంతములవాడును పరిసమానముగ
చదివి అర్థ మొనర్చుకొనగలడు.

వీనియన్నిటికంటెను, ప్రస్తుతము జాతీయప్రభుత్వము
నెదిర్చియున్న సమస్య మరొకటిగలదు. ఇటీవలి జాతీయ విప్ల
వమును వ్యాపింపచేయుటలో యువకులలో విప్లవోద్యమమును
ఆరాజకభావములను విశేషముగ వ్యాపింపజేసెను. రష్యను
బోల్షివిక్కులు ఆరాజకభావములను యువకులలో తీవ్రముగ
వ్యాపింపజేసిరి. ఇవి విప్లవమొనర్చి జాతీయప్రభుత్వమును స్థాపిం
చుటకు చాల ఉపకరించెను. కాని ఆరాజ్యము నెదిరించిన
పిమ్మట నీయువకులు యరాజకచర్య నడచి, ప్రభుత్వ
మునకు విషయవిధేయతతో ప్రవర్తించునటు లొనర్చుట చాల
కష్టముగ నున్నది. చైనాయందు తమను వినిపించు, నాకాబంది
పోటులను, ఇతరబాధిపోటులకును, ఈ యరాజక భావవ్యా
ప్తియే కారణము.

జాతీయప్రభుత్వ ప్రయత్నములు

ఆరాజకమును అణచివేసి, క్రమముగ పరిపాలనను నిర
ముగ నాటుటకు జాతీయప్రభుత్వమువారు గట్టి ప్రయత్నముల
నొనర్చుచున్నారు. పౌర ధర్మములగురించును ఆపత్కృతలను
గురించియు, ఉపన్యాసముల నేర్పరచుచు, ఇతరవిధములగును,
చురుగుగ ప్రచార మొనర్చుచున్నారు. నూతనముగ నేర్పడిన,
ఏ ప్రభుత్వమును ఒక్కచూరుగ సంపూర్ణముగ ప్రకాశమును
నెలకొల్పజాలదు. అందుగు కొంతకాలము పట్టును.

ప్రస్తుతము కేంద్రప్రభుత్వము, ఆరాజకమును తొలగించుట
కు ప్రచారముతో బాటు, వేర్వేరు రాష్ట్రీయ సేనానాయకులను
లొంగదీయుటకుగూడ గట్టిసమగ్ర ప్రయత్నము లొనర్చుచున్నా
రు. చైనాదేశ మెన్నియో రాష్ట్రీయములగు విభజింపబడియున్నది.
ఆయా రాష్ట్రాధిపతులు, కేంద్రప్రభుత్వమును తక్కువగా
ఎదిర్చి ప్రవర్తించుచుండిరి. అచిరకాలములోనే కేంద్రప్రభుత్వ
మువారు వీరి నందరిని లొంగదీసి, దేశమునంతను ఒక్క
జాతీయప్రభుత్వముక్రిందకు తీసికొనిరాగలరు.

ఉపన్యాసములు చైనానుగురించిన ప్రసంగమును ముగిం
చుచు చైనీయులయందు గన్నడు పరిసమానభావమును, ధీరత్వ
ను ప్రకటించిరి.

ఉపన్యాసములు పిమ్మట జపానునుగురించి ప్రసంగించు
చు, చైనా తీరమును వీడి 18 గంటలలో జపానుతీరమున నడుగు
పెట్టినపుడు, అది అంతయు పూర్తిగా క్రొత్తప్రపంచమునలె
దొరుకును. జపానీయులు, మంచురాష్ట్రగు, గట్టి క్రమశిక్షణము
దైర్ఘసాహసములు, అమితముగ పట్టుదల ఉత్సాహముగల జాతి
వారు, వారి జాతీయతాభిమానము ప్రతివారికిని ఆత్మర్యము గలి
గించును. ప్రపంచముందు మరియే జాతీయములను అట్టి లక్షణము
లంత పరిపూర్ణముగ గనిపింపవు. అందుచేతనే, ఆరకతాబ్దుముక్రింద
నేమియులేని, ఒకలంకగనను ఈ జపానుదేశమేపుడు, ప్రపంచ
ములో కల్ల ప్రధానరాష్ట్రములలో నొకటియయ్యెను. జపా
నీయులు ఆధునిక శాస్త్ర విజ్ఞానమునంతను
ఇటీవల పాశ్చాత్యులపద్ధతేర్చుకొని దానినంతను జీర్ణమొనర్చు
కొని ఆశాస్త్రములయందే ఇతరజాతుల నతిక్రమించుచుండుట
ప్రతివారికిని చాల ఆత్మర్యమును గలిగింపక మానదు. సేను
ప్రయాణమొనర్చిన నౌక సంపూర్ణముగ జపానునందు జపానీయు
లచే నిర్మింపబడెను. అంతవేగముగ నడచునౌక గాని అట్టి సౌక
ర్యములగుగలవిగాని మరియే పాశ్చాత్య నౌకయందును సేను
జూవియుండలేదు.

ఆధునిక శాస్త్రాధికారము దెలియొ అభ్యున్నతిని గాంచి
న జపానునకు రాజకీయసమస్యలు లేవని భావింపరాదు. వారి
కిని కొన్నిగలవు. కాని వానిగురించి విదేశీయులను దెలియదు.
జపానీయు లెవ్వరును తమ జాతికి సంబంధించిన విషయము
లితర జాతీయులతో చర్చింపరు. అటుల చర్చించుట చాల దేశ
ద్రోహముగ పరిగణించెదరు అందుచే జపానీయుల
రహస్యముల చెలిసికొను
ట కడుదుర్లభము. జపానుదేశమునందు జాతీయత, ఇతరదేశ
ములయందు చచ్చుటకు గాంచజాలంత పరిపూర్ణతను గాంచెను.
జపాను విజయమున కిదియే కారణము.

కాని ఈ జాతీయ కఠినతయములచే, ప్రభుత్వని
ర్మాణమును, జాతీయజీవనమును కఠినపర్చెను. ఇప్పుడు చాల
భయపడకుండు నేజపానీయులను జపాను ప్రభుత్వనిర్మాణమును
విమర్శింపజాలదు. ఈ కార్యక్రమమును తొలగింపవలెను. జపాను
ప్రభుత్వమువారు పరిష్కరింపవలసిన మరియొక సమస్య
దారిద్ర్యసమస్య. జపానునందు నిరుపేదలకు ప్రజలెందరోగల
రు. వారిని తిని ఆభివృద్ధిపరచుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొ
నవలసియున్నది అని డ్యూయిక్ గాథి నుడివీరి.

అధ్యక్షుడు

అధ్యక్షుడు సభను విరమించుచు, అండ్లముడగు ద్యాయుకు గారు ప్రార్థనాకేసులను గురించి ఈ వార్తను సామర్థ్యాతో ప్రసంగించినందులకు సంతోషమును వ్యక్తపరిచి, భారతదేశము, చైనా దేశములను గూడ స్వాతంత్ర్యమును బడసి ఆచరణములోనే, ప్రపంచమున కాచార్యకీర్తియు సంతరింపగలవని నడిపిరి. భారతదేశమున రాష్ట్రములకు సామర్థ్య వ్యవహారములను నొగి, కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు నామమాత్రము మునీవైచుచు వారు చైనా యందుల వ్యవహారములను గురించు సుగమమును జేర్చుకొనవలెనని హెచ్చరించిరి. ప్రస్తుతము చైనాజాతీయ ప్రభుత్వము ప్రయత్నించుచున్నట్లులే భారతదేశమునకు బలమును కేంద్ర ప్రభుత్వముండవలెను. చైనాయందుల అరాజకస్థితిని గురించి సత్యమూర్తిగారు మాటలాడుచు గాంధీమహాత్మునితో ప్రభుత్వమువారు సమాధానమునకువచ్చి భారతజాతికి స్వాతంత్ర్యము నొసగనియెడల ఆచరణములోనే, భారతదేశము దట్టి పరిస్థితులు సంభవింపవచ్చునని హెచ్చరించిరి. పిమ్మట అధ్యక్షుని కును ఉపన్యాసమునకును కృతజ్ఞతాపదనములతో సభముగి సెను.

ధీర్లీరాష్ట్రము

29 మంది కాంతి సైనికులకు శిక్షలు

ధీర్లీ, ఆగస్టు 22:—సిటీ మేజిస్ట్రేటు ఈ క్లౌర్ గారు 29 మంది కాంగ్రెస్ కాంతి సైనికులకు 150 రూపాయల చొప్పున జరిమానా విధించెను. తేదా వారు 6 నెలలు విడి ఖైదు ననుభవించవలెను.

4 గురు కుమారణ వేడి విడుదలయ్యెరి. ఇంక 6 గురు కుమారణ కై దరఖాస్తు పెట్టుకొనిరి. నహర్ సాగర్ భాన్స్దే కల్లు దుకాణమును పిక్కెట్టుచేసిన యిద్దరు స్త్రీలు చంట్టిపిల్లలతో ను, ఒక చిన్న పిల్లవానితోడను వచ్చిరి. ఈ రోజు సాంత్రయము 8 గంటలవరకు 2 స్త్రీలు, 9 మంది కాంతి సైనికులు, వెరసి 11 మంది అరెస్టయిరి. (ఆ. పేన్.)

(ఫ్రీ ప్రెస్ తండ్రి)

ధీర్లీ, ఆగస్టు 22:—రంగవహులలో డౌలత్ రామ్ గారి కల్లుగిడ్డంగియెడల ఈ రోజు ఉదయము పిక్కెట్టింగు తిరుగ ప్రారంభింపబడెను. తంతి పంపు సమయమునకు 5 గురు స్త్రీలు, 11 గురు కాంతి సైనికులు అరెస్టు గావించబడిరి. పిక్కెట్టు చేయునప్పుడు కేకలు వేయుచున్న 9, 18 ఏండ్ల బాలురిద్దరు అరెస్టు చేయబడిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

ముద్దూయాల విచారణ

ధీర్లీ, ఆగస్టు 22:—15 తారీఖున అరెస్టయిన 43 గురి లో 29 మంది శిక్షింపబడిరి. పార్వతీదేవి ప్రతి వాదము పెట్టుకొనుటకు గాని, ప్రభుత్వ సాక్షులను పరీక్షించుటకుగాని అంగీకరింపలేదు. పోలీసులు చెప్పినది శుద్ధ అబద్ధమని కోహతీ సతి వాఖ్యాల విచ్చుచు తెల్పెను. మద్య మమ్మ వారిని చుట్టుముట్టెరను సేరనునకు ప్రత్యుత్తర ముసంగుచు “మేము చుట్టు చుట్టలేదు. రాకపోకల కాటంకము కలుగ జేయలేదు. కాంతియుతముగ కూర్చుండి జాతీయగీతములను పాడుకొనుచుండిమి” అని అమె చెప్పెను. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

ఇండియాగెజిటు

సిల్వా, ఆగస్టు 22:—జి. ఎన్. బాబుపాయిగారిని కాసన సభాకాఖలో ప్రత్యేకోద్ధోగమునందు నియమించిరి. రామచంద్రగారు బాబుపాయిగారిసోదానే బాయంటు కార్యదర్శిగా నియమింపబడిరి.

మాడన ప్లేటుకొన్నిసభకు ముగ్గురును, 4 వ ఎసంబ్లీ సభకు 51 సభ్యులు పోటీలేకుండ ఎన్నుకొనబడినవారి కేర్లు గెజిటులో ప్రకటించబడెను. వీరిలో సర్ హాకింగ గారు కలీరుద్దీను అహమ్మదు కె. సి. నియోగిగార్లు వాల్టా సభలకు పరుసగ ఎన్నుకొనబడిరి.

ఇండియను సివిల్ సర్వీసు కంట్రీబుటులవిభాగ నిబంధనలు, ఇండియను సివిల్ సర్వీసు భారతీయ సభ్యుల విభాగనిబంధనలు సమరణలతోగూడ ప్రకటించబడెను.

సిల్వాలో రూ 600 వైగా నెలతీతముగల ఉద్యోగులకు ఇండ్ల సదుపాయముగూర్చి నిబంధనలు ప్రకటించబడినవి. (ఆ. పేన్.)

సం. రాష్ట్రముల ఎన్నికలు

అలహాబాదు, ఆగస్టు 22:—సంయుక్త రాష్ట్రముల కాసనసభకును, ఎసంబ్లీకిని అభ్యర్థుల నామినేషను కాగితములు సెప్టెంబరు 8 తేదీలోగా చాఖలు చేయవలెనని ప్రకటించబడెను.

రాజకీయ కైదల విడుదల

కుమారణకోరి యికముందు రాజేంద్ర వరకు రాజకీయ ములందు పాల్గొనుచు దెల్పినందున సం. రా. గొన్న మెంటు వారు 20 మంది జైలు వైదీలను విడుదల చేసిరి. (ఆ. పేన్.)

పార్లసారధిస్వామివంటెన ప్రారంభోత్సవమును కార్యరేషను కమిషనరు కార్నాను స్మితంగా నిరతి జరుపుట. (వె. ఫో. బి.)

విలింగుడను ప్రభుని కంచుగిరహము తయారుచేసిన శిల్పి నాగప్పగారికి మదరాసు గవర్నరు గారు బంగారు పతకమును ఒసంగట. (వె. ఫో. బి.)

మదరాసు వైమానికుల సంఘము

గవర్నరుగారి నతి ఒకవిమానమును ఈ ముకరీబ మొరల్లు (వె. ఫో. బి.)

లాహోరు, ఆగష్టు 22:—6 వ ఆర్థిక సర్వేక్షేంద శిషింప బడిన కాంగ్రెసు కాలంటిరు లయగునరు, వారి శిక్షాపరిమితి ముగియకమునుపే పెట్టిదరతులను లేక ప్రభుత్వం గావించి నందున విడుదలచేయబడిరి. ప్రభుత్వంవారికి విశాఖముగా పెట్టి యుండు కొంతముగా దైర్యం బుగ్గవలసి కాదుకలదు యిది.

మధుర-రామ్మడుజిల్లాల సహకార మహాసభ

శ్రీయుత వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

(28-8-30) తేదన పెరియార్లకును సమాజేశ్వరుని మధుర-రామ్మడు జిల్లాసహకార మహాసభ కార్యక్రమ వహించిన శ్రీయుత వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారి యుపన్యాసముండి యీక్రింది యుక్తులు సంగ్రహింపబడినవి.

భూమితనఖా బ్యాంకులు

ఒక కేంద్ర భూమితనఖా బ్యాంకు సాధారణ గావించు కొని వివిధ గ్రామములందును ప్రైవేట్ భూమితనఖా బ్యాంకు లను స్థాపించినందుకు ఫలితముగా సహకార ఆర్థికవిధానమునందు కేంద్ర ప్రభుత్వోపహాలు తొలగింపబడవలెను. గ్రామపరిపాలన సంఘములయొక్క వ్యవహారము స్వయంకాల బుర్రములను మాత్రమే కట్టువశీ యుండవలెను. ఇట్టి బుర్రములు కొంతకాలము గడచిన పిమ్మట గూడ దీర్ఘ కాల తనఖా బుర్రములుగా మార్చబడగూడదు. "ఆపభువుమొనినవాడు తనకు తగినంత రాబడి చేయగలడు కారణమున స్వయంకాల బుర్రములను తనఖా బుర్రములుగా మార్చుకొనవలసి విచ్ఛిన్నమైన ప్రపంచములో కెల్ల నెక్కువ దురదృష్టవంతుడగుచున్నాడు." అని మార్కెట్ గారు నుడివనవచ్చును అమెరికాదేశమున కెల్లు వర్తించునో అట్లే భారతదేశమునకు గూడ వర్తించుచున్నది. దీర్ఘ కాల తనఖా బుర్రములు సాధ్యమగునంత త్వరలో అంతము గావించడవలెను. ఇట్టిబుర్రములు సాధ్యమగునంతవరకు భూమితనఖా బ్యాంకుల కొప్పగింపబడవలెను. ఇట్టియేర్పాటులను బుర్రగ్రస్తలు తమ తనఖాను విడిచించుకొనగలగుట కిదవదియేండ్లవరకు కాలపరిమితిని పొందగలరు. మరియు, తమబుర్రములపై వడ్డీరేటు 9 1/2% నుండి 10% కు తగ్గును. మధుర రామ్మడుజిల్లాలలో దేనియందుగూడ ప్రైవేట్ భూమితనఖా బ్యాంకు ఒక్కటయిననుగూడ యంతవరకు పని చేయకపోవుట విచారకరము. మీజిల్లాలలో ప్రతికాలాకా కొక భూమితనఖా బ్యాంకును స్థాపించుటకు మీరు తీవ్రప్రయత్నములను గావించెదరని తలచుచున్నాను. మద్రాసునగరముం దిప్పుడు కేంద్రభూమితనఖా బ్యాంకు పనిచేయుచున్నందున, సదరు బ్యాంకునుండి మాకు అవసరమగుద్రవ్యము లభించుటకు సాధ్యపడవలెను.

కాని, మన రాష్ట్రములో సహకార భూమితనఖా బ్యాంకుల నభివృద్ధి గావించుట అనేక కష్టములతో నూడిన పనియయ్యున్నది. కేంద్ర బ్యాంకునకును ప్రైవేట్ బ్యాంకులకును, స్థిరమగు సంబంధ మింకను యేర్పడలేదు. ఈ కారణము బట్టి ప్రజలకు కేంద్రబ్యాంకునందు పూర్తి యగు విధాన మింకను పుట్టలేదు. మరియు, కేంద్ర బ్యాంకు ఆపభువ్రముల మూలమున తగినంత దీర్ఘకాలపు పెట్టుబడి మొత్తమును సంపాదించగలగుటకు తగినయేర్పాట్లంకను గావించబడలేదు. మన రాష్ట్రముయొక్క దీర్ఘ కాల బుర్రావసరములను దీర్చుట కంతో పెట్టుబడి మొత్త ముండవలెను. భూమితనఖా బుర్రావ్రముల విషయమున ప్రభుత్వమువారు 6% వడ్డీ గాఢించి చేసినప్పటికిని, పారిశ్రామిక బుర్రావ్రములు చెలామణియగుటకు ఏకారణములు అటంకముగా నున్నవో ఆ కారణములలో కొన్ని తనఖా బుర్రావ్రముల చెలామణిగూడ అటంకముగానున్నవి. ఇతర రాష్ట్రములందు విధానము అటులు పెట్టబడుటకు ఆయా రాష్ట్రీయ సహకార బ్యాంకులయొక్క సహాయము గైకొనబడుచున్నది. కాని, మనరాష్ట్రములో రాష్ట్రీయ బ్యాంకుయొక్క సహాయము గైకొనుట కవకాశము లేనందున, మన కేంద్రభూమి తనఖా బ్యాంకు అవ్వలసాయమున గోరవలసియున్నది.

కోకట్రా బ్యాంకువారునందు గల ప్రస్తుతవిధివిధానములకు తొలగిపోయిన తరువాత మన కేంద్రభూమితనఖా బ్యాంకు వ్యవహారమును నుభవముగా సాగింపవచ్చునని తలచుట పొరబాటు. కాబట్టి యీసమస్యను సహకారవాదులు శ్రద్ధతో నెదుర్కొనవలెను.

నాన్ క్రెడిట్లు సహకార సంఘములు

మీ జిల్లాలలో అనేకవిధములనాన్ క్రెడిట్లు సంఘములున్నవి మీ జిల్లా రిపోర్టులనుబట్టి తెలియుచున్నది. ప్రస్తుతి పరిస్థితులలో మీ రెండు జిల్లాలయందలి ప్రజలకు నెక్కువ లాభకరమగునట్టి సంఘములను మాత్రమే ప్రస్తుత మభివృద్ధి గావించుట మీ పర్యవేక్షలకు ఆధారములను వినియోగింపవలెను. క్రయవిక్రయ సహకార సంఘముల నభివృద్ధి గావించుటలో మన మెక్కువ యత్నహమును జూపవలెను. మీ జిల్లాలయందు రామేశ్వరము, తిరుపత్తూరు, ధనవోడి, మధురానగరము ల్లాదుగుగా పనిచేయుచున్న క్రయవిక్రయ సహకార సంఘములు కొన్ని గలవని తెలియుచున్నది.

మీ రెండు జిల్లాలలోనున్న క్రయవిక్రయ సహకార సంఘములన్నియు గలిసి మొత్తముమీద 1928-29 ఫిల్లో రూ 8, 11, 610 విలువగల పదార్థమును క్రయముగావించి సదరు పదార్థములను రూ 8, 51,687 మొత్తమునకు విక్రయించెను. దీనిని బట్టి, యీ సంఘము లభివృద్ధి యగుట కంతో యవకాశమున్నది. ఈ సంఘములు ముఖ్యముగా తినుబడి పదార్థములలో వ్యవహారము సలుపుచుండును. కాని, ప్రజలకు సహాయముగా నుపయోగించు కొన్ని విధములను పారిశ్రామిక వస్తువులతో గూడ కొంత వ్యవహారము సలుపుచుండును. కాబట్టి, యీ సంఘములు విదేశీవస్తువులకంటె స్వదేశీవస్తువులతో నెక్కువవ్యవహారము సలుపుచో, స్వదేశీ కరీశ్రమల కెక్కువ లాభకరముగా నుండును.

కొన్ని పదార్థములమీద ఋణ విచ్చి అట్టి పదార్థములను విక్రయించునట్టి సహకార సంఘములనుగూడ అభివృద్ధి గావించవలెను. అట్టి పదార్థములను పండించువారికి యీసంఘము లెంతో లాభకరముగా నుండెను. ఇట్టి సంఘము నభివృద్ధి గావించుటకు లెక్కెందు కమిటీవారును మద్రాసు రాష్ట్రీయ బ్యాంకింగు విచారణ కమిటీవారును కొన్ని సలహాలను గావించియున్నారు. ఏలక్కాయలను విక్రయించు సంఘములకు ద్రవ్య సహాయ మొనర్చుటగూర్చి శ్రీయుతులు ఎస్. కె. యజ్ఞవారాయణయ్యరు, ఎస్. నాగస్వామయ్యగారు, మధుర రామ్మడు కేంద్ర బ్యాంకునకు గావించిన రిపోర్టును మద్రాసు రాష్ట్రీయ సహకార యూనియను వారు తమ పత్రికలో ప్రకటించియున్నారు. ఏలక్కాయలను విక్రయించు సహకారసంఘముల నభివృద్ధి గావించుట చాల లాభకరముగా గానించుచున్నది.

పారిశ్రామిక సంఘములలో కెల్ల నేత సంఘములు ముఖ్యముగా అభివృద్ధి గావించబడవలెను. మీజిల్లాలందు మధుర సారాష్ట్ర సహకార సంఘముతప్ప తక్కినసంఘములేవియును గూడ చురుకుగా పనిచేయవచ్చును. దీనిని పునరుద్ధరించుటకు అవకాశముగలవోట్లమందు క్రొత్త సంఘములను నెలకొల్పుటకును, మీయొక్క పర్యవేక్షలను వినియోగింపవలెను. దక్షిణదేశములో చేతిమగ్గులు నేతపరిశ్రమ నభివృద్ధిగలగుట కంతో యవకాశమున్నది. మన గృహపరిశ్రమలను రూపుపరిశ్రమను, చేతిమగ్గుల నేతపరిశ్రమను మనము పునరుద్ధరించుచో, మన గ్రామప్రజల ఆర్థికస్థితి చాలవరకు బాగుపడును. కాబట్టి సహకారోద్యమము యీ యొక్క కార్యమునయినను సాధించుచో మన యుద్యమముయొక్క యుద్దేశము సార్థకమగును.

సహకారోద్యమముయొక్క భావిదశ

మన సహకార విధానము మొత్తముమీద పరిమగు పర్యవేక్షలమీదనే యభివృద్ధి గాంచుచున్నది. మన రాష్ట్రములో గ్రామప్రజలకు వ్యాపారమున వడ్డీరేట్లవోపున మొత్తముమీద 10 కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడి మొత్తమును సహకారోద్యమము లభింపజేసెను. ఇంపీరియలు బ్యాంకు వాయింటు స్టాకు బ్యాంకులు పోస్టలు సేవింగ్స్ బ్యాంకులు పట్టణ వాస్తవ్యుల లాభముకొరకే ముఖ్యముగా నుపయోగించుచుండగా సహకార బ్యాంకులు ముఖ్యముగా శ్రవసాయదారులకును చిన్న పారిశ్రామికములకు చిన్న వర్తకులకు ఉపయోగించుచున్నవి. సహకారోద్యమము బాగుగా వ్యాపించియున్న వోట్లలో వడ్డీరేట్లు మొత్తముమీద తగ్గినవి. మరియు గ్రామ సహకార పరపతి విధానము శ్వపరిపాలనా మాత్రములమీద నే ముఖ్యముగా ఆధారపడియున్నందున ప్రజలలో స్వాతంత్ర్య భావముకురించుటకును, స్వశక్తి పెంపొందుటకును, అవకాశమే ర్పడినది. కాని, మనయుద్యమవిప్లవీకీగూడ ప్రజలలో బహుస్వల్పసంఖ్యనుమాత్రమే వ్యాపించియున్నది. మరియు, మన యుద్యమాభివృద్ధి కాటంకపడుచున్న కేటలనేకములున్నవి. భారతదేశములో సహకారోద్యమమునకు తోడ్పడుట ప్రభుత్వము వారియొక్కయు ఇంపీరియలు బ్యాంకుయొక్కయు విధియయ్యున్నది. స్వపరిపాలన మనభవింపుచున్న దేశములలో గ్రామ పరపతిసంఘములకు ఆయా ప్రభుత్వము లనేకవిధముల సహాయ మొనర్చుచున్నవి. భారతదేశములో, ప్రభాసామాన్యమునకు శ్రవసాయమే ముఖ్యాధారముగుటచేత, గ్రామపరపతిని, బ్యాంకింగు విధానమునకును, సంబంధము గలపుట ముఖ్యావసరము. ఈ యుద్దేశము నెరవేరటకు మనము పర్యవేక్షలను వినియోగింపవలెను.

శ్రవసాయదారులచే పండింపబడు పరకుమీద సహకారబ్యాంకులచే బుర్రాము లాసగలదు పద్ధతి యభివృద్ధి గావించు జేయుటకు ఇంపీరియలు బ్యాంకు యేజిల్లు కొందరు ప్రయత్నించుచున్నారు. పంటదీనులయొక్క క్రయవిక్రయ వ్యవహారము అట్టి దీనులకు పండింపబడిన తరువాత గాక ఆం తమపూర్వమే జరుపబడుట పరియనపరతి యని కొన్నివోట్ల దలంపబడుచున్నది. ఇట్టి యభిప్రాయముతో నేనేభవింపను.

ఉపాధ్యాయులను నిషేధించుట ఆర్థికసంబంధమున విషయములందు మాత్రమే గాక యితర విషయములందు గూడ సహకారోద్యమాభివృద్ధి కాటంకము లనేకములు గల్గింపబడుచున్నవి. సహకారసంఘములయొక్క వ్యవహారమునందు పాల్గొనుటకు ఉపాధ్యాయులను నిషేధించుచున్న గవర్నమెంటు ఆర్డరు ముఖ్యముగా గ్రామప్రపతి ములలో సహకారోద్యమాభివృద్ధికి అటంకముగా నున్నది. ఇతర వాగ్వికరేతములలో సహకారోద్యమమునందు పాల్గొనుటకు ఉపాధ్యాయులు ఆయా ప్రభుత్వములచే ప్రోత్సహింపబడుచున్నాడు. కాబట్టి ఉపాధ్యాయులు తమతరబాటు సమయములను సహకారోద్యమమునకు వినియోగించుటవలన రాష్ట్రములో విద్యాభివృద్ధి కాటంకముగలదు నేమో యని విద్యాకాఖా మంత్రిగారు భయపడుటయే సదరు గవర్నమెంటు ఆర్డరునకు కారణమని నేను నమ్ముకాలను. మద్రాసు రాష్ట్రములో విద్యాకాఖయొక్క "బాధ్యతగల మంత్రి" యధీనములో నున్నదని నలందుటకు కారణము గానించదు.

ఇట్టివి, అభివృద్ధికాఖా మంత్రిగారచే గావించబడిన యొక ప్రకటన, సహకార సంఘముల, ఖద్దరు, స్వదేశీ యుద్ధి మములను ప్రోత్సహింపగూడదని ధియకెట్టుచున్నది. ఈ ప్రకటన సహకారసంఘములకు గల ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమునే నిర్మూలించ జేయుచున్నది. ఇందువలన సహకార సంఘములు గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు తోడ్పడుటకే పిలువబడును. అభివృద్ధికాఖా మంత్రిగారు యీ ప్రకటనకు బాధ్యులయినను, గవర్నము తా మిప్పుడు మీకు దగ్గరగాను జిల్లాయందు తమ యెన్నోక ప్రచారమును గావించబోయినపుడు, యీ ప్రకటనమున కేదో యొక సమాధానము వ్రాసిరి. దీనిని సహకారము సంతృప్తికరము కాకపోవుటయే గాక అపదర్శకముగానున్నది. ఇందలి యధార్థమేమనగా, మన యుద్యమముయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పడునట్టియు, విదేశీయుల లాభమును పోషింపనట్టియు, ప్రయత్నము లేనయిననుగూడ తీవ్రప్రతిఘటనలనునే పురిగొల్పును. మన యుద్యమమున కిట్టి ప్రమాదము లనేకము లుండుటబట్టి వానిని చాటుటకే మనము పట్టుచు జూపవలెను. మనలో నిజమగు సహకార భావమును పెంపొందించుకొనవలెను. నిజమగు సహకారాచార్యులకే మనము కట్టుబడియుండుచో, మన మెల్లరమును అమలించుచున్న సహకారసామ్రాజ్య గవ్యస్థానము నెప్పటికయిన కేగగలముడు.

మద్రాసు అందు సదరక మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

కాకినాడలో గణపతి ఉత్సవము

27 ఆగస్టు మొదలు 5 సెప్టెంబరు 1930 వరకు ముఖ్యమైన రోజులు 3 మొదలు 5 సెప్టెంబరు 1930 వరకు

ఈ సంవత్సరము చాల కైభముగ జరుపబడును. కాకినాడ, గోదావరి, గుని, కోటిపల్లి ప్రేక్షకులయద్య నడుపబడు రైలుబండ్లవిషయమై ప్రేక్షకులందు దొరకు కరపత్రములందు కూచింపబడియున్నది.

మీకాలమును, ధనమును గాపాడుకొని వినుగుదలను బోగొట్టుకొనుటకు రైలుపై ప్రయాణము చేయుడు.

విజయనగరం డాక్టర్ జమ్మి వెంకట్రమణయ్య లీవరు అందు స్ట్రీక్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స నిపుణులు. మద్రాసులో భారతముగా నుండును. ఈ క్షర ప్రత్యక్షము అన్నియు క్రింది ఆదేశమునకు నాయకులైన. 28 నెంబరు, 28వీధి, మైసూరు, మద్రాసు.

వచ్చి మ గోదావరి జిల్లాలో గల రాష్ట్ర శాసనసభ ఎన్నిక వర్గమునకు నావిజ్ఞ ప్తి

అయ్యు,

నేను రాష్ట్ర శాసనసభకు ఒక అభ్యర్థిగా నిలచియున్నాను. అటు నిలచి మీ ఆదరణకు పాత్రుడ నైనచో రాజీవు 9-9-1930 తేదీని జరిగినపు ఎన్నికలలో గెలుపొంది శాసన సభకు వెళ్లగలవాడను. అందులకుగాను, మీ ఆదరణకు పాత్రుడనా, కానా, అను విషయము మాత్రము మీకు మనవిచేయుచున్నాను. గత ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు తరపున, కాంగ్రెసు చే నిలబెట్టబడి సరసారాయణులనడన, నారాయణ రాజు, నారాయణరావుగార్లు దిగ్విజయముగ గెలుపొంది, వారి విభుక్తి కధర్మమును ఒకరిచే అనిపించుకొనకుండ నెరవేర్చియున్నారు. అందులకు తారాగణముగ రీ సెటిల్మెంటు కమిటీ నివేదిక యున్న ప్రభుత్వము నిలచియున్నది. అటుపై కాంగ్రెసు అజ్ఞాపకమున వారిద్దరును తమ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా యిచ్చియున్నారు. శ్రీ నారాయణరాజుగారు శ్రీ కృష్ణజన్మ స్థానమున పుట్టెను నున్నారు. నారాయణరావుగారు కాంగ్రెసువాదులగుటచే కాంగ్రెసులో విక్రమభావముకలిగి, కాంగ్రెసు, శాసన సభలకు వెళ్లు కనుజ్జ నీయని కారణమున శాసన సభా ఎన్నికల వ్యవహారమునండి తొలగియున్నారు. కాంగ్రెసు వర్గమునకు కమిటీవారు యీ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసువారు పాల్గొనగూడదనియు, ఓటియగూడదను ప్రచారము చేయబడెననియు, అజ్ఞాపించియున్నారు. ప్రభుత్వపుదాడి, వత్తిడుల నలన మన రాష్ట్రమునందు కాంగ్రెసు సంఘములు ప్రభిభూతమై యున్నవి. శాసన తరస్కారమునందు మాత్రము మినహాగా కాంగ్రెసుయొక్క అత్యుచులతోను యితర కార్యక్రమముతోను సంపూర్ణముగ యోగ్యమింది పనిచేయు కాంగ్రెసు సంఘాభిమానులు, జిల్లాయందలి పెద్ద లెవైన శాసన సభలకు నిలబడి నచో అట్టివానికి నమస్కరించి నేను వారి విజయమునకై పని చేసియుండితివాడను. కాని అట్టి పెద్దలు ముందుకు రానందున నేను మిత్రులతో సంప్రదించి మీయెదుట నిలచి మీ ఆదరణమున గోర సాహసించితిని. దేశభక్తుడయినందు మీయొనోకరితిని పొలుపడి టైదును పోషించియినను సంసార సంబంధములకు యాతిబాధలకు లోనైయున్న నాబోంట్లు క్లిష్టికాలది దేశ క్షేమమున కయి పని చేయవలసి యుండుట అత్యవసరమని నేను నమ్ముచున్నాను. కాంగ్రెసును కాదని అనుటకు నాకు సాహసములేదు. గవర్నమెంటును ధిక్కరించుటకు నాకు సామర్థ్యము లేకును. అంతమాత్రము చేత కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకముగ దేశవిరోధముతో విక్రమమునకు నాకు మనస్కరించ కన్నది. నేను యిప్పటికి పది సంవత్సరములకు టైదును పోవుటకు మినహాగా కాంగ్రెసు మార్గము నే అజలించి క్లిష్టికాలది పని చేయుచున్నాను. మన జిల్లాలో నువ్వారు అయిదారు పండులమంది పెద్దలు, పిన్నలు, శ్రీలును కారాగృహములకు బోయియున్నారు. ఏలూరున యీమధ్య జరిగిన కుపాకీ కాల్యాల మూలమున మడసిన వారు, గాయమును పడినవారును తన్మూలమున దేశక్షేమమునకై యింతయో నేన జేసియున్నాను. లాభీ ప్రయోగముచే భీమ విరమున చాలమంది అవస్థల పాలగుచున్నారు. ఇదిగాక కొందరు జరిమానాబహుదా పడియున్నవి. పిటికీ తోడు బుగ్గ గిల్లిన పాలెగారు పిన్నవయస్కులెందరో రెండుమాడు సంవత్సరములపాటు టైదున అవస్థల పాలగువలసివచ్చినది. వైకి కన్విండు కన్నును దేశమంతయు అందు ముక్తముగా మన జిల్లాయను అట్లుడికినట్లుడుకున్నది. ఈసందర్భమున బహిరంగముగ టైదు ముఖముచూచి ప్రభుత్వముచేయు యాపనులు అనవసరములు, అన్యాయము, ఘోరములు అయినవని స్పష్టముగ ప్రభుత్వము వకు తెలియజెప్పవలసిన పూచీ మానవమాత్రుడైన ప్రతివ్యక్తియందు నిలిచి యున్నదని నేను నమ్ముచున్నాను. ఈనాడు శాసన సభలకు బోవలయునన్న ముఖ్యముగ యిందుకొరకు పోవలసి యున్నది. కానిచో నువ్వారి రియవడిచేపంది దేశీయులు, దేశ భక్తులు, సోదరులును, సోదరీ మణులును కారాగృహముల యిదుమలుగుదురును అవస్థల పాలయియున్న యీకోజాలలో ప్రతివ్యక్తికైనాని, మరెందలకుగాని శాసన సభలకుపో జాచుటవాడను.

అన్యాయము. ఓటరు మహాశయులకు మీరు మీటటు నిచ్చు సమయమున మీటటును దేశక్షేమమునకును కాంగ్రెసు విజయమునకును, బంధీకృతులకు దేశభక్తుల ఆయురారోగ్యములకును శీఘ్రముగ వారలకు విముక్తి గలుగుటకును, మీటటు ఉపయోగపడుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను. ప్రభుత్వ విధానమునకు చే దోడు వాదోడుగ ముసలటకు శాసన సభలకు పోవనక్కర లేదు. ప్రజాక్షేమమును గుర్తించి అంతరాత్మతోడుగ శాసనసభలయందు ప్రభుత్వము చేరిన ప్రభుత్వవ్యవస్థలు యీనాడు జరిగించుచున్న జబర్దస్తీతములు శాసనసభారంగమున యధార్థముగ వెల్లడిజేయుటకు శాసనసభలకు పోవలసి యున్నది. శాసనాతిక్రమము చేయగలవారు నడుమగట్టి ప్రభుత్వమును ధిక్కరించి తత్ఫలితముగ తమ సభ్యత్వమును గోల్పోవుచున్నారు. అటు చేయలేనివారు పిడిని బడి బహిరంగసభలు జరిపి, ప్రజల హృదయములలో గల నిజమును వేదనను ఏకోన్మఖము చేసి ప్రభుత్వమునకు గాంధీ మాట వినుమని చెప్పుటకు నోరు వాయలేని నూట నలుబదివాల్గు ప్రయోగింపబడుటచే, విజృంభించిన ప్రజాక్షేత్రి మ్రానవోత చేత తనవ్యవస్థ పడియున్నది. ఈ దుస్థితి యెంతకాలమును తొలెయిరారు. ఈ స్థితిగతులు చూచి హృదయవేదనకు ఆగలేక మీయెదుట నిలబడి యీ నా భావములను ప్రవేశపెట్ట సంసిద్ధుడనైతిని. ఈనాడు ఎన్నికవర్గమువారు అభ్యర్థులవర్గమునండి తెలిసికొనవలసివది వారి వారి విద్యావిషయ సంపన్నములు గావు. ఎవరి కెంతటి తెలివితేటలున్నన, ఎంతటి విద్యాబుద్ధులున్నన ఆవి అన్నియు ప్రభుత్వమునకును నిస్ప్రయోజనములును, నిరుపయోగములును అగుట అందరకు సాధ్యమేకవేద్యమే. కావలసివది కాంగ్రెసుతో బ్రతుకో, చావో అని చేరలేకపోయినను కాంగ్రెసుకు దిగ్విజయముగగాక, యని యింటను, పి ధిసి, కథకు, హృదయమునను నిరంతర స్మరణము కావలయును. అంతకన్న ఎవరుగాని శాసనసభలకు పోయి చేయగలిగినది లేదు. ఈమటలు బహిరంగముగ చెప్పలేని నాడు శాసనసభలకు పోవలె! చెప్పగలిగినవారు పోవుచో నే నడ్డుపడవాడను కాను.

ఇక ఉభయగోదావరిలకు, కృష్ణాకు సంబంధించిన రీ సెటిల్మెంటు సమస్యనుగూర్చి నా యభిప్రాయమును స్పష్టముగ వివరించెదను. ఆగోగ్యస్వామి మొదలగు కమిటీవారి నివేదికను ప్రభుత్వమునా రామొందించి అమలుపరచెట్లైన సరి, లేనిచో జిల్లాయందలి ప్రతిగ్రామమునకు బోయి భూస్వాములకును, రైతెంగమునకును అందలి విషయమును సుశోధకమున క్షణము చేసి తన క్లిష్టసామర్థ్యములను నా రైతు సోదరులతో కలదరెనను అనగా నూటికి పాతికమంది అయినను చూపించగల రక్షే దైర్యము నాకు కలిగిననాడు ఆ సమస్యవిషయమున పన్నుల నిరంకరణముపరకును నామట్టుకు నేను పోవ సిద్ధముగనున్నానని యిందుమూలముగా మనవిచేయుచున్నాను. దీనికిని, కాంగ్రెసు శాసనాతిక్రమణ మహోద్యమమునకును సంబంధము లేదు. ముందుండి నుండవచ్చును. నే చెప్పకాలను, భూమిపై ఉదనపుపన్ను విధించుట పాపకార్యమనియు నాశంకరమనియు నాయభిప్రాయము. కూడదని నేను నొక్కివక్కాణించగలను. ఈమటలు చెప్పుటకే నేను శాసనసభకు పోవలెనని యీనాడు, యిప్పటి పరిస్థితులలో సిగ్గుపరుచుకొని మీటట్లను ప్రసాదింపవలసినదిగ కొరుచున్నాను. టైదుకుపోయినవారు యీవలంపినచో శాసనసభకుపోయినను, పోకపోయిననుకూడ యీ విషయమునుగురించి గట్టిగ పనిచేసెడి వారని నానమ్మకము. వారు లేనిసమయము చూచియు, దిగులుపడియున్న యీదేశపు స్థితిని గమనించియు, ప్రభుత్వమువారు యీసమస్యను రాజీవు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టగలరేమో తెలియకపోయినను పరామ పనికిరారు. మెలకువకలిగి అదనుకనిపెట్టి ప్రభుత్వమువారు చేయనలసిన కృత్యమును జిల్లా ప్రజలయెదుట యెప్పటికప్పుడు ప్రకటికృతముచేయుట అత్యవసరము. అందులకై నేను మీటటును ఆశించుచున్నాను. ఇతరవిషయములగురించి చెప్పవలసిన దుకకలేదు. ముందులిగి తమ శేర ఒకటిరెండు ఉత్తరముల ద్వారా నాభిప్రాయమును తెలియపర్చుకొనగల

చిత్తగించవలెన,
(సం.) ఇవటూరి చెన్నమల్లికార్జున్,
నబోవజెంటు: హవాలేనీకంపెనీ, నిడదవోలు.

ప్రకటన

పంజాబు డిక్టేటరు శ్రీమతి జులిషీ సతీగారి కేసువిచారణ

ఆమెధర్మ జులిషీగారును ఆమెకుమార్తెలు ముగ్గురును కోర్టుకు వచ్చుట
లాహోరు, ఆగస్టు 28:—పంజాబురాష్ట్రమున డిక్టేటరుగా నియమింపబడిన శ్రీమతి జులిషీ సతీగారి మొదటి వారు. ఈమెను క్రి. ప్రా. 108 క్రింద ఆరెస్టుచేసిరి. లాహోరు ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటు డి.పెన్సెగారు కేసువిచారణ చేసిరి. ఆమె ధర్మ జులిషీగారు అలహాబాదు హైకోర్టులో అడ్వకేటుగా నున్నారు. ఆమెను ఆమె కుమార్తెలు ముగ్గురునుగూడ కోర్టుకు వచ్చిరి. పంజాబు హైకోర్టు న్యాయవాదుల సంఘమునకును తొరిస్తరు జీవనలాలు కత్తూరుగారు విచారణను గమనించుటకు కోర్టుకు వచ్చిరి. జులిషీ సతీగారి విచారణలో పాల్గొనలేదు. ఫిర్యాదీలపక్షమున నలుగురు సి. వి. డిలను సలు యినపెక్టరులు ప్రభుత్వకళాశాల విద్యార్థియును అట్టులసలాము అనంతదుకు ముగ్గురు పోలీసు కనిష్టేలులును సాక్ష్యమిచ్చిరి. కేసు వాయిదా వేయబడినది. (ఆ. ప్రె)

నరసాపురం (స్వకీయవిలేఖరి)

గ్రామములకు నోటీసులు
ఆగస్టు 28:—ఈదినున నోటీసులు ముగ్రామములలో కొందరి కీయుదయమున బారీచేయబడినవి. నోటీసుకు సరియైన నకలును యీక్రింద వ్రాసియుంటిని.
Roc 3997 Of 30
Narasapur Taluq Office Dated 18-8-30
..... గాడి

సా|| నరసాపురం
శాసనములప్రకారం స్థాపించబడి ఆమలులోపున్న బ్రిటీషు ప్రభుత్వమును ధిక్కరించుచు రాజద్రోహము అనబడుదురు. అట్టి రాజద్రోహము ప్రభుత్వమువారివలన యెట్టి సహాయమున్ను కొరతగదు. ఎట్టి వుపకారములు కొరతగదు.
మీరు అట్టి అసహాయోద్యమములో కృషిచేయుట లేక సహాయము చేయుటవలన మీభూములకు నీటిసౌకర్యములు యేల తగ్గించకూడవో అను సంగతినగుంచి 28-8-30 లోపల చూకు స్వయముగాగాని పోస్తుద్వారాగాని తెలియపర్చవలెను. మీరు అలా తెలియపర్చునయెడల మీకుఆక్షేపణలేనట్లు యెంచి తగుచర్య తీసికొనబడును.
20/8 For Tahsildar
పంజాబు స్వయముగా తెలియలేదు. ఇట్టి నోటీసును యిప్పటికి నాకు తెలిసినంతవరకు శ్రీయుతులు (1) వెంకట బ్రహ్మయ్యకాశ్రీగారు, ప్లీడరు (2) చక్రావర్తి సత్య నారాయణ ధవేజీగారు, భూస్వాములు (3)బోమ్మల సత్యనారాయణగారు, డిటో (4) సి. వెంకటేశ్వర్లుగారు, ప్లీడరు (5) పొన్నపల్లి వీరరాఘవసోమయాజులుగారు భూస్వాములు. వీరందరు మాత్రముగా మాగ్రామములో వాటాలు వేయించి ధనమును వసూలుచేసి ఖద్దరును యిచ్చుటనే వ్యగ్రములమీద నేయించుచున్నారు. ఈజిల్లో రాట్నములుయిచ్చి నూలు వడి కించుచున్నారు.

నేషనల్ యిండియన్ లైపు యిన్సూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లతో స్థిరమైనట్టియు అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.
మేనేజ్మెంటు క్లుప్తముగను
తెలివిగను చేయబడును. బలమైనడైరెక్టరు.
యీ క్రింద వుదహరించిన స్థలములలో పలుకుబడిగల పెద్దమనుష్యులు ఏజెంట్లుగా కావలెను.—

ఫతేపూర్	సెలిమర్
బరంపురం	విజయనగరం
ఇచ్ఛాపురం	పార్వతీపురం
ఫలాసా	విశాఖపట్నం
నాపదా,	అనకాపల్లి
పర్లాకిడి	యలమంచిలి
చీపురపల్లి	తుని

టరమ్ముకు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసికొనడు.
టి. వి. రాఘవయ్యగారు,
హైదరాబాద్ : కలకత్తా బిఫ్ ఏజెంట్లు,
82-2 వార్డరూ సర్కారు, బెజవాడ.

సత్య జయకరు రాయబారములు

బ్రిటిషుపత్రికా విలేఖకుని యుదంతము

కాంగ్రెసువారు మొదట సత్యాగ్రహమును విరమించవలెను లేనిచో సమాధానము కుదరదని రాజప్రతినిధి తెలిపె నని సిల్వావిలేఖరి తంతివార్త సంపుట

డాక్టరులు పండిత మోతీలాలుగారిని పరీక్షించుట

లండను, ఆగస్టు 24:—“కాంగ్రెసువారితో సమాధానము కుదరదని వారు మొదట యెట్టి మరతులను కోరకంత సత్యాగ్రహము నిలిపివేయవలెను” అని రాజప్రతినిధి పట్టు పట్టుచున్నాడు. ఇటీవల కాంగ్రెసువారు ఎరవాడ చెర సాలనుండి బ్రాసినలేఖలో ఎట్టి మరతులను కోరకంత మొట్ట మొదట వారంతయు వారు సత్యాగ్రహమును విరమించుటకు వారు సమ్మతించి యుండలేదు. వారు యీ మరతులు అంగీకరింప నీచో దొరతనము వారు యితర మరతులనుగూర్చి ఆలోచింప జాలరని తోచుచున్నది. కాన యీ విషయమును గూర్చియు రాజప్రతినిధి సత్యాగ్రహముగూర్చి నాలోచించు నని తెలియుచున్నది.” అని సిల్వా విలేఖరి ముగించు పోటుపత్రికకు తంతివార్త సంకెను. (బి. ప.)

రౌండుటేబిలు సభను

1931 లో జరుపగోరుట

అలహాబాదు లీడరుపత్రిక సూచన

లండను, ఆగస్టు 24:—రౌండుటేబిలు సభను ప్రస్తుతము జరుపవలసి అలహాబాదులో ప్రకటించబడుచున్న లీడరులు పక్షమువారి దినపత్రికయగు లీడరుపత్రిక ప్రకటించెనని అలహాబాదు విలేఖరి డెయిలీ హెరాల్డుపత్రికకు తంతివార్త సంకెను. ఇందువలన లండనులో రాజకీయ నాయకులకు చాల ఆశ్చర్యము కలిగినది. ఏలయునగా రౌండుటేబిలు సభను యీ సంవత్సరమే జరుపవలెనని లీడరులుపక్షమువారి యిదివరకు కోరియుండిరి. దీనినిగూర్చి రై. హి. బి. ఎస్. త్రివివాసకాష్ట్రీగారి నకు గా యేమియును తెలిపలేదు. (బి. ప.)

రౌండుటేబిలు సభనుగూర్చి

లీడరుపత్రిక సూచన

ఈ సభను 1931 ప్రారంభమున జరుపదగును

అలహాబాదు, ఆగస్టు 23:—ఇటీవల కాంగ్రెసు నాయకులతో సంధిరాముబారము లింకను ముగియలేదు. ఇండియా దొరతనమునకును బ్రిటిషు దొరతనమునకును గూడ ఆలోచన లింకను జరుగుచున్నది. లండనులో లీడరులులో చలి మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండును గాన అట్టిబరు నవంబరు నెలలో అచటికి వెళ్తునట్టి భారతీయులకు చాల ఇబ్బంది కలుగును. సంధిరాము బారములు హతాత్తుగా ముగియకపోవుటగూడ భద్రముచితమే. రాజప్రతినిధి మరల సత్యాగ్రహముగూర్చి సంభాషించుట లింకను అవకాశ మేర్పడుట గూడ గొప్పలాభమే యగును గాన రౌండుటేబిలు సభ 1931 వ సంవత్సరప్రారంభమున జరుపుట యుచితమని తోచుచున్నది.

మహాత్మాగాంధీ, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జన పాల్లాలు నెహ్రూ, పండిత మదనమోహన మాలవ్యా, వి. జి. పటేలు, వల్లభాభాయి పటేలు, సర్ పి. ఎస్. కిషన్మోయ్యులు, సర్ చినువ్లాలు నెహ్రూలు సర్ లేజుహదకు సత్రా, సర్ ఆలీయూసు, సర్ యిబ్రహీం రహింతులా, ఎం. ఆర్. జయకరుగార్లు మున్నగు ప్రముఖులందరును రౌండుటేబిలు సభలో పాల్గొనుట కవకాశ ముండవలెను” అని లీడరుపత్రికా సంపాదకులు సి. జె. చింతామణి గారు నేడు ప్రధానకాగ్రహము వ్రాసిరి. (సి. పి.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి

శరీరస్థితి

సర్ నీలరత్న సర్కారును మరియొక

గొప్ప డాక్టరును పరీక్షించుట

అలహాబాదు, ఆగస్టు 24:—నేడు డాక్టరు సర్ నీల రత్న సర్కారు (కలకత్తా) గారుకు మరియొక గొప్ప డాక్టరు (ఎమెంటు పాథాలజిస్టు)ను పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ గారిని పరీక్షించిరి. ఆయనస్థితిలో నెట్టిమార్పు కలుగలేదు. కాని ఉపద్రవము తొలగినదని తెలుపుట లింకను వీలుకలుగ లేదు” అని వారు తెలిపిరి. (ఆ. పి.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి

ఆరోగ్యస్థితి

సంయుక్తరాష్ట్రముల దొరతనమువారి ప్రకటన

మెడికలుబోర్డుచే పరీక్షచేయింపదలచుట

అలహాబాదు, ఆగస్టు 25:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి శారీరక ప్రకారము డాక్టరు సర్ నీలరత్న సర్కారు, డాక్టరు బి. సి. రాయ, డాక్టరు ఎం. పి. అన్నారీవార్లు నిన్ను నేడు 23, 24 తేదీలు నయిన చెరసాలలో మోతీలాలుగారిని పరీక్షచేసిరి. ప్రస్తుతములో అపాయమును తలచిండుటకు తగిన కారణమేదియును లేనని వీరు ముగ్గురును తెలిపినను వీరి రిపోర్టుకు మించిపెక్కుట మోతీలాలు నెహ్రూ గారి శరీరస్థితిని బాగుగా పరీక్షించి తమ ఆధిప్తాయమును విూ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము తెలియజేయుటకు ఒక మెడికలు బోర్డును ఏర్పాటు చేయవలెనని నిదిలు హామీలున్న యిన్వెక్టరు జనరలుకు సలహా నిచ్చుట యుచితమనియే మేము నిశ్చయించితిమి” అని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు నిన్న 24 తేదీని ప్రకటించిరి. (ఆ. పి.)

అహమదాబాదులో

మిల్లు యజమానుల సభ

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు

ఉపన్యసించుట

అహమదాబాదు, ఆగస్టు 23:—నేడు సాయంత్రము అహమదాబాదులో మిల్లు యజమానులసభ జరిగినది. అసభలో మాలవ్యాగారు ఉపన్యసించిరి. “ఇటీవల మిల్లుపరిశ్రమ చాల బాగుగా వృద్ధిచెందెనందులకు నేను చాలసంతోషించుచున్నాను. నేనును భారతీయులవలననే యీపరిశ్రమ జగజగమున్న ప్రదేశము యిదియొక్కటి తప్ప మరేదియునుగూడ కనబడదు. గాంధీమహాత్ముని ప్రయత్నమువలన నిజమయజమానులకును కార్మికులకును మంచి సాయరస్థియుగూడ కలిగినది. నేనుగడ్డలు మనదేశమునకు రావలసిన అవసరము పూర్తిగా తొలగి పోవుటకు తగినంత హెచ్చుగా మిల్లు పరిశ్రమ వృద్ధి చెందవలెను. క్రొత్తమిల్లులను యేర్పాటు చేయాలెను. లేదా యిప్పుడున్న మిల్లులలో రెండు పిట్టల పద్ధతిని పని జరిపించవలెను. నేను ఖద్దరును కట్టినపుడున్నంత పొఖ్యము మరేబట్టు కట్టిననుగూడనుండదుగాని నేనుగడ్డల దిగుమతిని నిర్మూలించుటకు ఖద్దరును మిల్లు బట్టలునుగూడ విస్తారముగా తయారు చేయవలయుండునని, మిల్లు యజమానుల సంఘమువారి సభలో ముఖ్యవ్యాసము ఉపన్యసించిరి.

మిల్లుల కాంగ్రెసుకార్యాలయము అహమదాదులో మిక్కిలి బిజ్జున జరిగినది. అసభలోగూడ మాలవ్యాగారు పుష్కలము నిందిరి. (ఆ. పి.)

శ్రీయుత వారు రాజారావుగారు

మౌలానా అబ్దులుకలాం

అజదుగారిని సందర్శించుట

మౌలానాగారు భారత కాంగ్రెసు కార్య సంఘమునకు క్రొత్తసభ్యులను నియమించుట

మీరటు, ఆగస్టు 23:—కలకత్తాలో ఆరెస్తుచేయబడి యుచటికి శ్రీ మౌలానా రాబడిన భారత కాంగ్రెసు ఆక్టింగు ప్రెసిడెంటు మౌలానా అబ్దులు కలాం అజదుగారిని సందర్శించుటకు భారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి శ్రీయుత వారు రాజారావుగారు నేనువచ్చున 9 గంటలకు యిచ్చటికి వచ్చిరి; కాని మధ్యాహ్నము 3 గంటలవరకు సందర్శించుటకు అనుమతి లభింపలేదు. అపుడు రాజారావుగారు మౌలానాగారిని సందర్శించిరి.

డాక్టరు అన్నాచందర్ అభజలుహకు డాక్టరు భగవాన్ దాసు (కాశీ) సర్కారు మంగళసింగ (లాహోరు) శ్రీమతి హంసమేహతా (బొంబాయిరాష్ట్రీయ) కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షురాలు) గార్లు మౌలానాగారు భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ్యులనుగా నియమించిరి.

ఈ నెల 27-వ తేదీని డిల్లీలో భారత కాంగ్రెసు కార్య సంఘసభ జరుగునట్లు గూడ నిర్ణయించిరి. తన సాధనమున ఆక్టింగు ప్రెసిడెంటునాయకము యెవరిని మౌలానాగారు నిర్ణయింపజేరు. (ఆ. పి.)

* * * *

బొంబాయిలో హరటాలు

15 మిల్లులు మూయబడుట 30000 మంది

కార్మికులు హరటాలులో పాల్గొనుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 25:—మౌలానా అబ్దులుకలాం అజదుగారిని ఆరెస్తుచేసికందులకు అనుమతిని తెలుపుటకు బొంబాయిలో 15 మిల్లులలో పనిచేయుచున్న 30000 మంది కార్మికులు పని మానివేసి హరటాలులో పాల్గొనిరి. అందు వలన 15 మిల్లులందు నేడు ముగిసేయబడెను. ఇవి నేటివరకు పని చేయుచునే యున్నవి. ఇదిగక మరి 19 మిల్లులు పనిలేక పోవుటచే యాదినరకే ముగిసేయబడెను. (ఆ. పి.)

నాగపూరులో హరటాలు

నాగపూరు, ఆగస్టు 23:—భారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు మౌలానాగారిని ఆరెస్తు చేసినందున నేటివల ఒక పూట చాలనుకొనుములు మూయబడెను. (ఆ. పి.)

బ్రాహ్మణులలోను అమృతనగరులోను హరటాలు

లాహోరు, ఆగస్టు 23:—మౌలానా అజదుగారిని ఆరెస్తుచేసినందున నేడు యిచటను అమృతనగరులోను చాలనుకొనుములు మూయబడెను. (ఆ. పి.)

కలకత్తాలో హరటాలు

కలకత్తా, ఆగస్టు 23:—మౌలానాగారిని ఆరెస్తుచేసి వందన కలకత్తాలో బదామిశారు మున్నగు చాలప్రదేశములలో పూర్తిగా హరటాలు జరిగినది.

వారీసత్యాగ్రహ సమితిలంటిరుల శ్రీమతులు శ్రీతిగుప్త, మనమాదాసు, కమలాభివ్యాసు, వాణీమిత్రగార్లు నేడు ఉదయమున దుకాణములను మూయుడని హెచ్చరించినందున వీరిని నలుగురిని ఆరెస్తుచేసిరి.

పటేలు సంఘము వెహవరు రిపోర్టు

గ్రంథముల బహిష్కరణము

బొంబాయిలో పోలీసువారు 700 సంచికలను

వశపరుచుకొనుట

కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారిచే నియమింపబడిన సంఘమువారు వి. జే. పటేలుగారి అధ్యక్షతక్రింద వెహవరు కాల్యాలనుగూర్చి విచారణచేసి ప్రకటించిన నివేదికను సంయుక్త రాష్ట్రముల దొరతనమువారు బహిష్కరించినందున బొంబాయిలో జి. ఐ. పి. రైల్వేవారి స్వాధీనమునందున్న మూడు పాస్టలులలోని 700 సంచికలకు నేడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు బొంబాయి పోలీసువారు తీసికొనిపోయిరి. (ఆ. పి.)

ఢిల్లీలో పటేలు నివేదిక సంచికలకొరకు సోదాలు

న్యూఢిల్లీ, ఆగస్టు 23:—పటేలు నివేదిక సంచికల కొరకు పోలీసువారు హిందూస్థాన్ ట్రెయ్యుపత్రిక కార్యాలయమును ఆకార్యాలయము మేనేజరు జే. డి. కోహిలీగారి యింటిని పోలీసువారు సోదాచేసిరి గాని ఆ ప్రకు లేవియును దొరకలేదు. (ఆ. పి.)

అప్రిడిల దండయాత్ర

దత్తాత్రేయ, వానాలను ముట్టడించుటకు
పెద్దదండు సిద్ధముగ నుండుట

పిఠాపూరు, ఆగస్టు 24:—అప్రిడిలకు సాయపడుచున్న మొహమాండ్లింకను దండయాత్రలోనికి వచ్చుటలేదు. తర్రాఖాయ్ మొదలైన మొహమాండ్లి ఖాసాదార్లు శత్రుపక్షము వారిని ఎదుర్కొనుటకై వెడలిరి, కడదిన శుక్రవారమునాడు బాగ్ లో 8000 మంది అప్రిడిలు సమావేశమైరి. వైస తిరుగు చున్న విమానదళములపై వారు తుపాకులను ప్రేల్చిరి. మహా మాండ్లి ప్రదేశ్ లు తర్రాఖాయ్ గూడ రాయల్ ఎయిర్ ఫోర్స్ వారి విమానదళములపై తుపాకులను ప్రేల్చి బడినవి. విమానదళముల వారు గూడ బాంబులను మరఫలగుటకు ఉపయోగించిరి. కాని ఈతుపాకీకాల్పుల ప్రత్యేకముగా ఏవిక్కుదిక్కునో మాత్రమే యుండలేదు.

ఉత్తరకుర్రు ప్రాంతములో శత్రువులు పరిచీవార్డు 8 మైళ్లదూరములోనున్న ఖర్లాచీవైపునకు బోయిరి తెలియు చున్నది. గతరాత్రి యంతయు ఆప్రాంతములో తుపాకీకాల్పులు జరిగినవి. సేదురుదుముగూడ అచ్చట శత్రువులు కొందరు కానబడిరి. మహామాండ్లి పేరాచంకానీ కాఖుల చెందినవారు కొందరు పరాచివార్డులో నుండవలయునని బయలుదేరి పచ్చిరి. వారి సాసమునుండి యిప్పుడే వచ్చుచున్న వార్తలను బట్టి అక్కడ వైఫాతీ వైఫాతీగార్లు తిర్రువర్తి సహాయము బొందగలిగిరి తెలియుచున్నది. దత్తాత్రేయగారి వానాను గాని ముట్టడించుటకై 4000 మందిగల అప్రిడిల దళము సిద్ధము గ నున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. అందుచే దీనితో సంబంధ ముగలవారి కందరికిని శత్రువులకు సహాయము చేయరాదని ముందుగా తెలుపబడినది. వేటినుండియు విమానదళములు సం చార మారంభించును. (ఆ. ప్రె.)

అప్రిడిలకును ప్రభుత్వసైన్యములకును పోరాటము
సిద్ధా, ఆగస్టు 24:—పశ్చిమాత్ర ప్రాంతములనుండి యిప్పుడేపుడు తెలియుచున్న వార్తలను బట్టి అప్రిడిలు కొం చెము వెనుక తగ్గియున్నట్లు తెలియుచున్నది. సావార్ లో వర్తి సైన్యదళము సమావేశమైన సంగతి యొకను యాధికారి తెలియుటలేదు. కాని విమానదళముల సిద్ధితులనుబట్టి ఖుష్టు ప్రాంతములో నింకను దండయాత్రదారులు సమావేశము కాతే దని తెలియుచున్నది. 400 మంది ముట్టడిదారులు 22 వ తేదీ సాయంత్రమునకు ఖర్లాచీ గ్రామమువద్దకు చేరిరి. అచ్చటి ప్రజలును మిలిటరీవారునుగూడ కలిసి వారి సెయింగ్స్ నిరి. రాత్రి యంతయు తుపాకీకాల్పులు జరుగుచునే యుండెను. ఇప్పుడు ముట్టడిదారులు సరిహద్దులలో నున్నారు. ఖుర్రం, ఖర్లాచీ ప్రదేశములలోగల సేనలపై వారు ఎక్కువగా తుపాకులను ప్రేల్చిరి. ఇంకను తమకు సహాయముగా రావలసినదండుకై వారెదురుదూరుచున్నారు. దక్షిణ కుర్రు ప్రాంతమునుండి వచ్చుచున్న వార్తలను బట్టి ముట్టడి దార్లు దండు బలమైన దొకటి అక్కడ ఏర్పడవచ్చునని తెలియుచున్నది. ఆప్రాంతములలోనున్న సేనలు వారి సెయింగ్స్ నుటకు సిద్ధముగానున్నవి. పరాచివార్డులో మహామాండ్లి జర్నాల్ రాజువారు సానుచున్నవి. హాథేల్ వర్తి గ్రామములో గల ముట్టడిదార్లు నలుగురు వాయుకులలో ముగ్గురు పోలీసువారిచే పట్టుబడిరి. మహామాండ్లి ప్రాంతమునుండి వచ్చు రాయల్ ఎయిర్ ఫోర్స్ సమాచారములు అచ్చట నిన్నటికన్న ముట్టడిదార్లుదానిది కొంతవరకు తగ్గియున్నట్లు తెలుపుచున్నది. అచ్చట వారిగుంపులేమియుగనబడలేదు. విమానదళములపై తుపాకీకాల్పులేమియుగనబడలేదు. పైరాలోగూడ పాదానికి దేమియులేదు. ఫావార్ లోను వర్తి సాఫ ఫర్మిమ భాగముననగూడ విమానదళములు తిరిగినవి కాని ఆప్రాంతములలోగూడ అప్రిడిలదండు కానరాలేదు. కోవాల్ నుండి నిన్ని మిరాజ్ మెజిస్ట్రేటు విమానమొకటి సాయంత్రము మరల కోవాల్ కు చేరినది.

ప్రభుత్వమువారు తైరాప్రదేశమునంతను
ఆక్రమించెదరా?

లాహార్, ఆగస్టు 24:—పశ్చిమాత్ర పరగణాలలో పరిస్థితులు తీవ్రమాపము దాల్చుచున్నవనియు ఈ పరిస్థితుల సెయింగ్స్ నుటకై తైరాప్రదేశమునంతను ప్రభుత్వమువారు ఆక్రమించుకొనవలయునని కొందరుప్రముఖులు చెప్పుచున్నారనియు నిర్రో అందు మిలిటరీ గెజెట్ ప్రకటించుచున్నది. ఇట్లు తైరాప్రదేశము నాక్రమించు కొనుటకు సిద్ధితులనిన్నియు పూర్తిగ ప్రభుత్వమువారి స్వాధీనములో నుండుట కవశ్యము గలదు. (ప్రె. ప్రె.)

నాదిర్ షాగారి దర్బారు

అక్టోబరు 6 వ తేదీ మొదలు
ఒక వారమురోజులు జరుపబడును

పిఠాపూరు, ఆగస్టు 24:—కా బూ లి. లో ఆ మి ర్ నాదిర్ షాగారి దర్బారు అక్టోబరు 6 వ తేదీనా దారంభమై ఒకవారము రోజులవరకు జరుగును.

ఇతరవార్తలు

జూలైలో కోహీదామకాకు సహాయపడినందుకై మహా ముల్క్ యాహూజ్ గారిని మరికొంతమంది ఆఫ్ గన్లను ప్రభుత్వము వారు జులాలాబాద్ నుండి బయటికి పంపివేరి. వారిని మరల నిష్క్రమణ కాలిబాటు రప్పించియున్నారు. ప్రత్యేక శిక్షాయ సాసములో వారికిని విచారణ జరుగును.

పిఠాపూరునగరమునుండి బ్రిటిషు సేనలు పూర్తిగా వెడలి పోయినవి. ఉత్తరాఖాయ్ జిల్లాకుకెందిన మియాన్ ఫజ్ లతీఫ్ మాలిక్ ద్ గాని బామినాబాద్ నుండి వెలునుండి విడిచి పెట్టిరి.

అప్రిడిలు త్రొక్తదండులను సమకూర్చుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. 22-వ తేదీనాటి రాత్రి ఖర్లాచీ గ్రామము దగ్గర ఖుర్రంసేనలు ముట్టడిదార్లను ఎదుర్కొని తిరిమివేరిరి. ఆఫ్ గన్ ఆధికారులు వారిని మరణిపోవలసినదని సహాయించుచున్నారు. మొహామాండ్లి సత్ప్రసన్న గలిగియుండునట్లు పూచీకత్తు తిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి పార్సీల స్వదేశీదీక్ష

వి. జే. పటేలుగారు ప్రశంసించుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 24:—28 వ తేదీ సాయంత్రమున బొంబాయిలో పటేటి స్వదేశీ బహు ప్రారంభోత్సవమును వి. జే. పటేలుగారు జరిపిరి. వేలకొలది ప్రజలు శుద్ధభక్త్యులగు ధరించి వచ్చిరి. బొంబాయిలో పార్సీవారు స్వరాజ్యపుష్కము ముట్ట నభ్యుదయమున క్రద్ధుల చూపుచున్నందులకు వారిని సేమ సూర్యార్యముగా ప్రశంసించుచున్నారు. పార్సీలందరుగూడ దీనియందు చేరియున్నారు. (హృద్వనలు) బ్రిటిషు సరుకులను వేటినుండి మనము భారతదేశమున సరుకులను విక్రయించుట వలన బ్రిటిషువారికి ఒకదమ్మిడియైన లభింపకుండ చేసెదము" అని మిరందరును ప్రమాణము చేయగోరెదను అని విశు భాయిగారు నడిచిరి.

విలభాయిగారు డిల్లీకి వెళ్లనుండుట
డిల్లీలో జరగనున్న భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభకు వెళ్లుటకు వి. జే. పటేలుగారు రేపు 25 వ తేదీ సోమ వారమునాడు ప్రాంతీయరు మెయిలులో యిటునుండి డిల్లీకి బయలుదేరెదను. (ఆ. ప్రె. ప్రె.)

ఆచార్యప్రభుల చంద్ర

రాయిగారు బొంబాయి వచ్చుట

పాఠులు ఘనతమముగు స్వాగత మొనగుట
బొంబాయి, ఆగస్టు 24:—బొంబాయి దక్కనువర్తకుల సంఘమువారు రేపుచిన వివిధవ్యాపార ప్రదర్శనమునకు ప్రారంభోత్సవము సలుపుటకు ఆచార్యరాయిగారు సేమ వుదయమున నాగపూరు మెయిలులో బొంబాయిలో విజ్ఞాపియ కుర్చీనకువేసెదనుకు వచ్చిరి. బొంబాయి పాఠులు ఘనతమముగు స్వాగతముసగిరి. స్వాగతదళము, స్త్రీలంటి దళము, హిందూస్తాన సేనాదళము, వానరసేనాదళము, మున్నగు దళములును వేలకొలదిగ పాఠులుగూడ ఉత్సవమున పాల్గొనిరి. దక్కనువర్తకుల సంఘాధ్యక్షుడును యితర ప్రముఖులును రైలు స్టేషను ప్లాటుఫార్మునంద ఆచార్యుని మెడలో పువ్వులాలను వేసిరి. పిమ్మట ముఖ్యవిధుల వెంట గొప్పపూరేగింపు జరిగినది. విధులలో వేలకొలదిప్రజలు హర్షధ్వనులతో స్వాగత మొసగిరి. (ఆ. ప్రె. ప్రె.)

అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయము పికెటింగు

అలహాబాదు, ఆగస్టు 28:—అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయమునంద పికెటింగు జరుగుచున్నది. చదువు సాగింప దలచుకొన్న విద్యార్థులు దీనికి ప్రతిపన్నాగముసగిరి. 100 మందివచ్చి పికెట్లను ధేవించుకొని విశ్వవిద్యాలయవరణమును ప్రవేశించిరి. కొందరు గోడతెక్కి లోపలికిపోయిరి. విశ్వవిద్యాలయ పాఠ్యక్షులును ప్రాసెస్ డెన్సింగుకొని లోపలికి పోయిరి. ప్రాసెస్ డెన్సింగు దుద్రగారు పరిస్థితులసవ్యము గాకుంట్టపవర్తించిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి కాంగ్రెసు వైద్యుల

కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డిగారును
పిరరుగారును సందర్శించుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 24:—ఇటీవల ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ వైద్యశాలనుపరవశి రాజీనామా నిచ్చిన శ్రీయంత కట్టమంచి రామలింగా రెడ్డిగారును అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములలో పికెటింగునగరమునందు ప్రకటింపబడుచున్న ట్రిబ్యూను ప్రకృత ప్రత్యేకవిశేషి యగు పిరరుగారును ఈ నెల 28 వ తేదీ శనివారమునాడు బొంబాయిలో కాంగ్రెసు కార్యాలయమున సందర్శించిరి.

గాంధీ ఉద్యమమునలన భారతదేశమున విఖ్యాతమైన దైర్ఘ్యవైర్య సాహసాదుల మూర్తి వంశమును సీరించు సందర్శింప గలిగిరి. ఇది భారతవాతీయతకు ప్రతీకమన దగును. వాతీయత, భూతనాథ, సంఘసర్వాధికారమున్నగు వాతీయత్వము బొంబాయి నగరమువారును రాష్ట్రమువారును భాసుగా వెల్లడించి దేశయులకందరకును మార్గదర్శులైరి. గావున అన్ని రాష్ట్రములవారును వీరిపద్ధతికి అనుసరింపవలెను." అని రెడ్డిగారు ప్రేక్షకులగ్రంథమున ప్రాసిరి.

ఇటు అదృశ్యమైనవని జరుగుచున్నది. ఇవట ప్రజల ఉత్సాహము సామర్థ్యమును నాకు విస్మయజనకము లైనవి. పరమాతాధ్యము మిగిలించియున్న పని సఫలముగుగా కయి సేమ మహాప్రాయోగముగా గోరెదను అని పిరరుగారు ప్రేక్షకులగ్రంథమున ప్రాసిరి. (ఆ. ప్రె. ప్రె.)

ఫిల్మ్ 14 గురు స్త్రీలంటిరులకు శిక్ష వేయుట

21 మంది పురుషులంటిరులకు గూడ శిక్ష వేయుట

సిటీ, మేజిస్ట్రేటు యిపరుగారు పికెటింగు ఆర్డీ నెన్నుకొంద 14 మంది స్త్రీలకు చెరి 3 నెలలు విడిభైతుకు చెరి 50 రూపాయలు జుల్మానాయను, చెల్లించనిచో మరి 45 రోజులు విడిభైతును విధించెను.

21 మంది పురుషులంటిరులకు చెరి 3 నెలలు కఠినశిక్ష యను చెరి 50 రూపాయలు జుల్మానాయను, చెల్లించనిచో మరి 45 రోజులు కఠినశిక్షయును విధించెను. ఈ స్త్రీలును పురుషులును క్విన్సరోడ్లలో నూరునూభానువద్దనున్న దొల తురాంగారి సారాగడ్డంగి (హోలునల్లు వెను గోడోను) వద్ద రికెటింగుచేసినందులకు యీ నెల 21, 22, తేదీలకు వీరినంద పిని ఆరెస్తుచేసిరి. ఈ 14 గురు స్త్రీలలోను యిద్దరు చంటిబిడ్డల తల్లులు ఆ శిశువులిద్దరును ఒక చిన్న ప్లి కాడుకు గూడ వారి యొద్దనుండిరి. ఒకనికి పోలీసుచట్టము 82 వ సెక్షను ప్రకారము 50 రూపాయలు జుల్మానాయను చెల్లించనిచో 6 నెలలు విడిభైతును వేయబడెను. ఇద్దరు తమాషాకొరి పూచీకత్తుల నిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

పూనా పోలీసువారి అధికార ప్రాబల్యము

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము సెనెటువారు ఆక్షేపించుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 28:—పూనా మున్నగు ప్రదేశములలోని కాంగ్రెసుసంఘము లన్నియును ఆక్రమసంఘములే అని దొరతనమువారు ప్రకటించుటచే నిన్న పోలీసువారు పూనా కాంగ్రెసుసంఘమున చొరబడిరి. కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు ప్రక్కనున్న సర్ పరమరాం భాకలేడీ రీడింగు రూము గుమ్మమువద్దగూడ పోలీసుభటులు కావలి యుండిరి, అది చూచి రీడింగు రూములోనున్న విద్యార్థులందరును గూడ ద్వారముకడకు వచ్చిరి. ఒక ప్రాసెస్ కుడ వచ్చి కాలేడీని కాంగ్రెసుసంఘమునకును యెట్టి సంబంధమును లేదు గాన విడువబడినాడని పోలీసువారిచే చెప్పెను. కాని పోలీస్ వారు వెళ్లేలేదు. అంతట ప్రెస్సిపాలు సమీపముగారు గూడ నచటికి వచ్చిరి. అంతలో పోలీసువారు లాటిలను వివరిరి. ప్రెస్సిపాలుగూడ లాటిలెబ్బలు తగిలెను. పోలీసువారిచర్యను నిరసించుటకు సేమ మధ్యాహ్నము సెనెటుసభవారు రెండు నిమిషముల సేపు సభను విరమించిరి. (ఆ. ప్రె. ప్రె.)

ఆర్. కే. వన్ముఖం సెట్టిగారు పూనా వెళ్లుట

కోయంబూరు, ఆగ 24:—ఇండియను సెంట్రలు బాంకింగు యంక్వైరీ కమిటీవారి సభకు వెళ్లుటకు ఆర్. కే. వన్ముఖం సెట్టిగారు వేటి రాత్రి పూనాకు వెళ్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

వ్యాయామ క్రీడలు - క్రికెట్టు

ఆస్ట్రేలియనులకును గుస్టవు పయర్ జట్టుకును పోటీ

లండన్, ఆగస్టు 28:—ఆస్ట్రేలియనులకును గుస్టవు పయర్ జట్టుకును బ్రిస్టల్ నందు క్రికెటుపోటీ జరిగెను. సాయంకాలము 4 గంటలకు ఆట ప్రారంభమయ్యెను. గుస్టవు పయర్ జట్టువారు మొదట ఆడిరి. వీరందరు 72 పరుగులకే ఆవుటు అయిరి. స్కోరు: గారు 19, స్మిత్ గారు 16, హామిండుగారు 17 పరుగులును తిరిమవారు కొద్దిగ పరుగులను తేసిరి.

సార్వభౌముడు ఆస్ట్రేలియను జట్టును ఆభినందించుట లండన్, ఆగస్టు 28:—ఆస్ట్రేలియనులు బ్రిస్టలునకు పయనము కాక పూర్వము తమ ఆఖరు టెస్టు పందెమునందు విజయము గాంచినందులకు సార్వభౌముడు ఆభినందించుచు పంపిన తంతి వారి కంఠెను.

మద్రాసునందు క్రికెట్ పోటీ

మద్రాస్ కంపెనీ జట్టు బర్మామెల్ కంపెనీ జట్టును ఓడించుట

మద్రాసు, ఆగస్టు 28:—నిన్న సాయంకాలము వై. యం. సి. ఏ. క్రీడాశాలనందు, మద్రాస్ కంపెనీ జట్టుకును, బర్మామెల్ కంపెనీ జట్టుకును ఫ్రస్ట్ బాల్ పోటీ జరిగెను. మద్రాస్ కంపెనీ జట్టు 5 గోలులు చేసి విజయము గాంచెను. బర్మామెల్ కంపెనీ జట్టు 1 గోలు మాత్రమే చేసెను.

* * * *

అమెరికను టెన్నిస్ పందెములు

ఫారెస్టుహిల్స్, ఆగస్టు 22:—అమెరికను లాస్ టెన్నిసు ఛాంపియనుషివ్ పందెముల స్త్రీల సెమిఫైనల్స్ పోటీయందు టెట్టీ నట్ హాత్ కన్యగారు మల్టోరి మోరీత్ కన్యగారిని ఓడించిరి. 6-8, 6-4, 6-2. హార్వరు సతిగారు బాహోనెన్ రెసిగారిని ఓడించిరి. 6-2, 6-8.

స్త్రీల డబుల్స్ సెమిఫైనల్స్ పోటీయందు టెట్టీ నట్ హాత్ కన్య, సారాపాల్స్ సతిగార్లు మల్టోరి మోరీత్ కన్య, పెనీ లోవ్ ఆండర్సన్ కన్యగార్లు నోడించిరి. 6-2, 6-4. హార్వరు సతి, యుడిక్ క్రానకన్యగార్లు మల్టోరి గ్లాడ్ మాన్, జోసెఫైన్ క్రూర్ మెంతుకన్యగార్లు నోడించిరి. 6-4; 2-6; 6-4.

వక్రకుల ఒడంబడిక

హంకనసాహేబు, ఆగస్టు 24:—జిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ సభ్యులు కొందరు యీ గ్రామమునకు వచ్చి కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీవారి తీర్మానము ప్రకారము విదేశీవస్త్రములకు నీలుతేయదలంచిరి. కిస్థానిక విదేశీవస్త్ర వర్తకులు పెట్టెంబరు 8-వ తేదీవరకు బట్టలమ్మకుండుటకును ఎవరైన అమ్మినవో రూపాయలు 101 చెల్లించుటకును ఒడంబడిరి. వార్షికులు దు కాండాకులు గూడ ఆట్టి ఒడంబడిక చే గావించిరి. ఈ ఒడంబడికను తప్పి ప్రవర్తించువారిని గూర్చి కాంగ్రెసు సంఘమునకు రిపోర్టుచేయుటకు అధ్యక్ష సభ్యులు గల ఉపసంఘ మొకటి ఏర్పడెను. (ఫీ. పి.)

ప్రకటన

ఆస్కా డి. ము. కోర్టులో

S. C. 67/30. S. I. A. 80/30

వాది:—పి. ఆనందార్ అయ్యర్

ప్రతివాది:—ఎ. పి. నారాయణయ్యర్

వైన తెలుపబడిన దావాలోని ప్రతివాది సివిల్ ప్రొసీజరు ఆర్డరు 9-13 ననుసరించి వాదిపొందిన ఎక్స్ పార్టీ డిక్లీని రద్దుచేయుటకుగాను పెట్టిన డరఖాస్తు విచారణ నిమిత్తమై 1-9-30 తేదీ వాయిదా వేయబడినది. గనుక వాది కేమైన యాక్షన్లును నడరు తేదీ కోర్టువారి ఎదుట తెలుపుకొనవలయునని యిందు మూలమున తెలియజేయడమైనది.

డి. మ. కోర్టు
ఆస్కా
(గంజామ జిల్లా)
12-9-30

పి. తిరుమలరావు,
ప్రొ. కన్.

జుట్టినతిగారి విచారణ

పోలీసు రిపోర్టు భావపై నాక్షేపణ

లాహోరు, ఆగస్టు 24:—జుట్టినతిగారి కేసు స్త్రీలకైలు లో విచారణకువచ్చెను. ప్రాసిక్యూటర్ ప్రతాపనాథన్ (గతజా) అను మాటను జుట్టి సతిగా రాక్షేపించిరి. ఈవిడ పోలీసులను గర్హించునపుడు గతజా మాటల నుపయోగించెనని పోలీసు రిపోర్టునందు కలదు. ఈ మాటల ఆధారము తెలియక పోలీసుఉద్యోగి దాని నుపయోగించెనో, లేదా ఈమె ప్రతివాదము నేనుదు గదా యని జుట్టి ప్రయోగముచే నవమానపరుడ దలచెనో యని జుట్టి సతి నుడిచెను. తన యువ వ్యాసముల సక్రమముగ పరిశీలించినచో జుట్టి మాట నుపయోగించుట కవకాశము లేకమైనను కన్పించెను. భారత నారీమణి యెవరను గతజామాటలనుపయోగించునోరదు; తనమం దట్టిమాటల నుపయోగించువారిని సహించదు. ప్రభుత్వోద్యోగులు పెద్దమనుష్యులైనయెడల, జుట్టి రిపోర్టుపై నాధారపడు

ప్రాసిక్యూటర్ వారులు ముఖ్యముగా ప్రతివాదన నుపయోగించి యొక్క గౌరవమును కాపాడవలెను. తీర్పుంకను చెప్పబడలేదు. (ఫీ. పి.)

లాహోరునిచందుగాను రాయబారములు

గ్రహిణియుట

లాహోరు, ఆగస్టు 24:—పండిత రామశాస్త్రిగారు మోసము. నాయకులందరు కై యి. నుండిగా, నిర్బంధము నము కడుంగడి విజృంభించుచు నుండిరి. ప్రస్తుతము లెట్లు పోనను. తీర్పుంకను చెప్పబడలేదు. (ఫీ. పి.)

బా పా లా ల్ వారి

వజ్రములు, సవరంబంగారము, వెండి వస్తువులు:

215, చైనాబజారు, మద్రాసు.

REO

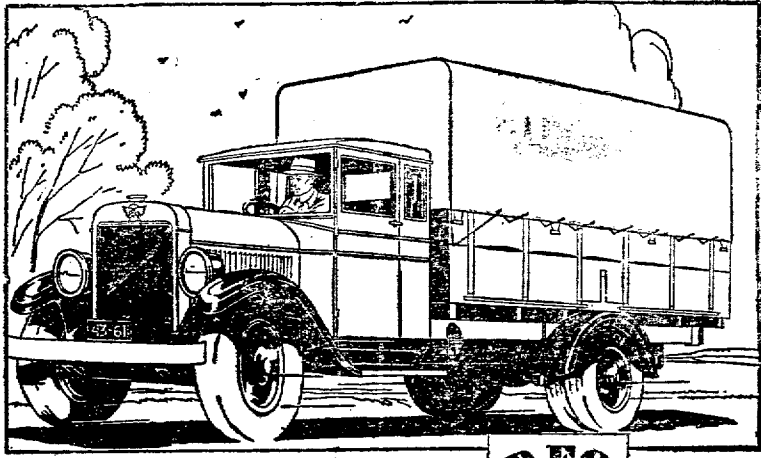
స్పీడ్ వాగెనులు వ్యాపార రాకపోకలయందు ఎక్కువలాభములను సమకూర్చగలదు

రియోఇంజనీర్లు ప్రయాణసౌకర్యములకు మరియు స్పీడ్ వాగెన్ ఛాసిస్సులలో నూటికి 98 చొప్పున హాల్ లెటెనెముట్లు గలిగియుండునట్లు తయారుచేయున్నారు.

ప్రతియొక 14 లంబి మధ్యకొలతగల చక్రములు క్యాస్టర్లతో తయారు చేయబడి, ఎక్కువ బరువులను నిర్భయముగ మోయగలిగి విశిష్టతయములో, దృఢముగ నిర్మించబడినవి.

స్పీడ్ వాగెన్ చేయుపనులగూర్చిన రికార్డులు ప్రపంచములోని నలుదిశల నుండి వచ్చుచున్నవి—మొలు 1-కి పూర్తిచనిన తక్కువవెలలో చేయుచు దీర్ఘ కాలము మన్నగలియున్నది.

రియోవారి నూతన గొప్ప స్పీడ్ వాగెనులు - 14 చక్రముల మధ్యకొలత కలిగిన వైజులలో—దృఢముగను, నమ్మకముగను పనిచేయు ఛాసిస్సులలో నూటికి 98 చొప్పున అవసరమైనవన్నియు గలిగి వివిధ ప్రయాణీకులను మోయగలుగునట్లు చేయబడినవి, బరువులు క్లిటన్ను మోచుట ఎక్కువ బరువును మోయగలియున్నది.

ఆర్. ఇ. ఓ. అనునది రాకపోకలకు ఓట్లు అనునాకని పేరుతోని సంక్షిప్తములు. ఆకడే రియో కంపెనీ స్థాపకుడు. ప్రస్తుతము డైరెక్టర్ బోర్డున కధ్యక్షుడుగా పనిచేయుచున్నాడు.

మద్రాసు వేర్ హౌస్

160 (a)

మాంటూరోడ్డు,

మద్రాసు.

REO MOTOR CAR COMPANY - LANSING

సానిక వార్తలు

చెన్న పురియందు దీపములు వెలిగించుకాలము
మంగళవారము 26 వ తేదీ సాయం. 6-54 గం.
బుధవారము 27 వ తేదీ సాయం. 6-58 గం.

దుర్భా వెంకటాద్రిగారి విడుదల:- శేషటి దినము
దుర్భా వెంకటాద్రిగారిని మదరాసు వెని మెన్సియర్ నుండి విడు
దల చేసిన రని తెలియచున్నది.

“అహంబాడియన్” ద్వైవారపత్రిక:- రాజో
పు నెప్టెంబరు 1 వ తేదీనుండి తిరువారూర్ నందు ప్రకటింప
బడు “అహంబాడియన్” అను ద్వైవారపత్రిక సంపాదకులు
గాడిక్లేవను తాను దాఖలు చేసినట్లు శ్రీ కే. ఆర్. నట
రాజన్ గారు మన్నాగ్రహిణుండి తంతువార్త కంపుచున్నారు.
(ఆ. పే.)

ఒక ట్యాక్సీమోటారుబండి కాలిపోవుట:-
నిన్నటిరోజున పుదుచ్చేరుయందు ఒక ట్యాక్సీ మోటారుబండి పూ
త్తిగా కాలిపోయెను. మోటారును పుట్టపరచుచున్నవాడు సిగరె
ట్టును కాల్చుచు మోటారును పుట్టపరచుచుండగా పేట్రోలు
నిప్పుంటుకొని మోటారుబండియంతయు కాలిపోయెను. క్షీణకు
కుకూడ గాయములు వాటిల్లెను. ఇతడు ఆసుపత్రియందు చికిత్స
బొందుతున్నాడు.

యాదవయవకుల సంఘము-(శ్రీ)కృష్ణజయంతి
దినము:- పై సంఘమువారు శ్రీ కృష్ణజయంతి దినోత్సవ
ము ఆగస్టు 27 వ తేదీ సాయంకాలము 5 ఘంటలకు చింతా
ద్రెసిట సామినాయకగారి 94 గృహమును ఘనతపసిం
చిన సర్ యం. కృష్ణగారియవారి ఆధిపత్యముక్రింద జరు
పబడును.

అదేదినము 6-30 ఘంటలకు ఈసంఘమువారి మీటింగు
జరుపబడును.

శ్రీ పార్థసారధిస్వామి దేవాలయబోర్డు ఎన్ని
క ఫలితము:- శ్రీ చింతం రంగస్వామిచెట్టిగారు, శ్రీ
కాశ్యపగారు, అమృతాలా జమిందారు నిన్నటిరోజున జరిగిన
ఎన్నికయందు పై బోర్డు సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. ఇతని ప్ర
త్యర్థి శ్రీ రంగచారియార్ గారు తిరువల్లి కే. జి. యెండ్ల అద్య
కేటు.

శ్రీ చింతం రంగస్వామిచెట్టిగారు	118	ఓట్లు
శ్రీ రంగచారియార్ గారు	68	"
రద్దయినవి	6	"

రాకపోకలు:- శ్రీ ఆర్. కే. వణ్ణుగం కెట్టిగారు
నిన్న ఉదయము చెన్న పురికి వచ్చి వెంటనే పూనాకు కేంద్ర
బ్యాంకింగు విచారణసంఘసభయందు హాజరుటకు వెళ్లిరి.
జి. బి. పి. రామస్వామి మొదలియారు, డా|| పి.
లక్ష్మణస్వామి మొదలియారు గార్లు, రామస్వామి మొదలి
యారుగారి కమాండ్రె చనిపోవుటచే సికిందరాబాదుకు శనివార
మురాత్రి వెళ్లిరి. హెచ్. జి. గ్రీన్ గారు ఉదకమండలము
నుండి నేటి ఉదయమున చెన్న పురికి వచ్చిరి.
డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు నేటి
ఉదయమున చెన్న పురికి వచ్చిరి.
జే. గ్రేగారు కార్మికకమిషనరు నేటి ఉదయమున నెల్లూ
రుకు వెళ్లిరి.
శ్రీ సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యంగార్ గారు గత
శనివారము రాత్రి కోయంబుత్తూరుకు వెళ్లిరి.

తాడి పత్రి విద్యార్థులు, జాతీయ పతాకము (స్వకీయవిలేఖరి)

తాడిపత్రి, ఆగస్టు 25:- సానిక ప్రాంతాల్లో విద్యార్థులు
పాతకాల భవనములపై జాతీయపతాకను నెలకొల్పి నిశ్చ
యించి, ఉదయము 9-30 గంటలకు బహుగుండా జాతీయ
పతాక నూరేగించుచు, స్కూలును దలచిరి. అచట పోలీసు
స్కూలు గేటును సందర్శించుచు నిలుచుచుండి యుండెను.
విద్యార్థులను పాతకాల ఆవరణములోనికి పోరనియలేదు.
150 విద్యార్థులకుగాను 10 మంది మాత్రమే స్కూలులో హాజ
రైరి. స్కూలు ముందు పికెటింగు జరుగుచున్నది. (తంతు)

చెన్న రాష్ట్రమున నివసించు మహారాష్ట్రులు

స్వజాతీయత క్షీణించెనా ?

పట్టభద్రుల లభినందన ప్రసంగములు
మదరాసు, 25 ఆగస్టు:- చెన్న పురి మహారాష్ట్రీ సం
ఘమువారు నిన్న సాయంత్రము, చెన్న విశ్వవిద్యాలయమునందీ
విశ్రాంతి పట్టముల నందిన స్వాతంత్ర్య పరివర్తి సత్కరిం
చిరి. ఈ సందర్భమున శ్రీయుతులు ఇ. వి. నాయకరావు, బి.
ఎ. బి. యశ్ అద్యకేటు, రా|| సా|| టి. హరిరావు, ఆర్.
శృంగారావు, టి. రామచంద్రరావు, డా|| నిమ్కర్, యం. కే.
దండీకర్, చిటలేగార్లు యితర మహారాష్ట్రీ ప్రముఖులును సభ
సలంకరించిరి. కాన్పూరునం దిదివరకు మహారాష్ట్రీ మండలికి
అధ్యక్షుగ నుండినట్టియో, ప్రస్తుతము చెన్న పురియందున్నట్టి
యో మ. రా. రా. కే. వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు అధ్యక్షత
వహించిరి. అతిథు లెలరకును ప్రధమమున ఫలహారము లాసగ
బడెను.

బి. రామారావుగారు పట్టభద్రులకు హితోపదేశ మొన
ర్చుచు, ఈ కాలపు యువకులకు, వృద్ధులొసగవలసిన సందేశ
మేదియు లేదనిరి. దైర్యపాపాసములయందేమి కార్యపరత్వము
నందేమి విజ్ఞానార్జనమునందేమి, ఈ కాలపు యువకులు
వృద్ధులకంటె చాల ముందంజ వేయుచున్నారు. ఇదివరకు పరీ
క్షలు పాస్యకుల ప్రభుత్వోద్యోగమునందు ప్రసీదికెక్కి ద్రవ్య
ము నార్జించుట పిదప, సులభముగ విశ్రాంతిగొనుట ఇదియే
విద్యావంతుల కాదర్శముగ నుండెడిది. ఈ కాలపు యువకుల
యందు గన్పడు దేశసేవాభిలాషయు, సాహసమును వెనుకటి
తరమువారిలో గన్పింపదు. ప్రస్తుత మీ దేశమున వ్యాపించి
యున్న జాతీయోద్యమమునందు, యువకులు గన్పరచుచున్న
యంతృహతే ఇందుకు నిదర్శనము.

అందుచే పట్టభద్రులకు హితోపదేశ మొనర్చు ప్రయ
త్నమున విరమించుకొని, చెన్న రాష్ట్రీయన నివసించు మహా
రాష్ట్రీయుల గురించి తొంచెము ప్రసంగించదలచిత నని ఉప
న్యాసము నుడివిరి. చెన్న రాష్ట్రీయన నివసించు మహారా
ష్ట్రీలు-తమ స్వజాతీయ లక్షణముల చావరకు గోల్పోయిరని
ఇట్టివల నొక ప్రముఖుడు నడివెను. ఈ విషయ మెంతవరకు
నిజమున విషయమున ఈ రాష్ట్రీయన నివసించు ప్రతి మహా
రాష్ట్రీయును ఆలోచించుకొని, అది నిజమే యగు నెడల దా
దిని సవరించుటకు వెంటనే శ్రద్ధ వహింపవలసియున్నది. సర్.
టి. మాధవరావు, దివాన్ బహదరు రఘునాథ రావువంటి సప్ర
సిద్ధపురుష పుంగవుల మధ్యవింతలేసిన; దక్షిణ మహారాష్ట్రీ
యులు, తమ ప్రాచీనస్మృత్యమును గోల్పోయిరని చెప్పుటకు
సీలులేదు. వారు తమ ప్రాచీనస్మృత్యమును గోల్పోవుటకు మా
రు, అన్యజాతీయుల సంపర్కముచే, ఇదివరకు కంటె విశాలభావ
ము ను, విజ్ఞానమును సంపాదించిరి. కాని
ఒక్క విషయమున మాత్రము పై ప్రముఖుని వాక్యము నిజమై
యుండవచ్చును. దక్షిణ దేశమున నివసించు మహారాష్ట్రీలు,
తమ మాతృభాష నిండుక మరచిరి. వారిపుడు తమ మాతృ
భాషను స్వచ్ఛముగ వ్రాయును, చదువును భాషింపను నేర్చుకొన
వలెను. అని ఉపన్యాసము నుడివిరి.

అతిథుల తరపున నొకపట్టభద్రుడు తమ కొనగబడిన
ఆతిథ్యమునకు కృతజ్ఞతా వందనముల నర్పించిరి.

అధ్యక్షులు

అధ్యక్షులు సభను ముగించుచు ప్రస్తుత విద్యావిధానము
నుగురించి ప్రసంగించుచు, ప్రతివారకు ఉన్నతవిద్య సభ్యునింప
వక్తర లేదనియు అది అందరకును ఎక్కువ ప్రయోజనకరముగ
నుండజాల దనియు నుడివిరి. ప్రస్తుతము పాత
కాలలయందు, పారిశ్రామిక విద్య నేర్పరచినయెడల చాల
ప్రయోజనకరముగ నుండగలదు, అని తన అభిప్రాయమును,
ఇతరులుగూడ ఈవిషయమును గురించి శ్రద్ధగ నాలించింప
వలసిన దనియు నుడివిరి. అధ్యక్షులు ముగించుచు, యువకులలో
కీర వ్యాధిమునును ప్రోత్సహింపవలసినదని, మహారాష్ట్రీ
సంఘమువారికి సహా నొసగిరి.

పిమ్మట, అధ్యక్షులకును, ఉపన్యాసకులకును కృతజ్ఞ
తావందనములతో సభ ముగిసెను.

రావకీయ వై దీల విడుదల

నెల్లూరు, ఆగస్టు 25:- శ్రీయుతులు బొమ్మేశ్వర
డ్డి, లేమూరు సుబ్బరామిరెడ్డి, వెజువాడ గోపాలరెడ్డి, దువ్వూరు
జలరామిరెడ్డిగార్లు సత్యాగ్రహోద్యమమున ప్రభువుమున నె
ల్లూరున శిక్షపడినవారు నేడు 25 తేదీన వారు వారుడు జైల్లు
నుండి విడుదల అయిరి. బలరామిరెడ్డిగారు తిరుచినాపల్లిలోను
గోపాలరెడ్డిగారు, కడలూరులోను, బొమ్మేశ్వరరెడ్డిగారు
బళ్లారిలోను, లేమూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు కేలూరులోను వి
డుదల అయిరి. (బి. పి.)

స్వామిస్వామి

భార్యను హత్య చేసినను నేరము

హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సు
మదరాసు, ఆగస్టు 25:- హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సు
నం దీదినమున, న్యాయమూర్తి రెయిలీగారి యెదుట, మిర్
సాలీయాయన నతడు తన భార్యకు కత్తితో పాడిచి చంపె
నను కేసు విచారణకు వచ్చెను. ముద్దాయి తాను నిర్దోషినిని
వాదించుటచే నీ కేసు విచారించుట కొక స్పెషలు జూరీ
యేర్పరపబడెను.
పోలీసువారి తరపున కె. సి. ఎం. మినసుగారు కేసు
విషయములను కోర్టువారికి వివరించుచు ముద్దాయియగు సాలీ
యా సాహెబు హైకోర్టులో బంబ్రోతుగా పనిచేయుచుండె
నని నుడివిరి. ఆతనికి, బీబీబీ అను భార్యయు, 8 వత్సరముల
కుమారుడును, అంతకంటె చిన్నకమార్తెయును, అడయారు
సమీపమున పైకాపుచేరేపల్ల నివసించుచుండిరి. ఏప్రిలు 7-వ
తేదీ ఉదయము, బీబీబీ యొక్క సత్వీప్రసవమై నారోపణల
గావించుచు నెవరోయొకరు, ముద్దాయికి వ్రాసిన ఆకాశరామన్న
జాబు అందెను. ఆజాబును చదివించుకొని తనపై గిట్టుక దానిని
అబ్దుల్ రజాక్ సాహెబు అనునతడు వ్రానియొందుననియు,
ఆతనిపని పట్టించెదననియు ముద్దాయిచెప్పెను. సాయంత్ర మె
చ్చటికో వెళ్లి రాత్రి 11½ గంటలకు తిరిగి
వచ్చి పరుండియున్న తన భార్యను చాకు
తో దొక్కలో రెండుచోట్ల పాడిచెను. గాయములలోనుండి
పేగులు బయటకువచ్చి, కొంతసేపటిలోనే బీబీబీ మరణిం
చెను అని పోలీసువారు ఆశోపించిరి.

ప్రాసీక్యూషను తరపున డాక్టరు భవానీసింగుగారు
మొదట సాక్ష్యమొసగుచు, చాకువంటి వాడిగల వస్తువుతో
బీబీబీ పాడువబడియుండుననియు, పాడువబడిన పిమ్మట
అరగంటలో నామె మరణించియుండుననియు నుడివెను. బీబీబీ
యొక్క సోదరుని భార్యయగు మహబూబీ సాక్ష్యమొసగుచు
7 వ తేదీకి రెండుమూడు రోజులు ముందు తాను ముద్దాయి
గృహముననువచ్చి అచ్చట నుండిననియు 7 వ తేదీ మధ్యాహ్న
ము, ఆకాశరామన్న జాబునుగురించి ముద్దాయి తన భార్యతో
మాటలాడుచు, ఆజాబును గురించి భయపడెననియు, దానిని
వ్రాసిన వాని చేయిని కాలును ఖండించి
తెచ్చెదననియు చెప్పెను. ఆ రాత్రి 11 గంటలకు
ముద్దాయి తిరిగి రాలేను. రాత్రి 11 గంటలకు తిరిగివచ్చి,
గడియ తీసికొని లోనికివచ్చి సాక్షిపద్ధతు వచ్చి, ఆమె బట్టను
కడల్పెను. ఆమె లేచి ఎవరు వారని కేకపెట్టగా, ఒక పెద్ద
చాకునడిసి జాపి మాటలాడిన పాడిచెదనని చెవరించెను. వెం
టనే అతడు బీబీబీ నిద్రించుచున్న గదిలోనికి వెళ్లెను. వెళ్లిన
ఒక నిమిషములోనే, “అయ్యో నన్ను పాడిచితే నీను.” అని కేక
వినబడెను. ఆ కేకను విని సాక్షి రెండవ గదిలోనికి వెళ్లిగా
బీబీబీ దొక్కలో పాడువబడిపడియుండెను. ముద్దాయి చాకు
తో బయటకు పరుగెత్తుచుండెను. ఇంతలో కేకులవేయగా చా
లచుండివచ్చిరి. ముద్దాయి బయట పీథిలో నాభార్య మరణించెను
అనుచు అటునిటు త్రొక్కులాడుచుండెను. బీబీబీ చాపమీద
పరుండబెట్టి తాను తన మరయొక వదినెయగు కుసుంబీయొక్క
గృహమునకు వెళ్లిపోయెను అని సాక్షి చెప్పెను.

ముద్దాయి తరపున కోయిలోగారు సాక్షిని క్రాసుపరీ
క్ష చేయుచుండెను.

కోర్టువారి సమయమున ఫలహారములకు శేచిరి.

అబద్ధపుదావాదెచ్చుట

లక్ష్మీకాంతం అనునతడు అరెస్టుకాబడుట
మద్రాసు, ఆగస్టు 25:- రెండవ ప్రెసిడెన్సీ మేజి
స్ట్రీటు జారీచేసిన వారంటుపై చింతాద్రెసిటయందు మ్యూనిసి
పలు ఎన్నికకు అభ్యర్థిగా నిలిచిన సి. యస్. లక్ష్మీకాంతం,
అనునతడు అబద్ధపుదావా దెచ్చినను నేరముకొరకు పోలీసు
వా రాతనిని అరెస్టుచేసిరి. గత జూలై మాసమున తింగవేలు
నలేకంగార్లు, మణేగార్ల సత్రము సమీపమున ముద్దాయియొక్క
కోటును గడియారముతో సహా దొంగిలించిరి, ముద్దాయి వార
లపై దావాదెచ్చెను. పోలీసువారు విచారణచేసి యీదావా
అబద్ధపుదావా అని నిర్ధారించిరి. ముద్దాయియొక్క అనుమతి
పైనే తంగవేలు అనునతడు ముద్దాయియొక్క కోటును నొక
మా ర్యా డీ వద్దకు దవ బెట్టె ననియు
తెలియవచ్చెను. ముద్దాయి అబద్ధపు ఫిర్యాదు గావించెనను నే
రముపై అరెస్టుచేయబడెను. పిదప ముద్దాయి జామీనుపై విడు
దలచేయబడెను. రాబోవు నెప్టెంబరు 2 వ తేదీని రెండవ ప్రెసి
డెన్సీ మేజిస్ట్రీటు రా|| సా|| కేలునాయర్ గారియెదుట యీ
కేసు విచారణకు వాయిదా వేయబడెను.

దేశీయవార్తలు

పోలీసు యిన్ స్పెక్టరు జనరలు సంచారము
లిన్కవిల్లి, ఆగస్టు 24:—సి. బి. కన్నెంగుడిమూగూడ
నిన్న ఉదయమున మధురకు వెళ్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

6 గురు శ్రీల విడుదల
కలకత్తా, ఆగస్టు 28:—పి.కె.టింగు ఆర్థి నెన్సుక్రింద
బుర్రాబజారులో నిన్న ఆరెస్టు చేయబడిన ఆరెస్టు శ్రీలను
ఈ దినముధ్యాహ్నం లాల్ బజారు బండినుండి వదిలి పెట్ట
బడిరి. (శ్రీ. ప్రె.)

విద్యార్థి పి.కె.టింగు ఆరెస్టు
కలకత్తా, ఆగస్టు 28:—ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ పి.కె.టింగు
సందర్శనకు రి గురు పి.కె.టింగు ఆరెస్టు చేయబడిరి. ఆఖరి టెం
గాలు విద్యార్థి సంఘ ప్రముఖుడగు అతులబోసుగారిని అను
మానము వై ఆరెస్టు చేసిరి. (శ్రీ. ప్రె.)

కప్టన్ దుడానిగారి ఆరెస్టు
హైదరాబాదు, (సింధు) ఆగస్టు 28:—పూర్వము ఇం
డియన్ మెడికల్ సర్వీసునుండి కప్టన్ దుడానిగారు, లా
రానా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు ఆరెస్టు గావించబడినవి
పార్లమెంటు. లా రానా సత్యాగ్రహ సంఘ కార్యదర్శియగు
పరశురామగారుకూడా ఆరెస్టు చేయబడిరి. రెండు ఆరెస్టులను
పి. కో. 117 నెక్స్ట్ క్రింద జరిగినది. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా పట్టణదానమహాసభ
కలకత్తా, ఆగస్టు 28:—ఉన్న తదిద్యుల సభ్యులనుబట్టె
విశేషములకు పోవుచున్న 6 మంది పట్టణదారులకు పట్టణుల
నొసగుచున్న నేటి దినము మధ్యాహ్నము కలకత్తా విశ్వవిద్యాల
యమువారు అవసర పట్టణదానసభను జరిపిరి. వైస్ చాన్సలరు
కలనలు మహావార్తా గారు పట్టణుల నొసగిరి. (శ్రీ. ప్రె.)

వెలింగుట, ఆగస్టు 24:—హైదరాబాదునుండి పోలీ
సు ఇన్ స్పెక్టరు జె.రెలుగ పనిచేసి రిటైరు అయియున్న
పి. సి. హంకెనుగారు నిన్నటిదినము ఇచ్చట మరణించిరి. వీరు
కాంటోన్ మెంటులో అధ్యక్షులుగను, జింఖానా క్లబ్ కార్య
దర్శిగను, వెలింగుటను గుట్టపుపంచెయిల కొక స్టూడెంట్ గను
నుండిరి. వీరి కుటుంబమువారికి సానుభూతి తెలుపుచు మద్రాసు
గవర్నరు, హైదరాబాదు నై బాముగార్లు తంతి వార్తనుపంపిరి.
(ఆ. ప్రె.)

భిక్షువులకు సంవత్సరము వైదు
హంగ్ పాభిక్కు మధురలో శిక్షింపబడుట
మధుర, ఆగస్టు 28:—బర్మాదేశపు భిక్షు (సన్యాసి)
వగు హంగ్ పాభిక్కు మధుర అడిమనల్ జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు టి.
వి. కన్నెరావు నాయర్ గారు భావము చెల్లింపవలయునని
వారిపై గొనిరాబడిన యభియోగములలో సంవత్సరము విడిచెద
విధించిరి. ఈ భిక్షువు తమార్యుల గావించి, రాజకీయములలో
పాల్గొనననుమాట యిచ్చెను గాని భరావతు మొత్తము నేరము
చెల్లింపనగునని యాతడు శిక్షింపబడెను. (శ్రీ. ప్రె.)

కాన్పూరు కాంగ్రెసు సంఘ నిషేధము

144 వ సెక్షన్ ప్రయోగము
కాన్పూరు, ఆగస్టు 28:—సంయుక్త మేజిస్ట్రేటు 144 వ
సెక్షన్ క్రింద సత్యాగ్రహ కాన్పూరు రెండు మాసములలోగా
ను కాంగ్రెసు ఆశ్రమము 24 గంటలలో నాను పురమును విడలి
చనవలెనని ఉత్తరు వొసగిరి. దీనికి కారణము ఆశ్రమ నెలంటిల్ల
కల్లు సారాయి దుకాణదారులకు భీతిల్ల జేయుచున్నారనియు
విదేశీ ప్రస్తుతము లక్ష్మణులని తెలియచుచున్నారనియు పౌర
కాంతికి భంగము కలుగులాగున ప్రవర్తించు చున్నారనియు
తెలుపబడినది. సత్యాగ్రహ కాన్పూరు వై ఉత్తరువును తిరస్క
రింప నిశ్చయించినది.

హరితాళము
మాలానా అబ్దుల్ కలామ్ అజద్ గారి ఆరెస్టునకుగాను
పురమున హరితాళము జరుగుచుండెను. ఒక గొప్ప ఉర్రేగింపును
బహిరంగపరచును జరుగుచుండెను. (శ్రీ. ప్రె.)

కోయంబుత్తూరు వట్టణ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు
2 నెలల కఠినశిక్షను బొందుట
కోయంబుత్తూరు, ఆగస్టు 28:—కోయంబుత్తూరు వట్ట
ణ కాంగ్రెసు సంఘమున కధ్యక్షులగు శ్రీయుత నుబ్బయ్య
గొండరుగారికి స్థానిక సబ్ మేజిస్ట్రేటు శ్రీ. ప్రా. కో. 144
క్రింద జారీ చేయబడిన యుత్తరువును వారు మిగిలినందుకు
2 నెలల కఠిన శిక్షను విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఎం. ఏ. ఈశ్వరన్ గారు ఆరెస్టు చేయబడుట
కోయంబుత్తూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి
కోయంబుత్తూరు, ఆగస్టు 28:—జిల్లా కాంగ్రెసు సం
ఘ కార్యదర్శులగు శ్రీయుత ఎం. ఏ. ఈశ్వరన్ గారు ఈకోడు
లో ఆరెస్టు చేయబడి నేటియే దయమిచటికి గొనిరాబడిరి.
కొంతకాలముక్రిందట వీరిపై శ్రీ. ప్రా. కో. 144 క్రింద యుత్తరు
వు జారీ చేయబడి యుండెను. (ఆ. ప్రె.)

సిలోనునుండి ఇండియాకు వచ్చిన స్వచ్ఛంద
సేనకులు
తూత్తుకుడిలో ఆరెస్టుగుట
తిన్నె వెల్లి, ఆగ. 24:—సిలోనునుండి నిన్నటి యడ
యము తూత్తుకుడికి వచ్చిన వాలంటీరులు నల్లూరు ఆరెస్టుచేయ
బడి, వారిపై గొనిరాబడిన భరావతు యభియోగము విచార
ణకు వచ్చువరకు రిమాండు జేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

పాటియాల మహారాజుగారు ఇంగ్లాండు వెళ్లుట
కొండరు రేవువద్ద అల్లరి చేయుట
బొంబాయి, ఆగస్టు 28:—పాటియాల మహారాజుగా
రు నేటిదినము మాసిడోనియా స్టేషనులో ఇంగ్లాండునకు వెళ్లె
దనము వార్త తెలియుటచే అల్లరిచేయుటకు పలువురు హర్షులకు
వద్ద చేరియుండిరి. కాని పాటియాల మహారాజుగారు స్టేషను
లాంచుటకు సమద్రుతుల కొంతదూరమువరకు వెళ్లి ఆచుట్ట స్టేషను
రునికిరి అందుచే హర్షులకు వద్ద చేసినా రెవరూ మహారాజు
గారిని చూడలేదు. (ఆ. ప్రె.)

వై రుల్స్ ఇంజనీయరింగు పోటీపరీక్షలు
సిమ్లా, ఆగస్టు 28:—ఇండియన్ ఇంజనీయరింగు సర్వీ
సునుండి, రైల్వే సర్వీసునుండి, పోస్టులు టెలిగ్రాఫు డిపార్టు
మెంటునుండి కొన్ని ఖాళీలను భర్తీచేయుటకు టెలిగ్రాఫు
వై రుల్స్ ఇంజనీయరింగు పోటీపరీక్షలు పోస్టు టెలిగ్రాఫు
డిపార్టుమెంటువారు 1981 సంవత్సరము జనవరి 26 వ తేదీన
జరిపెదను. (ఆ. ప్రె.)

ధిల్లీ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుని ఆరెస్టు
క్రాత్రిధిల్లీ, ఆగస్టు 28:—ధిల్లీ రాష్ట్ర కాంగ్రెసు
సంఘాధ్యక్షులగు లాలాశంకర్ లాల్ గారిని పి.కె.టింగు ఆర్థి నెన్సు
క్రింద మధ్యాహ్నముచూడట ఆరెస్టుచేసిరి. కడదిన మేనెలలో
వారు ఉప్పుచట్టముక్రింద మూడు నెలలు విడిచెద విధించబడి
యుండిరి. ఇటీవలనే విడుదల గావించిరి. (ఆ. ప్రె.)

పోలీసునందు మహమ్మదీయ పాఠశాల తెరువబడుట

పోలీసు మహమ్మదీయ సంఘముచే నిర్వహింపబడు
చున్న మహమ్మదీయ పాఠశాలయొక్క మూడవ భాగము యీ నెల
18 తేదీ సోమవారమున మద్రాసు మేజిస్ట్రేటు సి. అబ్దుల్ హక్కిం
గారిచే తెరువబడెను. యామాబులనున్న గారు అధ్యక్షుల
వహించిరి. ప్రారంభమున యామాబులనున్న గారు ఆవస్థ
నించుచు మేజిస్ట్రేట్ గారి యాదార్థ్యమును కొనియూడిరి.
పిదప మేజిస్ట్రేట్ గారు మాట్లాడుచు పోలీసు మహమ్మదీయ
సంఘము తమ విశ్వాభివృద్ధికి గావించుచున్న ప్రయత్నమును
మెచ్చుకొనిరి. తమ పాఠశాలయొక్క అభివృద్ధికి తమ శక్తి
కొలది తోడ్పడినవనిరి. పిదప మేజిస్ట్రేట్ గారు రాబోవు శాసన
సభ యొన్ని కలహర్షి మాట్లాడుచు, మహమ్మదీయ సంఘము
పక్షమున చెన్నపురి శాసనసభలో సభ్యత్వమున వహించుటకు
యామాబులనున్న గారి కంటే నెక్కువ సమర్థు లింకొకరు
లేరనియు, గత 10 సంవత్సరములనుండియు ఇస్లాం మతమున
కును, భారతదేశమునకు, యామాబులనున్న గారి నొనర్చుచున్న
సేవ స్వల్పముగాదనియు నుడిచిరి.

పాఠశాల మూడవ భాగము ప్రారంభోత్సవము ముగిసిన పిమ్మ
ట సభ్యులందరకును అల్పాహారము లొసగబడెను. మూడవ భాగము
నిర్మాణమున కింకను గావలసియున్న యా 1500 మొత్తమును
చెల్లించుటకును, యికముందు తెరువబడుటకు జేరబడియున్న
బాంకా పాఠశాలకు నెల ఒకకుంటికి యా 500 విరాళమును
గౌరవకులుగను, మేజిస్ట్రేట్ గారు వార్తను వెలుపగిరి.

4 గురు శ్రీలకు వైదుశిక్ష
ధిల్లీ, ఆగస్టు 24:—14 గురు శ్రీలకు 8 నెలలు విడి
చెద విధించబడిన. ఇదిగాక చెప్టి. 50 జరిమానా లేక 14
నెల వైదుమాడ విధింపబడెను. శిక్ష సాధించినవారిలో కీర్తి శ్రీ
భులై న స్వామి శ్రీధానందగారి కుమారుడగు కలను. (శ్రీ. ప్రె.)

నాగపూరు
మేటుగారికి శిక్ష
నాగపూరు, ఆగస్టు 28:—చందాయందు కాంగ్రెసు
సం జేయుచుండిన మహావార ప్రభాకర మేటుగారికి 8 నెలలు
కఠిన వైదును దు. 50 జరిమానాయ విధింపబడిన. జరిమానా
చెల్లింపనిలో మరయొకనెల కఠినశిక్ష నకభవింపవలయును.
శేను పి. కో. 117 నెక్స్ట్ క్రింద తేలుడెను. (ఆ. ప్రె.)

గాంధుల తిరుగుబాటు పోలీసు కాల్పులు ఒకడు మరణించుట

నాగపూరు, ఆగస్టు 24:—అలహాబాద్ శాసనోల్లంఘన
సందర్భమున గజ్జా అను నొక గాంధుని ఆరెస్టుచేయుటకు
పోలీసులతో మొకటి చీబుచుండలచుండలి ముగ్గురు మునుకు పో
యెను. అలహాబాద్ లోని వందలచుండి గాంధులు పోలీసుల ప్రతిఘ
టించిరి. ఒక హెడ్డుకునినీచిలు ఇరువురు పోలీసులు కొందరు
వనరుకులును గాయపడిరి. తరువాత జిల్లా పోలీసు నూపరిం
టెండెంటు కొంతపోలీసులతో ముఠాటి రంగమున కేటించెను.
అప్పటికొక కేయిచుండి గాంధులు సమాజకేమెయించిరి.
గజ్జా అరెస్టుచేయబోగా సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుపై చెబ్బలు
పడెనట. లాక్ ప్రయోగము జరిగెనుగాని ఫలము లేకపోయెను.
పిమ్మట పోలీసులు కాల్పిరి. ఒక గుండా మరణించెను. గుండా
లందరు చెవిపోయిరి. కాని మరల ప్రాగనునున్నారని తెలియు
చున్నది. ఆయుధాలన్నై 50 మంది పోలీసులు నాగపురము
నుండి తరలివారు. ఈ దినము ఉదయము దీప్తి ఇన్ స్పెక్టరు డై
రెక్టరుడ పోయినాడు. ఒక పోలీసువాడు మాయమెనటుల
తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

అహమ్మదాబాదు కా రిక్కులకు మాలవ్యాగారి యుద్బోధము

“గాంధీగారికి వడకిననూలిచ్చి స్వరాజ్యమును
బహులు గైకొనుడు”
అహమ్మదాబాదు, ఆగస్టు 24:—నిన్న సాయంత్రము
పండిత మాలవ్యాగారు అహమ్మదాబాదు కార్మికులకుం దుప
న్యసించిరి. సరికుద్దమైర శివము సాగింపవలెననియు, క్రమ
ముగా కేరీరవ్యాపకమును స్నానము నాచింపవలెననియు
వారు కార్మికులకు వ్యాఖ్యానించిరి.
అహమ్మదాబాదులో యికను కార్మికుల నిస్సాగుల జేయు
కాల లండుటకు వారు చింతిల్లిరి. కార్మిక గృహనిర్మాణము
నకై కార్మిక సంఘమువారును విల్లు యజమానులను పురపాలక
సంఘమువారును కలిసి ఒక అసోసియేషన్ కేరీరను టెన్య
వనరుని వారు వాడుచుచిరి. కనీసపక్షమున 20000 కుద్ద
మైన గృహములు కట్టువలెను. దీనికి 10 లక్షల రూపాయలు లవ
సరము. గృహపరిశీతులు చక్కగానుండినచో, కార్మికుల కత్తి
సామర్థ్యములు వైలేము వృద్ధిగాంధులవు. విదేశీ ప్రస్తుతుల
బహిష్కరించి శిధ్ధత భరించు టెంత ముఖ్యమో మాలవ్యా
గారు వివరించి చెప్పిరి. “గాంధీగారికి వడకిన నూ లోపగి స్వ
రాజ్యమును బహులు గైకొనుడు” అని వాదించిరి. తానెదను
మాననివారిని బహిష్కరింపవలెనని తీర్మానించినందులకు కా
ర్మికుల నభినందించిరి. దీనివలన 14 లక్షల సంవత్సరమునకు
కార్మికులకు విలువలుగదా. “అహమ్మదాబాదు కార్మికులు
తానెదను లేనివాడుగా నుండగల రని గాంధీ గారికి మీరు
చేసిన ప్రమాదమును నిధింపజేసి కృత్యకృత్యులైతిరి. అప్పుళ్ళతో
ను గూర్చి చెప్పుచు, మానవులందరూ సమానులనియు, విద్యయే
అంతరముల కారాధననియు, మాలవ్యాగారు కవించిరి. మీరు
పాఠశాలను, వ్యాయామసంఘములు, గ్రంథాలయములు, వైద్య
శాలలు నెలకొల్పినారు. దీనికి విముక్తుల నభినందించువాడను
కాని నేను తేలికగ తృప్తిపడెను. అభ్యుదయపథమున ముంద
టికి నడచిపొందు. దేవుడు మీకు సహాయుడగుగాక. స్వరాజ్య
కా దిద్దించుకొనో, విశిష్టములను జేయు తొలిగిగియు, కాపున
మీ రియద్యమునకు తోడ్పడువలెను. (శ్రీ. ప్రె.)

నోటీసు

ప్రతికలను పంపగోరువారును, చందాలను పంపదలచినవారును, ప్రకటనలను ప్రకటించగోరువారును “మేనేజరు ఆంధ్రప్రతిక” అని పంపవలెను. ప్రతికలో ప్రచురించుటకు వ్యాసములను వార్తలను పంపువారు “ఎడిటరు, ఆంధ్రప్రతిక” అని పంపవలెను. అంతియకాని, వ్యక్తుల పేర్లతో పంపవలదని ప్రార్థన. ఇందువలన అనవసరముగా ఆలస్యము జరిగినప్పుడు గలుగుచుండును. పాఠకు లీనంగతిని గమనింప ప్రార్థితులు. వ్యవస్థాపకుడు

రాబోవు ఎన్నికలు

నెప్టెంబరు 9 వ తేదిని జరుగనున్న శాసనసభల ఎన్నికల విషయమై ప్రజలలో నెట్టి యుత్సాహము గనుపింపదు. జాతీయోద్యమ మంతగ నాటుకొనని చెన్ననగరమున గూడ ఉత్సాహ మత్యల్పముగ నున్నది. కాంగ్రెసు ఆదేశము సంగతి యటుంచినను, ఇతర సందర్భముల ననుసరించి చూచినను, ఎన్నికల కభ్యర్థులుగ నిలిచెడివారు దూరదృష్టి జాపుటలేదని గ్రహింపవచ్చును. ప్రాత సంగ్రహములక్రిందనే, ఎన్నికలు జరుగనున్నవి. రాష్ట్రములలో ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానముక్రిందను, కేంద్రస్థానమునందు నిరంకుశ విధానముక్రిందను, శాసనసభ్యులు పనిజేయవలసియుండును. ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము, మంత్రుల కెట్టిబాధ్యత నొసగక, అనర్థపాతువయ్యెనని అన్ని పక్షములవారంగీకరించెడి విషయమే. సైమను కమిషనువారుగూడ ద్వంద్వవిధానము విఫలమయ్యె ననియు, దీనిని నిలిపి యుంచి ప్రయోజనములేదనియు, సూచించిరి. కేంద్ర శాసనసభలలో శాసనసభ్యులెంత తంటాలుపడినను వీరి తీర్మానములు నిరర్థకమగుచున్నవి. మాళవ్యా ప్రభృతులకు నయితము విసుపు జనించి, వారు కేంద్ర శాసనసభతో సంబంధమును వదలుకొనవలసివచ్చెను. ఇట్టి స్థితిలో మాంటుఫర్డు సంగ్రహముల ననుసరించి జరిగెడి ఎన్నికలలో పాల్గొనెడి అభ్యర్థులు, తమకుగాని బరులకుగాని మేలునలుప జాలరని చెప్పవచ్చును. దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి వీరు తోడ్పడజాలరనుట స్పష్టము.

ఆ సంగతి యటుండ, శాసనసభలలో నీమారు ప్రవేశించెడివారు కొలదికాలముమాత్రమే పనిజేయగల్గుదురు. త్వరలో నూతనసంగ్రహములు అమలులోనికి రాగలవు. వాని ననుసరించి, యీ శాసనసభ లంతరించి, నూతన శాసనసభ తీర్పుగలవు. ఇట్టి శాసనసభలలో ప్రవేశించువారు, కొలదికాలములో కమిషనువారు వివరింపవలసివచ్చును. ఇందుకొర కయ్యిడి ప్రభుత్వమును,

శరీరాయాసమును, ఫలదాయకము గాజాలవు. ఏవిధమున జూచినను, ఈమారు శాసనసభలలో ప్రవేశించెడివారు, తమ ముచ్చట నయినను చాలకాలము తీర్పుకొనజాలరు. ఇంతియగాక, ఈసమయమున దేశము నెదుటగల ప్రధానసమస్య స్వరాజ్యసంపాదన. ఈవిషయమును అభ్యర్థులు ప్రధానసమస్యగ గైకొని నటుల గనుపింపదు. ప్రధాననాయకులు కాకాగృహములలో నున్నారు. మేలుపలనున్న మరికొందరు శాసనసభలలో ప్రవేశించుట లేదు. ఇట్టివారి తోడ్పాటు లేక, శాసనసభ్యులు స్వాతంత్ర్యసంపాదనేచ్చును వ్యక్తపరచ దలచినను, సాధ్యపడదు. ఈమారు పెక్కుస్థానములు పోటీలేకనే ఆక్రమింపబడుచున్నవి. పోటీగల స్థానముల కయినను, జాతీయోద్యమముల నిమిత్తము వీని నాక్రమింపదలచిన వారినంఖ్య అత్యల్పముగ నున్నది. ప్రత్యేకసాంఘికవాదులు, సాంఘికాభిమానమును పురికొల్పుచున్నారు. స్వరాజ్య సంపాదనోత్సాహ మంతగ లేని చెన్నరాజధానిలో, జస్టిసుపక్షమును మంత్రులపక్షమును కొంతవడి యారాటముల గావించుచున్నారు.

మంత్రులపక్షమువారి కొక నిర్ణీతమగు కార్యక్రమముగాని, ఆశయముగాని కన్పట్టదు. వారెట్టి కార్యక్రమమును ప్రచురించియుండలేదు. అభ్యర్థుల నయినను నెలకొల్పియుండలేదు. వెనుకటివలె ఈమారును, ఎన్నికలలో గెలిచినవారినండి కొంత పక్షమును ప్రోగుజేయవలయునని వీరు సంకల్పించి యుండురు. కొలదికాలముక్రిందటివరకును ఒక్కటిగనున్న జస్టిసుపక్షమును మంత్రులపక్షమును విడియై, పరస్పరదూషణములను గురిపించుచున్నవి. మంత్రులపక్షము సేపక్షమువారాక్రమింపవలెనను ప్రశ్న వీరిరువుర నాహించియున్నది. రాష్ట్రములకు స్వపరిపాలనము లభించువరకు తాముమంత్రులపక్షముల నాక్రమింపమని, జస్టిసుపక్షమువారు కోయంబత్తూరుసమావేశములో జేసినతీర్మానములు మూలబడినటుల గన్పట్టును. జస్టిసుపక్షము బ్రాహ్మణబహిష్కారమును తొలగించి, జాతీయపక్షముగనను నాశగూడయింతవరకు ఫలించలేదు. కార్యనిర్వాహక సంఘమువారివిషయమై తీర్మానించినను, పక్షనాయకు డీవిషయమై పట్టుదలజూపినను, దీని నామోదించి ఖాయపరుపవలసిన తంజావూరు సమావేశ మింతవరకు గూడలేదు. ఎన్నికలు ముగియులోపల నీ సమావేశము గూడెడి చిహ్నములు గానరావు. బ్రాహ్మణనిషేధము తొలగింపబడునను నాశగనుపింపదు. కార్యనిర్వాహకసంఘమువారి తీర్మానము ననుసరించియైనను, జస్టిసుపక్షమువారు తమయభ్యర్థులలో బ్రాహ్మణుల నొక్కరినయినను చేర్చినటుల గానరాదు.

జస్టిసు మంత్రులపక్షమునందుమాత్రము బ్రాహ్మణుల నొకరిని చేర్చుదరని మాత్రము మద్రాసు మేయలు విశేషము జోస్యము చెప్పచున్నాడు. అభ్యర్థులలో చేర్చక, పిమ్మట మంత్రులలో నొకరిని చేర్చి, మాత్రాన, బ్రాహ్మణనిషేధము తొలగజాలదు. ఉభయపక్షములలో నెవరు మంత్రులపక్షముల నాక్రమించినను, వీరు దేశమునకు నలుపగల మేలు గనుపింపదు. జస్టిసుపక్షమువారు ఆరుసంవత్సరములు మంత్రులపక్షముల నాక్రమించి, కావించిన అలజడి చెన్నరాష్ట్ర ప్రజలు మఱచియుండలేరు. వీరాలసంఘటన మింతలో మఱపునకు రాజాలదు. రాజకీయనిర్బంధ

ధితులను ఈపక్షప్రముఖులు వెనుక నిందించిన విధమును, కద్దరును నిరసించినవిధమును, నిర్బంధప్రయోగమునకు తోడ్పడినవిధమును, తిరిగి వివరింపవసరములేదు. వీరికి పిమ్మట మంత్రులపక్షముల నాక్రమించినవారు నామినేషను అధికారమును దుర్వినియోగపరచిన విధమేమి, స్థానికసంఘములపై నిటీవల గావించిన నిర్బంధపు టుత్తరువు లేమి, సహకారసంఘములూ కద్దరుకు ప్రోత్సాహ మొసగగూడదనిజేసిన ఉత్తరువేమి, నిర్బంధప్రయోగమునకు వీరు తోడ్పడినవిధమేమి, పరిశీలించినవారికి ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానముక్రింద ఎట్టివారు మంత్రులపక్షముల నాక్రమించినను ప్రజలకు ఎంచదగిన మేలు నలుపజాలకబోయినను, ప్రజలన్నేచ్చ నరికట్టు నిరోధముల గలిగించి కీడు నలుపజాలియుండురని, విదితము గాగలదు. ఇట్టి స్థితిలో రాబోవు ఎన్నికలపట్ల ప్రజలలో నెట్టి యుత్సాహము గలుగకుండుట వింతగాదు. ఒక వంక సంది రాయబారములు జరుగుచున్నవి. జయకరుబోలు సహకారవాదులుగూడ ఎన్నికలలో నభ్యర్థులుగ నిలువరయిరి. నిర్బంధవిధాన మింకను తొలగలేదు. మైందవసమస్య ఎప్పుడేరితిని పరిష్కారమగునో తెలియలేదు. అనుకూలపరిష్కారము జరిగినపిమ్మట, శాసనసభలలో ప్రజల విశ్వాసమును చూరగొనగలవారే ప్రవేశించెదరు. నిజమగు ప్రజాప్రతినిధులవుడు ప్రజలమేలుకై పాటుబడగలరు. అట్టి శుభసమయ మరుదెంచువరకు వేదియుండిన, నెట్టిస్వప్నము గలుగబోదు. ఈలోపల తొందరపడుటవలన, స్వరాజ్యసంపాదనకై పాటుబడెడివారినంఖ్య దగ్గి, ప్రజలదృష్టి ముఖ్యవిషయమునండి మఱగలదు. ప్రస్తుతస్థితిబట్టి యూహించిన, వోట్ల నిచ్చువారినంఖ్య కడుస్వల్పముగ నుండుననియు, ఈ మారు సభ్యుల గు వారు సరియగు ప్రజాప్రతినిధులుగ నెంచబడరనియు, నమ్మవచ్చును.

సమాధానావశ్యకత : బ్రిటీషు ప్రముఖుల ఆతురము

హిందూదేశముతో సమాధానము గావించి కొని, దేశమన శాంతిని నెలకొల్పవలయునను భావము, మారదృష్టిగల బ్రిటీషు ప్రముఖులలో వ్యాపించియున్న దనుటకు, ఈవారమందిన నేషను ప్రతికలో ప్రకటింపబడిన లేఖబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఆలేఖపై డ్యూకు ఆఫ్ ఆబెర్డీను, ఆక్లండు, బార్లో, ఛార్లెసు బక్సుటను యం. పి., కోర్ట్స్, లూయీ డొనాల్డుసను, రాబర్టుహార్టను, లారెన్సు హాసను మెను, జాక్సు, హెచ్. జాన్సను, కెన్వర్త్ యం. పి., హోల్లు మార్లెండు, మేరీముర్రే, హెన్రీ నెవిను సను, యఫ్. డబ్ల్యు. నార్వుడ్డు, మేరియను పారమూరు, అలెగ్జాండ్రీనా పెకోటవరు, బర్ట్రాండు రస్సెలు, ఫ్రాన్సిసు స్టీవర్టు, బెటర్నరు, సెసిల్. విల్సను యం. పి. గార్లు సంతకముజేసిరి. లేఖ యిటు లున్నది:

“ప్రస్తుతపు కష్టములను శాంతిముగ నివారింపవలయు నని కోరువారు హిందూదేశస్థితిగూర్చి దీర్ఘముగ నాలోచింపవలసిన యవసర మొత్తేని గలదు. రాబోవు రాండుబేబిలు సమావేశము భారతజాతీయనాయకుల ఆమోదము బడసెడి తాజ్వాంగవిభాగముతో తయారుజేయనిచో గలుగ

బోధులనుగూర్చి మాకు విషయము గలుగుచున్నది. ఏల యన, శాంతియుతపరిపాలనము కొనసాగకుండమనమునిర్బంధచర్యలనుతీసికొనవలసివచ్చును. ఇంగ్లండుకుగాని, ఇండియాకుగాని బలప్రయోగమువలన నినుమంతయు లాభముండదు. అందుచే శాంతపద్ధతులపై ఒడంబడిక గుదురుటకు సర్వప్రయత్నములను నలుపుట యవసరమగుచున్నది. జూలై 9 వ తేదీని రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగము ముగియగనే, భారతశాసనసభలోని పక్షనాయకులు సిమ్లాలో ప్రచురించిన స్టేటుమెంటును గమనింపగోరెదము. ఈప్రతిపాదనము, మనము సమాధానమార్గమువలంబింపవలెనని కోరుచున్నది. అందువలన ప్రభుత్వమువారి సీక్రిందివిధమున మేము ప్రోద్బలపరచుచున్నాము.

(1) ఉభయదేశముల ప్రతినిధులును సమానస్థానము నాధారముజేసికొని కాండుటేబిలు సమావేశమున గూడి, అధినివేశస్వాతంత్ర్యవిధాన సూచనలగూర్చి ఏర్పాటు గావించవలయును.

(2) భారతదేశనాయకులు స్త్రీలును పురుషులును గూడ ఈ సభకు హాజరై తోడ్పడుటకు ఎట్టి ప్రయత్నము లవసరమో వాని నన్నిటిని గావించవలయును. ఇట్టి ఉద్దేశ్యముతో చార్జన్లమునకు పాల్పడని రాజకీయనిర్బంధితుల నందరను వదలివేయవలయును.

(3) హిందూదేశమును, బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమును ఎదుర్కొనుచున్న సమస్యవిషయమై తోడిదేశీయులు ఎక్కుడు శ్రద్ధవహించవలయునని మేము కోరెదము. కొరవప్రదమగు పరిష్కారము గుదురవలయుననుచో, హిందూదేశమునందు బయల్పడలిన జాతీయభావప్రాబల్యమును బ్రిటీషువారి కెక్కుడు బాగుగ గ్రహించుట యవసరము.

వికాలహృదయు లగు బ్రిటీషుప్రముఖులు ఈ తీరున సఖ్యసమాధానములను గోరుచుండ, చర్చిలో గా రీసమయమున అధినివేశస్వాతంత్ర్య మిచ్చుటకు పార్లమెంటునభి ఎన్నటికి సంగీకరింపజాల దని గోల పెట్టుచున్నారు. మార్షింగుపోస్టు, డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ మున్నగు పత్రికలు గాంధీమహాత్ముడు మున్నగు నాయకులతో సమాధానము పనికిరాదని ఎలుగెత్తి చాటుచున్నవి. హిందూదేశమునందలి యూరపియును లీసమయమున ఒక్కొక్కటి స్వరాజ్య విముఖత జూపుచున్నారు. కలకత్తా, బొంబాయి, మున్నగు ప్రదేశములలోని యూరపియులు సమాధానమున కవకాశము లేదని చాటుచున్నారు. ఇండియాప్రభుత్వమునందలి సభ్యులుగూడ విముఖులుగ నున్నటుల, తెలియుచున్నది. పయోనీర్, సివిలు మిలిటరీ గెజెట్టుమున్నగు ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు, ప్రస్తుత నిర్బంధములు చాలవనియు, ఎక్కుడు తీవ్ర నిర్బంధములను ప్రయోగింపవలయుననియు, గోరుచున్నవి. సమాధానము గుదురకుండ సీసమయమున నడ్డుపడుటవలన, ఇంగ్లండుకే ఎక్కుడు నష్టము గలదని, ప్రతిపక్షులు గ్రహించుచో, ఇప్పుడు బరువుచున్న విపరీతాందోళనమును వారు నలుపబోరు.

కాండుటేబిలు సమావేశము : లండను టైముస్ పత్రిక ఈవారమందిన లండను టైముస్ పత్రిక కాండుటేబిలు సమావేశమునందు హైదరాబాద్ ని చేర్చి కొన సంగీకరింపనందుల కెంతయు వగచుచున్నది.

హైదరాబాద్ నిపుణుని నానీయకుండుట నిర్ణేతుక మని, యావత్రికతలంపు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారిని రప్పించుటకు ప్రయత్నించి, హైదరాబాద్ నేల నిషేధింపవలయునని, టైముస్ పత్రిక ప్రశ్నించుచున్నది. నెహ్రూగారు సక్రమరాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయించెడిసభలో ప్రవేశించుట కర్హులు కారట. అయినను మూడుబ్రిటీషుపక్షములకును ఈసభలో ప్రవేశముండును గాన, చింతింప నవసరములేదని, టైముస్ పత్రిక ఓదార్చుచున్నది. బ్రిటీషుపక్ష ప్రతినిధులమధ్య ఏకీభావము గుదురునటుల జాడవలయునట. వీరిమధ్య ఒడంబడిక కుదిరినచో, భారతీయులతో ఒడంబడిక గుదురకబోయినను, ఈ పత్రికకు విచారము లేదు. కాని, శుద్ధశ్వేతసంఘము నేర్పరచి హిందూదేశస్థితిగూర్చి విచారణ గావించజేయుట వలన నెట్టి ఫలితము గలిగినో, టైముస్ పత్రిక గావించిన ప్రస్తుతసూచనవలన గూడ అట్టి ఫలితమే కలుగునని యాహింపవచ్చును. హైందవసమస్యను తృప్తికరముగ పరిష్కరించుటకు మార్గ మిది గాజాలదు.

పటేలు కమిటీరిపోర్టును నిషేధించుట సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు పటేలు కమిటీరిపోర్టును నిషేధించుటవలన, పిషావరు సంఘటనలగూర్చి పాతీకాభిప్రాయముమాత్రమే వెలువడెనని ప్రజలూహించుట సహజము. భారతశాసనసభాధ్యక్షులుగ నతినమర్థతతో పాటుబడిన పటేలుగారు నలిపినవిచారణ నిర్ధకమని ప్రజలెంచజాలరు. వీరిరిపోర్టును నిషేధించుటవలన, ప్రజలయనుమానములు బలపడుట దప్ప వేరులాభము గలుగజాలదు. సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు పటేలు కమిటీరిపోర్టును నిషేధించినను, వీరియుత్తరువు అన్ని రాష్ట్రములకును వర్తించు నని తెలియుచున్నది. ఆకారణముచేతనే రైలులో పంపబడిన గ్రంథములన్నియు ప్రభుత్వస్వాధీన మగుచున్నవి. బొంబాయిలో రైల్వే అధికారులు నిలిపివైచిన ఏడువందల గ్రంథములను ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచికొనిరి. ఇతరభాగములలో గూడి నిట్టి చర్యయే యవలంబింపబడకమానదు. ఇట్టిచర్య దూరదృష్టి నేమాత్రము జాపకున్నది.

మోతీలాల్ నెహ్రూగారి అస్వస్థత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారికి చికిత్స నలుపుటకై, సర్ నీలరత్న సర్కారు, డాక్టరు రాయు డాక్టరు అన్నాగోగల్ల వెడలిరి. నెహ్రూగారి దేహస్థితి సందిగ్ధముగ నున్నటుల, నేటివార్తలు చెలువుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారుగూడ వైద్యపరీక్ష గావించగోరిరి. వయోవృద్ధులగు నెహ్రూబోలు నాయకులను కారాగృహ నిర్బంధముల పాల్పేయుట వలన, వారు వ్యాధిగ్రస్తు లగుట వింతగాదు. రాజకీయనిర్బంధితులను విడిచిపెట్టు తలంపుతో గాక బోయినను, శరీరాస్వస్థత గాంచి యైనను, ప్రభుత్వమువారు పండిత నెహ్రూగారిని వెంటనే వదలిపెట్టుట కసినధర్మము. వారి నింకను కారాగృహమున నుంచుచో, వారికి ప్రమాదము గలిగిన గలుగవచ్చును. అందువలన ప్రజలలో గలిగడి విచారమునకు మేరయ్యుండదు.

కా శీ నా థు ని
నా గేశ్వరరావు పంతులుగారు
కారాగృహవాసము
నేటికి 127 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

నక్లత్ వాలాగారి నిషేధమును తొలగించకుండుట నక్లత్ వాలాగారు మాతృభూమికి రాకుండ, వెనుక నిషేధింపబడిరి. నక్లత్ వాలాగారి విషయమై దరఖాస్తుబెట్టగ, హైకోర్టుననుమతి గారు వెడ్జిపుడ్డు బెన్నుగారితో సంప్రతించిరి. బెన్నుగారు నిషేధమును తొలగింప వీలు లేదనిరి. నక్లత్ వాలాగారు వెనుక నీదేశమునకు వచ్చినపుడు ఎట్టి యపాయము చేకూరియుండలేదు. నక్లత్ వాలాగారు గాంధీమహాత్ముని యుద్యమము నామోదింపక, నిటీవల ఖండించెడిది. అయినను, వీరి రాక అపాయకర మని తలంపబడుట విచిత్రము.

తుర్కీ : పర్షియా తుర్కీ పర్షియాకు పంపిన కడపటిలేఖలో, తుర్కీ పర్షియాను హైద్రాబాదు గలసి కర్ణులపై దండెత్తవలయుననియు, సరిహద్దులను నిగ్గయించుట యవసరమనియు, అరబ్ కోండ్యెద్ద జరిగినతుర్కీ హైనిక విజృంభణము సక్రమమయిన రక్షణోపాయ మనియు, వివరింపబడెను. దీనికి పర్షియా ఎట్టి జవాబిచ్చునో తెలియదు. నానారాష్ట్రసంఘమువారింత వరకు తుర్కీ- పర్షియాల తగాదాను పరిష్కరింపకుండుట శోచనీయము.

“లాంగ్విటీ” “లాంగ్విటీ” లేక దీర్ఘాయుష్యమును వైద్యమానవత్రికయొక్క ప్రథమసంచికను కృతజ్ఞతతో స్వీకరించితిమి. ఇయ్యది చెన్నపురిలోని ఉచిత హాస్పిటానుండి స్పెంసరీతరపున ఆంగ్ల భాషలో ప్రచురింపబడుచున్నది. ఈ డిస్పెంసరీ వారు వైద్యసహాయమునకై నలుపుచున్న శ్లాఘాపాత్రమగుకృషి నిట వివరింపబనిలేదు. ఆరోగ్యసూత్రములను వెల్లడిజేసి, వీరు వ్యాధినివారణకుగూడ గడంగుట ప్రశంసాపాత్రము. సంపాదకవర్గమునందు ప్రసిద్ధవైద్యులగు జి. ఆర్. ఎ. ఆచార్య, హెచ్. వెంకట్రావు, పి. రాజేంద్రం పిళ్ల మున్నగువారు గలరు. ప్రథమసంచికయందు డాక్టరు వెంకట్రావు, డాక్టరు హెన్రీ దేవదాసు, డాక్టరు రాజేంద్రంపిళ్ల, డాక్టరు సి. యస్. గోవింద పిళ్ల, డాక్టరు డి. యస్. ఛలర్జీ, మేజరు జనరల్ మీగా, డాక్టరు నారాయణరావుగార్లు మున్నగు భిషక్కులు వ్రాసిన వ్యాసములు గలవు. హాస్పిటానుగారి జీవితముగూర్చి డాక్టరు ఆచార్యగారు వ్రాసినవ్యాసము గలదు. ఈపత్రిక దినదినాభివృద్ధి గాంచి, వ్యాధులచికిత్సకే గాక, వ్యాధులను రాకుండ జేయుటకుగూడ తోడ్పడునని నమ్మెదము. సంవత్సరపుచందా మూడురూపాయలు. వలయువారు, “సంపాదకుడు లాంగ్విటీ, 60, సుందర మూర్తివినియకకోవెలపేట, ట్రస్ట్ రోడ్, మద్రాసు” అని వ్రాసిన బడయగలరు.

పదోపహాసము

సక్కా-మృతవార్షికోత్సవము

పోలీసుతో డీకొనుట-ఇద్దరు వ్యక్తులు చనిపోవుట
(రూటరు)

ఫ్రాన్కో, ఆగస్టు 23:—సక్కా వెంజెట్టిగార్ల మృత వార్షికోత్సవమును ప్రజలు 22 తేదీన ఆయా రాష్ట్రములందు జరుపుచుండ పోలీసువారితో డీకొనవలసినవైనను, తత్సందర్భమున ఇద్దరు ఉత్సవమును జరుపుచున్నవారు చనిపోయిరి. పెక్కుమంది తుతగాత్రులైన ఇండియన్ నాగవర్మరు జనరలు చనిపోయిరి.

తర్కా-పెరిషియను సరిహద్దు

కుర్దులతిరుగ బాటు

(రూటరు)

కాన్స్టాంటినోపిల్, ఆగస్టు 24:—కుర్దులపై తురుష్క-పెరిషియను వైరికవర్తము సహకారము నున్న టవసరముని తురుష్క-ప్రభుత్వమువారు పెరిషియనులకు చిత్రియజేసిరి.

సార్యభామదంపతులు బాల్కన్లలో జేరి.

బర్లెన్ హెడ్ ప్రభువు

బర్లెన్ హెడ్ ప్రభువును గండము దక్కినది. జబ్బుచే వ్యయము దుర్బలముగ నున్నందున పెక్కువారములు విశ్రాంతి తీసికొనవలెననిరి.

సకలత్వాలాగారి నిషేధమును

తొలగింపకుండుట

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 23:—ఇండియాను పోగూడదని కావించిన నిషేధమును తొలగించవలెనని సకలత్వాలాగారు అడుగగా, అట్లు తొలగించుటకు ప్రస్తుతపరిస్థితులచే నీలు లేదని ఆర్థరు హెండర్స్ గార్లు ఇండియానుంత్రిగారితో యోచించి, తెలియజేసిరి.

పోలండు మంత్రివరము

రాజీనామా నిచ్చుట

(రూటరు)

తర్నా, ఆగస్టు 24:—పోలండు మంత్రివరము రాజీనామా నిచ్చెను. తాను పరిపాలనమును సాగించలేనని ప్రధానామాత్యుడు స్టావెసుగారు చెలిపిరి. పటడుస్కీగారిని ప్రభుత్వము నేర్పాటుచేయవలెననిరి.

అభినందనములు

సార్యభామదంపతుల మనసురాలు పుట్టినందులకు అభినందనల నందజేసిరి.

పోలీసు కాల్పుట

ముగ్గురు హతులగుట-6 గురు తుతగాత్రులగుట

(రూటరు)

తర్నా, ఆగస్టు 23:—బాజ్జానెలిషియాలో నేషనులిష్ట సోపలిష్టులు సభజేసిరి. పోలీసువా రీసభను చీల్చివేయ ప్రయత్నించిరి. పోలీసువారు వారిపై నీళ్లను పోసిరి. ప్రజలు పోలీసు వ్యక్తిని రాళ్లతో కొట్టగా పోలీసు వీరిని కాల్చెను. ముగ్గురు హతులైరి. 6 గురు తుతగాత్రులైరి.

ఇండియానుగించి ఆలోచించుట కేర్పడిన కోయలను ఎంతైనా సయిది సంగతులునాడు నైపును నిషేధకలో కొన్ని మార్పులను నూచించెదరట.

కాండుచేయి సభను పోలీసుకు ముంగర రాజీను లం దీలను వదిలివెట్టవలెనని ఆంధ్రానుగారు చెబుచున్నార.

రౌండుటేబిలు సభ

“నిరర్థకమగును”

ఇండియాలో అన్ని విధముల

ఆందోళనము జరుగవలెను

మ్యాక్స్ నుగారి ప్రకటన

(బీమునర్వసు)

స్వతంత్ర కార్మికపక్షము తరపున రౌండుటేబిలు సభకు బ్రిటిషు మంత్రులే పావుతురని మ్యాక్స్ నుగారు చెలిపిరి. గాని అది తప్పని మ్యాక్స్ నుగారు రనుచున్నార. నైపును కమిషను పాల్గొనుటకు కార్మికపక్షము అంగీకరించిన దానిక తాము కార్మిక ప్రభుత్వమువారు ఇండియాను గూర్చి అవలంబించు విధానమును సమ్యక్తములు లేదు. గాన తమ తరపున బ్రిటిషు మంత్రులు రౌండుటేబిలుసభకు ప్రతినిధులుగ పోవీలు లేదని మ్యాక్స్ నుగారు రనుచున్నారు.

మ్యాక్స్ ప్రాయమాతో సరిపావు ప్రతినిధులు ఇండియానుండి రౌండుటేబిలుసభకు రాజాల రనిరి. భారత సమస్యగూర్చి మ్యాక్స్ ప్రాయమాను అవలంబించిననే వ్యవహారము పరిష్కారమగునని నాయభిప్రాయ ముటచే రౌండుటేబిలు సభ రసాభాసముగనని తనయభిప్రాయము మ్యాక్స్ నుగారు చెలిపిరి. భారతీయులు ఆందోళనము సాగించుటచే కర్తవ్యము. ఈ దేశములో మనమందరము అన్ని కార్యకర్తలందరము ప్రచారమును సాగించవలెను. ఇండియా కా సోషలిస్టులమును అగిపోకుండ సాగించుచునే యుండవలెననిరి. అసంతృప్తితో దౌర్జన్య రాహిత్యముగ ఆందోళనము జేయుచున్నగాని కాంతముగ మిన్నకున్న భారతీయులకు మేలు ఎంతమాత్రము చేకూర దనిరి.

భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమము

‘యూరపు కనిబెట్టి జూచుచున్నది’

(బీము నర్వసు)

లండన్, ఆగస్టు 22:—భారతదేశపరిస్థితులను యూరపు అంతయు కనిబెట్టిజూచుచున్నది. జోనేస్ క్రమక-గారిట్లు చెలువుచు న్నారు. 19 వ శతాబ్దమున యూరపులోని ముజాతులను గుర్తించి నేర్పచ్చ యొసగింది. 20-వ శతాబ్దము యూరపు కావలనున్న వారిని ఉద్ధరించవలెను. 10-వ శతాబ్దపు యుద్ధమును 20 శతాబ్దపు యుద్ధమును లేకుండ పూర్తిగాజాలరు. ఇందుక నే యూరపు భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకై ఒకసానుభూతితోనే గాక యూరపుపరిసరాండ్ర తేమమునిమిత్రము కూడ ఎదురుజూచుచున్నది. ఇటీవల ఆసియావాసుల వికాసము వాఙ్మయమును యూరపు వికాసమున కెంతయో తోడ్పడగలవు. రవీంద్రునిపలుకుబడింతయు ఎక్కువ? కాని మహాత్ముని ప్రబోధము ఇంతకంటె కచ్చము. వియోటాల్సుట్రాయగారి సిద్ధాంతముల కలవడిన వారగు మేము గాంధీగారి బోధనల వలన మరింత గౌరవభక్తి పరస్పరముగ వివేచనము. పడమటి యూరపి యనులకంటె ఎక్కువగానే తూర్పు యూరపువాసులే గ్రహించిరి ఇండియాలో 7,8 నెలలబట్టి ఆందోళనము జరుగుచున్నది. గత 7-8 మాసములనుండి జరుగుచున్న సంగతులు యూరపియను సోపలిష్టులలో మంచి మార్పును కలుగజేసెను. ఇండియాలో ప్రస్తుతము సాగుచున్న ప్రభుత్వవిధానముగూర్చి అసమ్యక్తమని చెప్పవలెనని ఎన్నెన్నో కల్పనలైనవి. బ్రాక్స్ గార్లపై ఆందోళనరపున మట్లాడిరి. 25 సంవత్సరములక్రిందట రషియాలో విప్లవకారులను అరెస్టుచేసి చంపుచుండగా వీటిని జూచి ఊరకుండలేనని వియోటాల్ స్ట్రాయగా రన్నమాటల నీ సందర్భమున జ్ఞాపక ముంచుకొనవలెను.

ఇంగ్లండువేల్పు జనాభా

(వైర్లెస్)

రుగ్బీ, ఆగస్టు 23:—ఇంగ్లండువేల్పు జనాభావేల్పులకు వచ్చేసంవత్సరము 40,000 మందిని జిల్లాలనుండి నియమించెదరు. లెక్కలను వేయు యంత్రములను విస్తారముగ వినియోగించెదరట. ప్రజల గృహవసతిగూర్చి గూడ సంగతులను జాగ్రత్తపరచెదరట.

భారతదేశ దాస్యమును గ్రంథమునై అమెరికా పత్రికలలో అనుకూలముగ విమర్శనలను ఆంధ్రానుగారు ఎవ్వర్లు థాంపుకగారు ఇండియానుగూర్చి టైముపత్రికలో వ్రాసిన దానికి ప్రతిపాతముగ ప్రకటించుట.

నాగార్జున ప్రభుత్వ చరిత్రము.

“భారతదేశ సందిగావన”

బ్రాక్స్ గార్లు

లండన్, ఆగస్టు 22:—బ్రాక్స్ గార్లు ఇండియా సందిగావనముగూర్చి ఒక పుస్తకమును ఈ నెలఖరన ప్రకటించెదరు. ఒక్కొక్క పుస్తకము 2 పిల్లలగుల 6 పెన్సీలు. చాలమంది కొనుగడులు అంత తక్కువధరను బెట్టిరి. దీని కపుడే జర్మనీభాషలో నువాదము అచ్చగుచున్నది.

రాం కేమగ్నో నాల్గూరిని జూడబోవుచు మార్గములో దక్షిణాఫ్రికా ప్రధానామాత్యుడు హార్టివానుగారు ఎర్జిను 28 తేదీ యుదయము జేరెను.

స్వదేశీ ప్రచారసమితి

నాయకుల విజ్ఞప్తి

కలకత్తానుండి స్వదేశీ ప్రచారసమితి కార్యదర్శివర్గము వార్షిక్విది విజ్ఞప్తిని ప్రకటించుచున్నారు.

ఆర్థిక దాస్యమువలని నష్టము

ఒక దేశముయొక్క రాజకీయ దాస్యముకన్న దానిఆర్థికదాస్యమే యొక్క-వ హానికరమని మహాదేవ గోవిందకేసరీగారు చెప్పి యిప్పటికొక తరము గడచిపోయినది. ఏండ్లకొలది గ తీవ్రములగు ప్రయత్నములు సాగిన పైశేడు వానికి ఫలితము గా భారతదేశము రాజకీయార్థిక స్వాతంత్ర్యములు రెండింటికూడ ప్రయత్నము నాసక్తికరమవుచున్నది.

“తక్కిన దేశములవారికి పరిశ్రమల సభివృద్ధి నొందించు కొనుటకు ఆయా ప్రభుత్వములవారి సంగతులములన్నవి కాని, మన యవసరములనుబట్టి మన పరిశ్రమల సభివృద్ధి పరచుకొనుటకై పన్నుల విధించుకొను స్వాతంత్ర్యము మనకు లేకుండ జేయబడినది. అందుచే మనదేశీయ పరిశ్రమలన్నియు పూర్తిగా ప్రజల యాదరమువిడచి యాధారపడవలసిన యవసరమువచ్చినది.

సమితివారి ఆశయములు

“స్వదేశీ యుద్ధయమును సమగ్రములైన నిర్మాణ పద్ధతులపై నడిపించి పెంపొందించుటయే స్వదేశీ ప్రచార సమితివారి యాశయము. నేటి యాస్వదేశీతత్వము చాలవరకు రాజకీయభావములపై నాధారపడియున్నదను సంగతిని సమితి వారు గుర్తించుచున్నారు. భారతదేశముయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధికి గల ప్రాముఖ్యము కాల్వకముగా నుండదగినది. అందుచే ప్రస్తుతమునగల స్వదేశీఉద్యమమువల్ల కనబడుచున్న లాభములను బలపరచి స్థిరపరచుటకు ప్రయత్నించుటకై సమితివారు ప్రయత్నించెదరు. ప్రస్తుతము గృహపరిశ్రమలయొక్క ప్రాముఖ్యమును గూర్చి చాలమందికి తెలియదను సంగతిని సమితివారు గమనించుచున్నారు. ప్రచారము వల్లను, ప్రకటన వల్లను భారతదేశములో స్వదేశీ వస్తువులకు అర్హస్థానమును ఇప్పించుటయే సమితివారి యాదర్శమై యుండును.

స్వదేశీ ప్రదర్శనాలయము

“సమితివారు ఒక స్వదేశీ ప్రదర్శనాలయమును (Museum) స్థాపింప గోరుచున్నారు. ఇందువల్ల ప్రజలు స్వదేశీ వస్తువుల మంచి చెడ్డలనుగూర్చి తెలిసికొనుచుండుటకు వీలగును. స్వదేశీ వస్తువులచే యువయోగించుట వస్త్రదాయకము గునా? అట్లయినచో ఆ వస్త్ర మెంతవరకు పాటింపదగినది? యను సంగతులను గూర్చి యాలోచించుటకు వారి కవకాశము గలుగును.

“ప్రదర్శనాలయమును స్థాపించుటయే గాక దేశసంతటను ఇంటింటికీ స్వదేశీప్రచారము సాగింపవలయునని కూడు సమితివారి యాశయము. ఈ కార్యమును కొనసాగింపవలయునన్నచో ఉదారభావులు విద్యావంతులగునగు ప్రేమ, ధైర్యము, యావకులు, చాలమంది తమనేవలను దీనికై యర్పించుటకు సంసిద్ధులుగా నుండవలయును. తమ యిరుగుపొరుగువారిని కలిసికొని స్వదేశీవస్తువులచే యువయోగింపవలసినదని కోరుట తీరుబడియున్నవారి కందరను చేతవచ్చును.

ఈయుద్ధయము సంపూర్ణముగ మాతృదేశముయొక్క సాభాగ్యమునకే పుట్టినది. అందుచే మాసమితివారి యివిజ్ఞప్తి చూచినంతనే స్వార్థమును త్యజింప ఉద్యమముయొక్క నిజము మనకై పాటుబడగల వార నేకులు ముందుకు వచ్చెదనుగాకయని మే మాశించుచున్నాము.”

పి. సి. రాయ్, యస్. సి. చంద్ర, జి. డి. బిర్లా, జతీంద్రనాథదాసు రజ్జీ హంసరాజ్, కె. సి. నియోగి, నలినిరంజన సర్కార్, యశ్వంతిగంగోపాధ్యాయ, ప్రభువరదాస్, హేమత్ సింగ్ సంతోషకుమార్, భీమరామ ప్రసాద్ ముఖర్జీ, ఆనంద్ బారివాన్, విభావంద్రారాయ్, కరం చంద్రజోస్.

పండిత మదన మోహన
మాలవ్యాగారి సంచారము

అహమదాబాదు, ఆగస్టు 25:—
పండిత మాలవ్యాగారు నిన్ను గుజరాతు రాష్ట్రము
లో పంచమహల్స్ మండలమునకు వెళ్లిరి. అచట రెండు
రోజులు సంచారము చేసిపిమ్మట భారత కాంగ్రెసుకార్య
సంఘసభనిమిత్తము డిల్లీకి వచ్చెదరు. (ఆ. ప్రె.)

అభ్యంతర దినోత్సవము

నాగపూరు, ఆగస్టు 25:—స్థానిక యుద్ధసంఘమువారియాజ
మాన్యమున సన్న అభ్యంతరదినము జరుపబడెను. జైలునందు
బలవంతముగా అభ్యంతర మున్నగువారినుండి బాటసాలియుడైన
గైకొనినందులకు తిరస్కారముగా 15000 మంది పౌరులు ఊరే
గింపుగా బయలుదేరిరి. 1000 మంది స్త్రీలుగూడ ఊరేగింపున
గలరు. పిమ్మట సభ జరిగెను. ప్రస్తుతాభ్యుదయము దీక్షతో
సాగించవలసినదిగా పలువురు రుపన్యసింపిరి. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ. వి. ఎం. పట్నాయకుగారు

డండం, ఆగస్టు 25:—శ్రీ వి. ఎం. పట్నాయకుగారు
ఖర్చురం కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు మే 12 వ తేదీన 5 నెల
లు కఠినశిక్ష పొందినవారు మొదట పిమ్మట పునఃప్రవేశము
తెయిలునుండి డండం స్పెషల్ జైలుల నకు మార్చబడిరి. వారి
ఆరోగ్యము సరిగలేదు. (శ్రీ ప్రె.)

ఇప్పుడు వారిని అతిపూర్వ క్రొత్తజైలులనకు మార్చిరి
వారు నాలుగు నెలల పాటు తగ్గిపోయినట్లు తెలిసెను. (శ్రీ ప్రె.)

నాశిక్ లో ఇండ్లసోదాలు

నాశిక్, ఆగస్టు 25:—నాశిక్ యుద్ధసంఘము ఆక్రమ
సంఘముగ ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుటచే, తత్సంఘాధ్య
క్షుడగు భాగప్పగారి యిల్లును, దుకాణమును పోలీసువారు
నేడుదయము ఒకేసారి సోదాచూచిరి. కొన్ని గంటలకాలము
వెదకిరి. మహాత్మాగాంధీగారి పట్నము తప్ప యింకేమియు తీసి
కొని పోలేదు. కార్యదర్శియగు మహాజనుగారి యిల్లుగూడ వెద
కిరి. ఎవ్వరిని ఆరెస్టు చేయలేదు. (శ్రీ ప్రె.)

పోలీసువారు కేసులో ముద్రాయిల శిక్ష తగ్గించవలెనని
నాశిక్ మునిసిపాలిటీవారు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి. (శ్రీ ప్రె.)

బొంబాయి యూరోపియను మిల్లులు

బొంబాయి ఆగస్టు 25:—బొంబాయి హిందూస్థాని
వర్తక సంఘమువారు ఇ. డి కేసున్న జేమ్స్ ఫిన్లేగార్లు
న్నగు యూరోపియను మిల్లు ఏజెంటులకు కాంగ్రెసువారితో
రాజీపడ వలసినదని కొరచు లేఖ వ్రాసిరి. కాంగ్రెసువారు
యూరోపియనుల పరిపాలనక్రింద నన్న మిల్లులను నిషేధించి
నందున వాటికి ఏజెంటులుగనన్న తమకు నష్టము కలుగుచున్న
దని వారు తెలిపిరి. రాజీపడనియే తాము సంబంధము తెంచు
కొందుమనిరి. (శ్రీ ప్రె.)

హుద్ది ఆగస్టు 25:—భగల్పూరు, కిర్కి, హుసంగండు,
బిజాపూరు జిల్లాలలో పంచాయతీలు స్థాపించబడినవి. (శ్రీ ప్రె.)

అంట్రోలికరుగారిపై కుట్ర కేసు

పోలీసు, ఆగస్టు 24:—కొద్దురు ఆగ్నేపెట్టుటకైన
కుట్రకేసులో ముద్రాయి డా|| అంట్రోలికరుగారు ప్రత్యేకపు
మేజిస్ట్రేటు ముం దీక్రిందివాక్యాలము నొసగిరి.

“పోలీసువారుమండలమున నేను పోరనేవ జేయువాడను.
ముఖ్యముగా కాంగ్రెసు నా యభిమానసంస్థ. ప్రతి కాంగ్రెసు
వాదియు అహింసాసాత్రమునకు బండ్డు. మహాత్మా గాంధీ
గారు కాసనోల్లంఘనోద్ద్యమమున కుపక్రమింపగానే, పోలీసు
రు మండలమునకు చుట్టుపట్లను కాంతిసమరతత్వమును బోధిం
చుట నావిధి యయ్యెను. తెలివైన ప్రతి మానవుడును కావతె
నని అస్తిని నాకేసు నేయుటను గర్హింపగలడు. కాంగ్రెసు
సంస్థలో భాగ్యవత వహించువాడ నగునేను, అహింసా
సాత్రమును పట్టుకొమ్మగా గణియుండువాడనై అట్టి అకా
ర్యముల మనసునందైన నెట్లు కలపెట్టగలనో దురూహ్యము.
నేను ప్రచారము మొదలుపెట్టిన దాదిగ స్థానికప్రభుత్వాధి
కారులకు కంటక మైతిని. ఇరువురు మేజిస్ట్రేటులమును నాపై
నేరము లారోపింపబడెను. 117 వ సెక్షన్ క్రింద మూడు
వత్సరములు జైలు విధింపబడితిని. సత్యాగ్రహిని గాన ప్రతి
వాదన పెట్టుకొనలేదు. అందువలన నుత్సాహించి యేమయిట్టి
ఘోరనేరములను నాపై మోపి, స్థానికప్రభుత్వోద్యోగులు
నన్ను మీముందుకు లాగినారు. మూడువత్సరములజైలు చాల
దని కాబోలు నాపై పగ సాధించదలకొనినారు ప్రభుత్వాధి
కారులు. (శ్రీ ప్రె.)

కలకత్తాలో బాంబులు

సర్ చార్లెసు లెగ్జుగారి మోటారుకారుకు
అపాయము జైవరుకు అపాయము కలిగినది

కలకత్తా, ఆగస్టు 25:—నేడు ఉదయమున 11 గంట
లకు కలకత్తా పోలీసు కమిషనరు సర్ చార్లెసు లెగ్జుగారు
మోటారుకారులో అఫీసుకు వెళ్లుచుండగా డాక్టాసీన్స్క్యరుకు
ప్రాగుత్తర కోణమున రెండుబాంబులు ప్రేరితవి. లెగ్జుగారి
మోటారుకారుకు అపాయము కలిగినది. జైవరుకు గాయములు
కలిగినవి. బాంబు వేసినవారిలో నొకడు మరణావస్థలో నున్నా
డని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బాంబువలన ఒకడు రక్తసిక్తుడై
పడియుండుట

మూడు మోటారుకారులకు నష్టము కలుగుట
కలకత్తా, ఆగస్టు 25:—బాంబులు ప్రేరితగానే ప్రజలు
ఆవంక కు పరుగిడిరి. అచట నొకడు రక్తముతో
నిండిపోయి క్రింద పడియుండెను.
నెంటనే అన్ని ప్రక్కలనుండియును పోలీసువారు పరుగిడివచ్చిరి.
లెగ్జుగారుగూడ కాదనిగ వచ్చిరి. అతనిచేతిలో నొకపిస్తోలు
(అటోమేటిక్) ఉండెను. అతడు కొద్దిగా చీకెతుడైనట్లు కన
బడెను. లెగ్జుగారి కారుకును 18744, 8179 నంబర్లగు
రెండు కారులకునుగూడ నష్టముకలిగినది. ఆ ప్రదేశము (అనగా
బ్రాడ్వే) అంతలోనే ప్రజలతో నిండిపోవుచుండెను. (ఆ. ప్రె.)

సప్తాగారు సిన్హాచేరుట

జయకరుగారితో సంభాషించుట

సిన్హా, ఆగస్టు 25:—సర్ జేజుబాదరు. సప్తాగారు నేడు
యిచటికి వచ్చిరి. సిన్హాలోని ప్రముఖుల అభిప్రాయములను
గూర్చి సప్తాగారు జయకరుగారితో నేడు రెండుగంటల నేపు
సంభాషించిరి. (ఆ. ప్రె.)

పూనాలో నూతనోత్సాహము

బొంబాయి, ఆగస్టు 25:—పూనాలో కాంగ్రెసుసం
ఘములు సత్కారగ్రహసంఘములు యువకసంఘములు మున్నగు
సన్ని సంఘములను ఆక్రమసంఘములే అని దొరతనమువారు
ప్రకటించుటచే యిపు డిచట నూతనోత్సాహము ప్రబలినది.
ఈ సంఘులన్నియును కలసిపోయి ఒక్కసంఘముగా నేర్ప
డెను. ఇటీవల జరిగినసభలో వీరు ఒక్క డైరెక్టరునే యెన్ను
కొనిరి. చాల మంది వలంకితులుగా
చేరుచున్నారు. “బ్రిటిష్ పూనా ఆక్రమ పరిపాలనవారు
ము” అనునొక ఉత్సవమును నేటినుండి వారమురోజులు జరుపు
టకు నిశ్చయింపబడెను. నూతనముగా ఏర్పడిన బాత్రియ సైనిక
దళమువారు నాలుగు వీధుల మొగలలో నుపన్యసించెదరు.
యూనైటెడ్ మెమోరాలిగారు (బొంబాయి) ఇటీవల ఎర
వాడ చెరసాలకు వెళ్లి శ్రీమతులు సహజనీదేవికమలాదేవిగార్ల
ను చూచిరి. వారిద్దరును ఖుషాసాగా నున్నారని తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె ప్రె.)

కంధ్యలో అటవీ శాసనోల్లంఘనము

కంధ్య, ఆగస్టు 25:—కంధ్య జిల్లాయందు అటవీ శాస
నోల్లంఘనము జరుపుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. డొంగై
గోనునందు, అడవికి చేరువగు సత్యాగ్రహ భిక్షము స్థాపించుచు
న్నారు. పశువులమేత నిబంధనల నుల్లంఘించెదరు. తేదీ త్వర
లో ప్రకటించబడును. కాంగ్రెసు ప్రచారకులకు గ్రామములు
చాల సహాయము చేయుచున్నారు. (శ్రీ ప్రె.)

ప్రకటన

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా భీమవరం తాలూకా వీరనాసరం
కివారు పెరుగుపాలెం గ్రామకాపరస్తుడు ఆకుల నుబ్బయ్య
(వయస్సు నుమారు 60 సం||) యిప్పటికి నుమారు 40 సం||యై
నుంచి పిచ్చిగావుంటూ అవివాహితుడై యితర గ్రామములలో
సంచరించుచున్నాడు. గణక అతనివల్ల యెవరైనను నోట్లు,
తనఖాళు, క్రయములు వగైరా యేవిధమయిన దస్తావేజులు
వ్రాయించుకొన్నను చెల్ల నేరవని యిందుచూలముగా తెలియ
బరచడమైనది.

ఇట్లు
ఆకుల వెంకయ్య
ఆకుల వెంకన్న
పెరుగుపాలెం }
18-8-30

వెల్లూరుచెరసాలలో రాజకీయ
వైదిలకు అసాకర్యములు

శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారును
మరి 16 గురు వ. క్లాసువారును కిరి మంది
వి. క్లాసువారును తమ్మునుగూడ సి. క్లాసులోనే
చేర్చవలెనని ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుట

మదరాసు, ఆగస్టు 25:—
“వెల్లూరు చెరసాలలో రాజకీయ కైదీలుగా నున్న
స్త్రీలకును సి. క్లాసులో నుండునైనవారికిని ఆత్మవివరములను
సాకర్యములనుగూడ నొసటలేదుగాన మేము ఏ. వి. క్లాసుల
లోనుండగోరము. మమ్ములనుగూడ సి. క్లాసుకే మార్చవలెను.
అని 107 మంది ఏ. వి. క్లాసులవారు జయిలు నూపరింపెం
డెంటువ్వారా మదరాసు గవర్నమెంటు లాడిపార్టుమెంటు
సెక్రటరీకి లేఖలను పంపిరి.

ఏ క్లాసువారిలో 1 టంగుటూరి ప్రకాశం (1815) (2)
సదాశివరావు కర్నూడు (1819) 3 ఏ. వైద్యసాధయ్య (1870
4 టి. విశ్వనాథన్ (1213), 5 క. మాధవనాయుడు (1587), 6 ఆర్.
కే. ప్రభు (1616), (7) ఉమేశ్వరావు (1617), ఎం. యు.
పంగలూరు 1629 (9) ఆర్. రంగయ్య పతి (1618), (10)
పి. ఎస్. భావ్యం నెట్టి (1612), (11) నరసింహాచార్య (1607)
(12) వైద్య కంకర నారాయణ భట్టు (1630), (13) మాగంటి
బాపిసీడు (1636), (14) నేతి వెంకటచలపతి (1623), (15)
నడింపల్లి నరసింహారావు (1620), (16) వున్నవ లక్ష్మీనారా
యణ (1610), (17) ఏ. శేషచలపతిరావు (1804), (18)
కే. నారాయణభాండరి (1632), (19) డి. శింపరాయి (1831)
గార్లును వి. క్లాసు వారిలో 88 మందియును సంతకములచేసిరి.
జూలై నెల 1 వ తేదీన 82 మంది ఏ. వి. క్లాసు వైది
లు తిరుచునాపల్లి చెరసాలనుండి యిదివర కొకసారి యీవిష
యమునుగూర్చియే లేఖను వ్రాసియుండిరి.

సి. క్లాసుతీసివేయవలెను లేదా సి. క్లాసువారికిగూడ
నెయ్యి వజ్జిగ చాలినన్ని బట్టలు, బట్టలను కేరములను కుభవరు
చుటకు కావలసిన సామగ్రిలను మున్నగువాని నియ్యవలెనని ఆ
ఖలో వ్రాయబడెను కాని అందులకు యెట్టిప్రయత్నమును
రాలేదు.

ఇపుడుగూడ కొందరు మేజిస్ట్రేటులు స్త్రీలకు నెతము
సి. క్లాసునే యిచ్చుచున్నారు. ఒక కేసులో భార్యభర్తల
లో భర్తకు వి. క్లాసును, భార్యకు సి. క్లాసును యిచ్చబడెను.
మరియొక కేసులో పదుమూడగు కుమారులకు వి. క్లాసును
వృద్ధుడగువాని తండ్రికి సి. క్లాసును యిచ్చబడెను.

సి. క్లాసువారి కియ్యబడెను ఆహారము లంఘనప్రాయ
మునకు గూడ తక్కువగా నేయున్నది. వాటిలో విటమిను లసలే
యొండవు. వారిండ్లలో నట్టి ఆహారమున్నెప్పుడును తినియుండ
రు. వారికి మజ్జిగముఖ్యముగా నుండవలెను. మజ్జిగ లేకపోవుట
విలసను చేడుపదార్థములను తినుటవలన చాలమందికి డిసెంటరీ
న్యాధికలిగినది. దీనివలననే గతవారము తిరుచినాపల్లి జయిలులో
నొక యువకుడు న్యూతినొందెను. అతడు చనిపోయిన నాలుగు
మాడురోజులకు తిరుచినాపల్లి జయిలు కమిటీవారు ఇచ్చి మా
యిచ్చుందులను తెలుపగోరిరి. చారిలో జిల్లాజడ్జియైన జిల్లా
కలెక్టరును గూడ నుండిరి. మేము వారి కెరిగించి
తిది. సి. క్లాసులోని స్త్రీలకు తల దువ్వుకొనుటకు నూనెను
తలంటుకొనుటకు సీకాయ సబ్బు మున్నగువానినిగూడ నిచ్చుట
లేదు. జిల్లాజడ్జిగారు మున్నగు నాసంఘమువారు మజ్జిగ మున్న
గువాని నియ్యవలెనని సిఫార్సు చేసిననుగూడ లాభము లేక
పోయినది.

ఇటులండగా బళ్లారి జయిలులో సి. క్లాసువారికిని
తక్కిన రెండుక్లాసులవారికిని యెట్టి సంబంధము నుండగూడదని
దొరతనమువారు జ్ఞాపించిరి. తిరుచినాపల్లినుండి వ్రాయబడిన
పుత్తరములో సంతకములు చేసినవారినిండిని యిపుడు వెల్లూరు
చెరసాలకు మార్చిరి. వెల్లూరు చెరసాలలో నున్న
సి. క్లాసు ఖయిదీల నందరిని బళ్లారి చెర
సాలకు మార్చిరి.

కావున సి. క్లాసువారి విషయమున నట్టి సాకర్యము
లును చేయబడవని స్పష్టమైనది. గాన వారందరను స్త్రీలు
గూడ కష్టపడుచుండగా మేము ప్రత్యేక సాకర్యములను
బడయగోరము గాన మమ్ములను గూడ సి. క్లాసులోనికి
మార్చగోరెదము అని వీరి రెండవ లేఖలో వ్రాసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

వివాహవిషయము

ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షయందు కృతార్థుడై హిందూ జీశ
మునైన విదేశీయందుగాని సాంకేతికవిద్య (Technicals)
యో లేక కళావిద్య (Arts) యో నభ్యసించ నభిలషించు
చున్న యొకరెడ్డి యువకున కాసంఘమునకే చెందిన యొక తెలివి
గల బాలిక వివాహము చేసికొనుటకు కావలయును.
విదవామా బి. కృష్ణారావు,
నెం. ఏ 8/3. బకింగుపొంబాద్, తిరుపతి కే. టి.

తమిళనాడు

ఎన్నికలలో పాల్గొనవలసిన ప్రజాభివృద్ధి

టిన్నవెల్లి, ఆగస్టు 24:—నిన్న రాత్రి తుడుగములో నువ్వనెందుకు మధురయందలి కాంగ్రెస్ ప్రచారకుడు పి. నుజుమ్బాద్దయ్యగారు రాజోవు ఎన్నికలలో పాల్గొన వద్దనియు, వానిలో శేఖర్ కుమారుడు తుమ్మకొనవద్దనియు, వానివలన నిండుకయు లాభము లేదనియు ప్రబోధించెను. (ప్రీ. తె.)

పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు ఆగమనము

టిన్నవెల్లి, ఆగస్టు 24:—రాజకీయపరిస్థితులను తెలిసికొనుటకు మద్రాసు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు గారు రగు కన్నెండుహాము నిన్న యిచ్చటికి వచ్చెను. జిల్లా పోలీసు నూపరిం పెం డెంటు తోడకు, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుతోడను సీక్రెగతులను విచారించిన మీదట వారు మధురకు వెళ్లిరి. (ప్రీ. తె.)

ధారాపురములో పోలీసుచర్య

ధారాపురము, ఆగస్టు 24:—నిన్న కాంగ్రెస్ కార్యాలయముమీది బాతీయ పతాక పోలీసు నెనెస్పెక్టరు క్యామరావు గారిచే మధ్యాహ్నము 12 గంటల సమయమున తీసివేయబడెను.

2 గంటల సమయమున ఆర్. వెంకట రాం అను 7 ఏండ్ల బాలుడును సుందరరాజ్ అను 14 ఏండ్ల బాలుడును గాంధీ బోర్డు పెట్టుకొని పోవుచుండగా పోలీసు స్టేషనుకు తీసికొని పోబడి యిచ్చట కర్రలతోను, చేతులతోడను కొట్టబడి రట. మ రియ కాంగ్రెస్ వారిని పోలీసు వారు కొట్టినట్లు తెలియుచున్నది. సాయంత్రము నచ్చినట్లు (10 ఏండ్లవాడు) అబ్బాయి (8 ఏండ్లవాడు) కుచ్చెన్ (12 ఏండ్లవాడు) అలగిరిస్వామి (12 ఏండ్లు) ఇంకొకబాలుడు 12 ఏండ్లవాడు గాంధీబోర్డు పెట్టుకొని పోలీసుస్టేషనుకు తీసికొనిపోబడిరి. వారి గాంధీబోర్డు, గాంధీబొమ్మల బిల్లుల పోలీసులు తీసికొని 200 గుంజెట్ల తీయించి మెత్తగాకొట్టిరి. కాంగ్రెస్ నాయకులను పోలీసులు చెడమడ తీట్టిరనికూడా చెప్పబడుచున్నది. సాయంత్రము 8 గంటలకు వెంకట్రామన్ తప్ప తక్కినవారందరూ విడుదలచేయబడిరి. గాంధీబోర్డు ధరింపరాదనియు, కాంగ్రెస్ వారిలో చేరరాదనియు వారు కఠినముగా మందలంపబడిరి. ఒక్క వెంట్రామన్ మాత్రము మధురకు పంపబడెను.

ధారాపురములో కల్లుపాటలు

నిన్న కల్లుదొంగలు పాటలసమయమున సాయంత్రము 1-30 వరకు పాటదాడులు రాతేడు. కవులు వారులకు ప్రభుత్వమువారు అన్ని సౌకర్యములను చేతురని అచ్చటి డిప్యూటీ కలెక్టరువారికి అభయమిచ్చెను. తరువాత పాట మండముగా ప్రారంభమయ్యెను. 20 దుకాణములు తప్ప తక్కినవన్నియు పాడబడెను. తిరిగి 8 తాళిమన పాటలు జరుగునని ప్రకటించబడెను. ఇంతవరకు అమ్మబడిన దుకాణములన్నియు పోయినసం త్వరముకంటే చాల తక్కినవరకు అమ్ముడుపోయెను.

చివరవరకు అంతయు పోఖ్యముగానే జరిగిపోయెను. బయటి ప్రదేశములందీ వచ్చిన పోలీసులు, రివల్యూస్ నిన్న సాయంత్రము వెళ్లిపోయిరి. (ప్రీ. తె.)

అంతకు పూర్వపువృత్తాంతము

ధారాపురము, ఆగస్టు 28:—కల్లదొంగలు అమ్ముబడునని కాంగ్రెసువారు గోడలమీద మద్యపాననిషేధమును గూర్చి పెద్దఅక్షరములతో కాగితములు వ్రాసిరి. కాని పోలీసులు వానిని చించివారజేసిరి. నేడు హరితాళముగానిపిక్కిటింగుగాని జరగలేదు. పాటపాడువారు తొలగాకా కచ్చేరిలో నున్నారు. పోలీసులు కొందరు తమదుస్తులను ధరించియు, కొందరు లేడ్రెస్సులోను వట్టణములో కాపలా కాయచున్నారు. మధ్యాహ్నము 1 గంట వరకు యెవ్వరును పాటపాడలేదు. ప్రజలు కాంతముగా నిలిగి తుల నరయచున్నారు. నేడు కేనివార మగుటవలన బడిట్లలు గుమిగూడి నిలిగియు ఉత్సాహముతో వీక్షించుచున్నారు. నిన్న ప్రభుత్వమువారు పంపిన మద్యపాన నిషేధకర పత్రములు, అట్టలు పాతకాలలో అంటింపబడెను. ధారాపురపు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు పాతకాలకు బోయి అంటించిన అట్టలను తీసివేయవలసినదని ప్రధానోపాధ్యాయుడు తన అసమ్మతి చెల్పుచు దానిని తీసివేసెను. తరువాత ప్రధానోపాధ్యాయుడును, పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరును హైస్కూలు తరగతులకు బోయి సత్యాగ్రహోద్యమములో చేరినవో కఠినశిక్షలు విధింపబడునని విద్యార్థులను మందలించిరి. (ప్రీ. తె.)

కడలూరులో 108 పెక్కును ప్రయోగము

కడలూరు, ఆగస్టు 24:—ఆగస్టు 29 తాళిమన 10 గంటలకు కోర్టుకు హాజరయి 200 రూపాయలకు బాండు యెంచుకు యిక్కడో కాకతముజూపవలెననియు, 200 రూపాయలకు బాండు యిచ్చవలెననియు కోరుచు భర్తుకాను సభ

తమిళనాడు కాంగ్రెస్ వర్కింగు కమిటీ

ఆగస్టు 18 తేదీ ఆమోదించిన తీర్మానములు

కోయంబూరు, ఆగస్టు 20:—తమిళనాడు కాంగ్రెస్ వర్కింగు కమిటీవారు 18-8-30 తాళిమన సమావేశమై ఈక్రింది తీర్మానములను గావించిరి:—

1. మధుర కాంగ్రెస్ ప్రచారకుడగు శ్రీయుత టి. సుందరరావుగారును, తేహాలినుండి వచ్చిన శ్రీయుత దుర్గా ప్రసాద రావు గారును తిరుచునాపల్లి నుండి యిచ్చటికి మార్చబడిన పిమ్మట జ్వరము చే మరణించినందులకు ఈ సభవారు తమ సానుభూతిని చెల్పుచు వారి కుటుంబములకు తమ మనఃపూర్వకముగ దుఃఖమును చెలపుచున్నారు.

2. అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘమువారు గావించిన తీర్మానములకు తమ సంపూర్ణముగ సమ్మతిని చెల్పుచు వానిని తమిళనాడులో పూర్తిగా సాగించుటకు ఈ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

3. రాజోవు ఎన్నికలను బహిష్కరింపవలె ననియు, ఎన్నికలు జరుగునట్లును పిక్కిటు చేయవలెననియు ఈ సంఘమువారు ప్రబోధించుచున్నారు. కాంగ్రెస్ వారి అజ్ఞులకు విశదముగా ప్రజల పక్షమున ఎన్నికలకు నిలుచువారిని ఈ సంఘమువారు తీవ్రముగా ఖండించుచున్నారు.

4. విద్యార్థులు యిదివరకు ఉద్యమములో హెచ్చుగా పాల్గొనవలసిన సంఘమువారు చింతించుచు యితర రాష్ట్రముల యందలి తమ సహాపాతుల మార్గము ననుసరించి యిక్కుముందు వారు జాతీయోద్యమములో హెచ్చుగా చేరుదురు గాక యని సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

5. శ్రీయుత విలబాయి పటేలుగారును శ్రీయుత పండిత మదనమోహన ములవ్యాగారును పర్యటనము గావించవలెనని సంఘమువారు కోరుచు కార్యదర్శి తగు యేర్పాటులు చేయవలెనని కోరుచున్నారు.

6. తమిళనాడునందలి సత్యాగ్రహ సమాచారములను సరిగా ప్రకటించవలయునని ఈ సంఘమువారు జాతీయపత్రికలని పేరుపెట్టుకొనిన పత్రికల వైఖరిని ఖండించుచున్నారు.

7. ఉడుమకొండ తాలూకాలో ఒక్క కల్లుదొంగలమును గూడ పాటదాడులు పాడవలయునని సంఘమువారు అభినందించుచు అపూర్వముగ ఈజయమునకు ఆ తాలూకా ప్రజలను సంఘమువారు క్షామించుచున్నారు.

8. కల్లుదొంగలములనంద పిక్కిటింగును బాగుగా జరిపిన మధుర, ట్యుటికారిన్, విరుదునగర్, కారుర్, రాజా పాలెం, ఉదయపాలెం ప్రజలను సంఘమువారు అభినందించుచు యిక్కుముందుగూడ పోలీసువారి కాత్తివ్యమనకు వెరువక ప్రజలు తమ ప్రచారమును సాగించెదరని సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

కోయంబూరు జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శియగు యమ్. ఎ. నక్కర్ కు మున్నగాగల అసంఖ్యాకులకు కాంగ్రెసు ప్రచారకులను యితర ప్రజలను పోలీసు అధికారులను పోలీసులను ప్రారముగా కొట్టినందుకు యీసంఘమువారు తీవ్రముగా ఖండించుచు హితోపదేశములు గ్రామకీర్తనలు మున్నగు కాంతియుతముగ విధముల ప్రజలు యీనాన్యాయవ్యతికరములకు తమ అసమ్మతి చెల్లవలెనని కోరుచున్నారు. (ప్రీ. తె.)

మునిసిపలు సభ్యుని రాజీనామా

అహమ్మదాబాదు, ఆగ 25:—డా॥ సోలపసుగారు, ప్రభుత్వమువారిచే మునిసిపలు సంఘసభ్యునిగ నియమింపబడిన వారు తమవదలి రాజీనామానిచ్చి, ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధ విధానముగూర్చి నిరసనను చెల్పుటకే రాజీనామా నిచ్చితిమని చెలిపిరి. డా॥ సోలపసుగారు, జిల్లాబోర్డు సభ్యత్వమునకు సినిలు అప్పటి విజిటరుకమిటీ సభ్యత్వమునకుగూడ రాజీనామా నిచ్చిరి. (ప్రీ. తె.)

డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు 112 క్రి. ప్రా. క్రింద ఆర్డరులను జారీ చేయించెను. ప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముగ ప్రచారములో పాల్గొనినదియు, శాసనవిచ్ఛిన్నము చేయుటకు పాములను పురిగొల్పినదియు యిట్లు నోటీసు జారీచేయబడెను.

టివాండ్రమ్ దొబ్బి కేసు

75 మందిపై ఛార్జీలు

కడలూరు, ఆగస్టు 24:—టివాండ్రమ్ దొబ్బి కేసులో ధనవంతుడగు సోమమొదలిగారును యింకా 75 మందియు ఇండియన్ పీసలకోడం 148, 149, 307, 326, 328, 454, 880, 841, 328, 426 క్రిందను లభించుటయు 74 క్రిందను చార్జీ చేయబడిరి. (ప్రీ. తె.)

మీరాబాయిగారి దక్షిణదేశ పర్యటనము

తాము గాంచిన విశేషముల ప్రతికా ప్రతినిధికి

చెలుపుట

మధురనభలో కార్మికులకు హితోపదేశము

గావించుట

మధుర, ఆగస్టు 28:—నేటి తమ దక్షిణదేశ పర్యటనములో తాము గాంచినవి విశేషములను శ్రీమతి మీరాబాయిగారు (నేడుకన్య) శ్రీ. ప్రెస్ ప్రతినిధికి చెలిపిరి. దక్షిణదేశములో ఖద్దరు పరిశ్రమను పెంపొందించుటకు గొప్పయిన కాశ్మీరుగలదని యామెయభిప్రాయము. “అయినను, యాఖాదీ యుద్యమములో పాటుపడుచున్నవారలు ఒండొరులకు సాయపడుటలోను, ఏర్పాట్లను గావించుటలోను నిలకను తేయవలసిన యత్న మెంత యోయున్నది. దక్షిణ దేశమునందు నేను వెలియుండిన స్థలములలో నాకు చక్కని యాతిభ్యము లభించినది. ఉత్సాహ, వాత్సల్యప్రకటనములలో నా యనభవములు చాల నానందయుతముగానే యుండినవి. ఇండియానందు నలు దిక్కులను సంచారము గావించుచున్నాడు నా మానస ముప్పొంగుచుండును. ఎట్టిపరమాద్భుత దేశ విశిష్టత! స్వతంత్రమైన నాధారపడి స్వతంత్రముగ సంతోషముగనుండుట ఈదేశమున కంత నులభపాద్యము!! విదేశీయులు స్వలాభము నిమిత్తమై యీదేశము నుపయోగించుకొనుటయే అంతము నొందవలయును. చేడుపును కల్గించునట్టి విదేశీయ శక్తు లరిగట్టబడవలయును” అని శ్రీమతి మీరాబాయిగారు నడిపిరి.

దక్షిణదేశీయులకు సందేశము

చివర నామె యిట్లు నడిపిరి:—“దక్షిణ దేశమున కిక్రింది సందేశమునే నేనెల్లపుడు నొసంగగోరుదును. ‘ఈ ఇంగ్లీషు మాయనుండి విడిపడుడు! ఇండియానందలి యితరప్రాంతములకు జెందినవారికంటెను విముక్తులనే యీ వ్యామోహము అధఃపతితుల గావించుచున్నది.!!’”

ఇంకను ప్రచారకులు గావలయును

తిరుచినాపల్లి, ఆగస్టు 24:—డాక్టరు టి. వి. ఎస్. కామ్రెగారి యధ్యక్షతక్రింద నిన్నటి సాయంత్రము పురమం దిరమున కెదుట జరిగిన బహిరంగసభలో మీరాబాయి కన్య, ఖాదీ సందేశము; దేశీయులయొక్కయు, విద్యార్థులయొక్కయు కర్తవ్యము; అనువిషయమై ఉపన్యసించిరి. ప్రజ యధికముగా విచ్చేసియుండిరి. ఖాదీసంస్థాపన బలపరచవలయుననియు, ఈ యుద్యమములో శ్రీ పురుషు లింకను అధికసంఖ్యాకులు క్రోధను బూనవలయుననియు, వారు గ్రామాదులకు వెళ్లి గ్రామస్థులకు ఖాదీసందేశము వెరుకవలయుననియు ననియు నామె కోరిరి. విదేశవస్త్రముల బహిష్కరించి, హిందీ నర్త్య సింపలయునని సభికుల నామె హెచ్చరించెను. (ఆ. తె.)

ఘోరాపరాదము

మధుర, ఆగస్టు 28:—స్థానికయంత్రాలయములకు జెందిన కార్మికులు 5,000 మంది చేరి యుండిన సభలో శ్రీమతి మీరాబాయి కన్య కార్మికుల కష్టములగూర్చి యుపన్యసించిరి. శ్రీయుత ఎస్. ఆర్. వరదరాజులునాయుడు (కార్మిక సంఘ కార్యదర్శి) గా రధ్యక్షత వహించిరి. కార్మికులు కష్టపడుచుండుట మానవజాతి యెడలనే ఘోరముగ వహారాధమునని వారు అభిప్రాయపడిరి. త్రాగుడును మాని, అహింసాధర్మమును బూనవలయుననియు తాము గావించెడి యత్నములలో కాంతియుతులగును, నిశ్చలంబుగను నుండవలయుననియు వారి నామె హెచ్చరించెను. వారిలో సంఘీభావ ముండిననే వారిని నిగ్రహముతో నభివృద్ధిగల్గును. ఖాదీవస్త్రముల ధరించుటవలన జాతీయోద్యమమునకు వారు సాయము గావించగల్గుదురు. వారి యింటిలోని యాడువాండ్రు తీరికవేళలలో నూలు పడుకవలయును, సత్యమేలక్ష్యమునుటను అహింసయే సాధకమునుటను వా రెల్లపుడును జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలయును. ఋజువర్తనలుగా నుండుటవలన వారు తమ యధికారుల గౌరవమునకు పాత్రులై తమయిబ్బందులకు బావుకొనగలరు. (ప్రీ. తె.)

లాహోరుశిక్షలు

లాహా జగన్నాథ్, లాహా అచింతరామ్ గార్లకు శైదు లాహారు, ఆగస్టు 28:—ప్రభావేనక సంఘమునకును యుద్ధసంఘమునకును చెందిన ఇరువురు సభ్యులకు లాహా జగన్నాథ్, లాహా అచింతరామ్ అను వారలకు జిల్లా అదనపు మేజిస్ట్రేటు లాహారు 4 నెలలు కఠిన శిక్షను, రు 150 జరిమానాయొ విధించిరి. జరిమానా చెల్లించనియెడల మరెయొక నెల కఠిన శిక్షను సభ్యులందఱునందును. శిక్షకు క్రిమినలు లా సవరణ. షిక్షకు 17 వ నెక్స్ క్రింద విధింపబడెను. (ఆ. తె.)

శ్రీ వైష్ణవ కృష్ణజయంతి జనాభముల నిరయము

ఈ సంవత్సరమున శ్రీ కృష్ణజయంతి జనాభము ప్రతములు శ్రావణ మాసమునందా లేక భాద్రపద మాసమునందా యాచరింపవలయును. అను సంబంధముతో మహాభక్తులు విచారించుచు యావస్థయందు యేకగ్రీవముగా యొక నిశ్చితాభిప్రాయమునకు వచ్చియుండలేదు. కాబట్టి యందువిషయమై నాకు తోచిన సంగతులను యాదిగ్రహ వ్రాసిగాను.

శ్రీ కృష్ణజయంతి శ్రీ వైష్ణవలచేతను, శ్రీకృష్ణ జన్మాష్టమి వైష్ణవేతరచేతను ప్రతి సంవత్సరము ప్రతములుగా నాచరింప బడుచున్నది. సింహమాసమునందు ననగా నూర్వర్షుడు సింహరాశియందున్నప్పుడు వచ్చు రోహిణి నక్షత్రము కృతకాలమునందు కృష్ణాష్టమియందు యానతములు మహాభక్తులచే నాచరింపబడుచున్నది. ప్రతి సంవత్సరమునందును సింహమాసము శ్రావణమాసము సాధారణముగా యొకే కాలమునందు తలసిండుచుండుటచేత శ్రావణమాస కృష్ణ పక్షమునందు నక్షత్రము కృతకృతకాలములందు మహాభక్తులు నారీ యాచారములనుబట్టి యానతముల నాచరించుచుండెడివారు. కాస్త్రానుసారముగా యానతములకు రోహిణి నక్షత్రము, కృష్ణాష్టమి, సింహమాసము ప్రాధాన్యములై యున్నవి.

కాని యీ సంవత్సరము శ్రావణబహుళ 7 తేదీవారం నూర్వర్షయూది ఘ 52, 58 (అనగా 17-8-80 తేదీ 2-50 ఉదయము) మొదలు భాద్రపద బహుళ 8 మంగళవారం నూర్వర్షయూది ఘ 58-88 (అనగా 17-9-80 తేదీ 3-20 ఉదయము) వరకు వున్నది. అందుచే యీ నతములకు ప్రాధాన్యములైన రోహిణి నక్షత్రము, కృష్ణాష్టమి యీ సింహమాసములో రెండుపర్యాయములు వచ్చినవి. కాబట్టి యీ నతములను మొదటాచరింపవలయునా లేక తరువాత నాచరింపవలయునా యను సంశయము నిశ్చయింపబడినది. ఇట్లు తలచుచు నాచరింపబడవలయునను విషయము నిశ్చయించి బడచగియున్నది.

అనగా శ్రావణమాసమునందాచరింపవలయునా లేక భాద్రపదమాసమునందాచరింపవలయునా యను సంశయము నిశ్చయింపబడియున్నది.

శ్లో॥ తస్మాన్మానే మనిశ్రేష్ఠాదాంబుక్షద్యయంభవేత్ పరత్రైవోత్సవం కుర్వన్మహాతాతాశనం॥ ఏకస్మిన్నేవ సంక్రాంతౌదాంబుక్షద్యయంభవేత్॥ ఉత్తరేక్షు ప్రకర్తవ్యం జయస్తారాధనంనృప॥ అనునీశ్వర సంహితా ప్రమాణవచనంబులు. పరమంజే ఈ ప్రతములు నాచరింపబడవలయునని చెప్పుచున్నది.

శ్లో॥ శ్రావణేవభగవేత్తే చోక్త్యసింహాస్థియది అధస్సింహం పరిత్యజ్య ఉత్త్యసింహం సమాచరేత్ నభోమాసిభగవేత్తే యదాస్యాద్యమిద్యయం॥ ఉత్తరస్యాంప్రవర్తేత వపుర్యస్యాంకదాచన॥

“ ఏకస్మిన్ సింహమాసేభగవేత్తేష్టాష్టమిద్యయం పరస్మిన్ వక్రవ్యక్తి విభుభక్తి పరయాజ్ఞైః॥ కళామాత్రాపి సంక్రాంతి ర్విద్యతే చోక్తరేయది ఉపవాసశ్చక్రవ్యక్తి వైష్ణవైర్విభుభోత్తమైః॥

యిత్యది పాంచరాత్ర సూత్రములకూడా పూర్వముందు నాచరింపకూడదు. పరమంజే యాచరింపవలయునని వృద్ధముగా చెప్పుచున్నది. అనగా సింహమాసమునందు నాచరింపవలయునని రోహిణి నక్షత్రము కృష్ణాష్టమియందుగాక తుదినివచ్చిన రోహిణి నక్షత్రము కృష్ణాష్టమియందు యీ నతముల నాచరింపబడవలయునని నిశ్చితముగాను నిస్సందేహముగాను యా ప్రమాణ వచనములు చెప్పుచున్నది. అందువల్ల యీ నతములకు భాద్రపద మాసమునందు కాస్త్రానుసారముగాతిధి నక్షత్రములు కుదరక పోయినప్పటికి, శ్రావణమాసమునందుకాస్త్రానుసారముగా తిధి నక్షత్రములుకుదరినప్పటికి యీనతములు శ్రావణ మాసమునందు పరిత్యజించి భాద్రపదమాసమునందే మహాభక్తులందరూ ఆచరింపవలెను.

అనగా భాద్రపద మాసమునందు సంభవించిన రోహిణి నక్షత్ర కృష్ణాష్టమి కాలములు మాత్రమే సింహమాసమునందు సంభవించినవియు, శ్రావణమాసమునందు సంభవించిన రోహిణి నక్షత్ర కృష్ణాష్టమి కాలములు సింహమాసమునందు సంభవించలేదనియు, మనము భావించుకొని భాద్రపదమాసమునందు రోహిణి నక్షత్రము కృష్ణాష్టమి కాలములందు యీనతములకు తిధులు నిర్ణయించబడియున్నది.

ప్రస్తుత విషయమునకు సంబంధించిన తిధివార నక్షత్రము, పగయిరాలు యిచ్చుట వ్రాసిగాను. ప్రమాదసంభవము 1980.

1979-౪౫ ఋతు-1౯, శ్రావణ బహుళ ౭ తేదీవారం ౪౫-౨౫ భరణి ౫౮ ౧౯ మఖా ౧ సింహాష్టమి తేరియ ౫౨-౫౩.

17	౮ ఆది కర-౯ కృత్తిక ౫౮-౩౨
18	౯ సోమకర ౨౯ రోహిణి ౫౯-౨౭
19	౧౦, మంగళ ౩౦-౫౮, మృగశిర్షి ౫౯-౩౬

సెప్టెంబరు 15	భాద్రపద బహుళ ౭ సోమవారం ౧౨-౧౬ రోహిణి ౧౬-౩౪
16	౮ మంగళ ౮-౫౧ మృగశిర్షి ౧౪-౫౨

ఈతిధులన్నియు పరిశీలించిచూచి యీనతములకు ముఖ్యమైన కుదాష్టమి రోహిణి సంయోగము రెండుమాసములందును కలగలేదు. శ్రావణ బహుళ 9 సోమవారం కుర్వ రోహిణి సహితంగా యుండియున్నందున యానతముల శ్రీ కృష్ణజయంతి నతము యేల యాచరించకూడదని యీతిధి యందు ఆచరింపవలయునని నిశ్చయించబడియున్నది.

శ్లో॥ ఏకస్మిన్ సింహమాసేభగవేత్తేష్టాష్టమిద్యయం పరస్మిన్ వక్రవ్యక్తి విభుభక్తి పరయాజ్ఞైః॥ నోచేత్తదాపూర్వ తిధిం కారయే త్రోహిణీయతామ్॥ ప్రాజాపత్యం చోభ్యత్ర నోచేన్మృగశిరాయతామ్॥ అష్టమిం నామిం నాపి జయంతీం కారయేద్భుధా॥

అనువచనంబులను బట్టి యొక సింహమాసమునందు రెండష్టమిలు సంభవించినవి రోహిణి ముక్తమైన, పరతిధియందు యీనతము నాచరింపవలయును. పరతిధియందు రోహిణి మాపడకపోయిన యెడల అనగా కాస్త్రానుసారము యీతిధి కుదాష్టమి రోహిణి కలియక లేనియెడల పూర్వతిధియందు రోహిణి వున్న యెడల అనగా కాస్త్రానుసారముగా కుదాష్టమి రోహిణి కలియక వున్న యెడల పూర్వతిధియందే యాచరింపవలయును. రెండుతిధులయందును అనగా రెండష్టమిలయందును కాస్త్రానుసారముగా రోహిణి సాహిత్యముకానియెడల మృగశిర్షి సమన్వితమైన యష్టమియందైనను నవమియందైనను జయంతి జేయవలయునని తేలుచున్నది. వైవచనములు ప్రస్తుత పరిస్థితులకు సరిగా లేనియెడల, కాబట్టి ప్రస్తుతవిషయములో శ్రావణ బహుళ అష్టమియందు రోహిణి నక్షత్రము సమన్వితమై కాలేదు. భాద్రపద బహుళ అష్టమియందు రోహిణి నక్షత్ర శ్రాస్త్రానుసారముగా కూడియుండలేదు. కాబట్టి రెండష్టమిలయందును రోహిణి పాడగట్టలేదని తేలుచున్నది. అట్టి పరిస్థితులలో వైవచనముల ప్రమాణంబుబట్టి మృగశిర్షి యుక్తమైన, అష్టమిగాని నవమిగాని గ్రహించవలసియున్నది. శ్రావణమాసమునందు కృత్తికా సమన్వితమైన అష్టమియందు రోహిణి సమన్వితమైన నవమి సంభవించెనుగాని మృగశిర్షి యుక్తమైన అష్టమి సంభవించలేదు. కాబట్టి శ్రావణ మాసమునందు జయంతి యాచరింపట ఏలలేదు. ఇక భాద్రపద మాసమున బహుళ ౭ సోమవారం ౧౨-౩౬ వరకు మాత్రముండి తరువాత అష్టమి వున్నది. ఆరోజుననే రోహిణి ౧౬-౩౪ వరకున్నది. అష్టమి రోహిణి సమన్వితంబయినప్పటికి యానతము జయంతి యాచరింపటకు కుదాష్టమి కాకపోవుటచే కాస్త్రములంగీకరింపవు. భాద్రపద బహుళ అష్టమి మంగళవారం ౭-50 మృగశిర్షి 14-52 అయివుండివున్నది. వైవచనముల ప్రామాణ్యంబున యీతిధి మృగశిర్షి సమన్వితమైన అష్టమి యగుటచేత జయంతి యీతిధియందే యాచరింపవలయును. వైవచనములు యీతిధినే నిశ్చయించుచున్నవి.

శ్లో॥ కల కాస్త్రా ముహూర్తా పిమదా జన్మాష్టమితిధిః॥ నవమ్యాపైగ్రహాణ్యత్సప్తమి సంయంతానహి॥

అనునారదవచన ప్రమాణంబుబట్టికూడా యీతిధియే శ్రేష్ఠమని తేలుచున్నది. కాని యీతిధి రోహిణి నూర్వర్షుడు కన్యా రాశియందు ప్రవేశించుటచే నతమునకు భంగకరమని కొంతమంది యనుకొనెదరు. కాని యీతిధియందు తెల్లవారుజామున అనగా నూర్వర్షయూది ౫౩-౩౩ కు నూర్వర్షుడు కన్యారాశియందు ప్రవేశించుటచే జయంతిచేయుటకు యే విధమైన దోషములేదు. కాబట్టి భాద్రపద బహుళ మంగళవారం అనగా 16-9-80 తేదీ నే మహాభక్తులందరూ శ్రీ కృష్ణజయంతి నాచరింపట నిశ్చయింపబడగలసియుండును.

ఇది శ్రీ కృష్ణ జన్మాష్టమి నతము యీతిధియందు ఆచరింపవలయునో నిశ్చయించవలసియున్నది. ఈ ప్రతమునూ తిధి ప్రధానమైనప్పటికి సింహమాసమునందే యీనతము చేయవలెను గాని యితర సోమమాసములందు చేయకూడదు. సింహమాసమునందు రెండుకృష్ణాష్టమి వచ్చినప్పుడు పరతిధియందే యీనతమాచరింపబడవలయునని వైవచనములవలన వచనములచే నిశ్చయింపబడినది. పూర్వమునందు అనగా శ్రావణమాసమునందు యీనతమాచరింపటకు యంకాయితర ప్రతిబంధకము లేవున్నవి. కొన్ని పంచాంగములలో శ్రావణబహుళ తేదీవారం సాష్టమాధ్య శ్రీ కృష్ణజన్మాష్టమి అని వ్రాసివారు. అరో

జనయంతమాత్రము యెవరను యీనతమాచరింప కూడదు. యేలయన నారోజున తెల్లవారు జామునగాని అనగా నూర్వర్షయూది ౫౨-౫౩ కి కాని నూర్వర్షుడు సింహరాశియందు ప్రవేశించదు. కాబట్టి యీతిధి యందు నూర్వర్షుడు సింహరాశియందు లేకపోవుటచే శ్రీ కృష్ణజన్మాష్టమి నతము యాచరింపట కేవలము యసంభవము. ఇక శ్రావణ బహుళ ౮ ఆదివారం రోహిణి యీనత మాచరింతున్ననో, తిధి ప్రాధాన్యమైన జన్మాష్టమి నతమునకు చంద్రోదయ కాలమునకు యీతిధియందు అష్టమి లేకపోవుటచే యీతిధికూడా యీనతమునకు వర్తింపవలసివున్నది. భాద్రపద బహుళ ౭ సోమవారము ౧౨-౧౬ రోహిణి ౧౬-౩౪ యీతిధియందు చంద్రోదయ కాలమునకు కాస్త్రానుసారముగా అష్టమి యుండియున్నందున శ్రీ కృష్ణజన్మాష్టమి నతము వైష్ణవేతరలచే గ్రహించబడవలసియున్నది. ఈ తిధి సింహమాసమునందు పూర్వమునందుగాక పరమందు తలసిండుటచే విశ్శీలి యోగ్యకరముగా వున్నది.

మహాభక్తులు, శ్రీ వైష్ణవులు, శ్రీ కృష్ణజయంతి, భాద్రపద బహుళ ౭ మంగళవారం అనగా 16-9-80 రోహిణి నూర్వర్షులు వైష్ణవేతరలు శ్రీ కృష్ణజన్మాష్టమి భాద్రపద బహుళ 7 సోమవారం అనగా 16-9-80 రోహిణి నూర్వర్షులు అచరింపవలయునని వేడుచున్నాను. తప్పులు తీయింపుడు. చిత్తగించుడు.

ఫణిహారం తిరువేంగళాచార్యులు
కాకినాడ, జగన్నాథపురం.

ఆనందబోధిని.

చిత్రపటములతో వెలువడు చతురమాసపత్రిక ఇందు కథలు, పద్యములు, సాంధర్మిక కళా రహస్యములు, హాస్యము, వేదాంతము, కళల శ్రవణవార్తలు మున్నగునన్నియు ప్రకటింపబడును. ఈ మాసపత్రిక ఆకృతి, కూర్పు మొదలు మూలగట్టునటు లందును. మాదిరిపత్రికకు వ్రాయుడు.

సం॥ చందారు. 1 మాత్రమే.

ఆనందబోధిని కార్యాలయము,
పోస్టుబాక్సు నెం. 167, మదరాసు.

గృహలక్ష్మి

శ్రీల సచిత్రమాస పత్రిక సాలుచందారు. 4 విడిపత్రిక అ. 6

సెప్టెంబరు 1980 శ్రీలక్ష్మిసములు.

కారదలేఖలు—శ్రీమతి క. వరత్నమ్మగారు
శకువుట్టి—శ్రీమతి కొర్రపాటి వేంకటరంగమ్మగారు
ఆశ్చర్యం—శ్రీమతి లలితకుమారిగారు
విదాకులచట్టము:—

శ్రీమతి పాటిబండ వేంకట ఆలమేలుమంగళాయాగారు
శ్రీమతి పెదమల్లు రామానుజమ్మగారు
శ్రీమతిదాసరి వెంకటమ్మమ్మగారు
శ్రీమతి కాటంరెడ్డి శేషమ్మగారు
శ్రీమతి కోమండూరి శేషమ్మగారు
శ్రీమతి వీరవసేని కుకీలదేవిగారు
ఒక సోదరి.

శ్రీమతి మాదిరెడ్డి సీతామణిగారు
శ్రీమతి నుగటపల్లి మీవాత్తమ్మగారు
శ్రీమతి పి. రత్నమ్మగారు
శ్రీమతి అంగర వెంకటమ్మగారు
శ్రీమతి డి. కృష్ణవేణిగారు
శ్రీమతి కె. పంకజాదేవిగారు
శ్రీమతి వి. యస్. కాంతమ్మగారు

మాతృధర్మము—శ్రీమతి అద్దంకి అనసూయాదేవిగారు
ఈశ్వర ప్రార్థన—పండితారాధ్యుల మీవాత్తమ్మగారు
లొమ్మపల్లెలు—శ్రీమతి డి. జానాంబగారు
దొంగలు—శ్రీమతి ధారాధ లక్ష్మీబాయిమ్మగారు
జోలపాట—శ్రీమతి కొత్తపల్లి కారదాంబికా
ధూమమ్మకథ—శ్రీమతి శ్రీరాధ కారదాదేవిగారు

ఇతర వ్యాసములు, చిత్రపటములు మొదలగునవి కలవు.

‘గృహలక్ష్మి’ కార్యాలయము

కపాలపెట్టె 752, ఎమ్మార, మద్రాసు.

వ్యవసాయము

తిరుత్తని వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

ఆగస్టు 22-వ తేదీనాడు గోపాలాచలం నుండి వచ్చిన వార్తల ప్రకారము మామిడిలకు పంట పండితముగ కాయమున్నది. ముఖ్యముగా ప్రజలకు బియ్యము లభించునట్లు వర్షము లింతదనక బడకుండుటచే పరిశ్రమ జట్టుకొనుటకు కాలాతీతమై పోవుచున్నది. రైతులకు ముఖ్యమైన పంటనున్నది.

శ్రీ కృష్ణ జయంతి

గత ఆదిత్య సంవత్సరములకు నీ మాతృభూమి విజయోదయముగ నీయూరమున నీ తాలూకాలోని గ్రామములందును శ్రీ కృష్ణజయంతి మహోత్సవములు జరిగినవి.

ఆరోగ్యవార్తలు

ఆరోగ్యవాస్తవోత్సవములు నిన్నటితో నీయూరమున గుంట్ల గారి వద్ద 15-8-30 వ తేదీనాడు 21-8-30 వ తేదీనాడు వరకు కార్యక్రమములు వివిధముగా జరుపబడినవి. ప్రతిదినము విద్యార్థులకు ఆరోగ్యవిషయ కోసనాథము లిప్పించబడినవి. మాజీ లాంతరు తెచ్చుకొని బడినవి. ఈ వారములందు నీయూరమున యువ సంఘముల నెవరికోలా పాలముగా నెయ్యించినది. మొత్తమున నీయూర గ్రామ రోత్సవములు జయప్రదముగ జరుగటకు సాధన సంపత్తినిగ దిద్ది ప్రార్థనాచరించిన శ్రీయుతులు డి. మనిరత్నం నాయుడు తిరుత్తని యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులుగా ముఖ్యపాత్ర లనక తప్పదు.

అభినందన సభ

చెన్నైకి కావనసభకు ప్రతినిధిగ నాల్గవూరు పోయి లేక విజయించిన జస్టిస్ పక్ష నాయకులను శ్రీ దివాను బహదూరు డి. మునిస్వామి నాయుడుగారిని, విత్తూరు దత్తవంశీల ముల పక్షమున రెండవూరుగూడ పోటీలేక ఢిల్లీ భారత సామ్రాజ్య కావనసభా సభ్యులుగ విజయించిన శ్రీ డి. యశ. రావు కృష్ణాజ్ఞాపకము ఆభినందించి స్వాగత సత్కారము లొసంగుటకు నీయూరలోని ప్రముఖ మహాశయులు వివిధముగా ప్రయత్నము లొనర్చుచున్నారు.

గుంటూరు

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

గుంటూరు, ఆగస్టు 22.—19-8-30 తేదీన గుంటూరు న్యాయవాది సంఘమువారు సమావేశమై గుంటూరు గాంధీజీ కేసు విషయమై అత్యంత కృషిసహితముగా దివాను బహదూరు డి. రంగాచారియర్ సి.వి.ఇ. విజయూరు గోవిందరాజుచారి, డి. టి. యం. రాఘవాచారి, అడుసుమర్తి లక్ష్మయ్యగార్లను కొనియాడుచు తీర్మానముల నామోదించిరి. గాంధీజీ కేసు లలో శిక్షపొందినవారి వివరముల విషయమై ఏమీ తెలియని సందర్భములో, సదరు విషయమును గురించి గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు, డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు, సబ్ మేజిస్ట్రేటుగార్లకు వ్రాసి తెలుసుకొనబడును. సదరు కేసులలో తీర్పులను చూచుటకును, ప్రాజెక్టువారిని సదరు కేసులలో రివిజను చేయవలెనని ప్రార్థించుటకును, లోకల్ గవర్నమెంటువారిని శిక్షపొందినవారి కేసుల విషయమై సందర్భములను తెలిసికొని వారిని విడుదల చేయుటకు కదిలించుటకును సంఘము తెక్రబిగారికి అధికారము నిచ్చుచు మరెయ్యక తీర్మానమును ఏకగ్రీవముగా నామోదించిరి. తేలవై ప్రియమైన నోరె సరసింహాస్త్రి, వి. లక్ష్మీపతిగార్లు తమయెడల పోలీసు డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రియగుటచే 24-7-30 తేదీన చూపించిన ఆక్రమదోషాశ్రియమును గురించి పంపిన వాదనాపత్రముల నకళ్లను గుంటూరు జిల్లా ముఖ్యమంత్రియగుటచే, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగార్లకును చెన్నై పట్టణములో పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్ జనరలు, లామెంటుగార్లకును తమ విచారణయందు చర్యను తీసికొనుటకు పంపవలెననిగా వ్రాసి డెంటుగారికి అధికారము నిచ్చుచు మరెయ్యక తీర్మానమును ఏకగ్రీవముగా నామోదించిరి.

గుంటూరు, ఆగస్టు 22:—నిన్నటి ఉదయము గుంటూరు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుగారైన రావుసాహెబు పనురు రి సకరాజు పంతులుగారు గుంటూరు న్యాయవాది సంఘము తెక్రబిగారికి సదరు సంఘపు మినిస్ట్రుల ప్రకారము కాసనోల్లంపుకోవలసినవారు వారికి ఉన్న సంబంధవిషయ పరిశీలన కొరకు, వారు ఉద్యమము పట్లను చేసిన సహాయక ప్రకృతిని తెలిసికొనుటకు

క్రమింపబడిన లా సవరణములకు కేసులపందర్బాములో వాటిని చూచుటకు, పంపించుటకును ఉత్తరము వ్రాసివారు. న్యాయవాదిసంఘమువారు దీని విషయములలో ఎట్టి చర్య తీసికొనెదరో ఇంకను తెలియలేదు.

గోపాలాచలం రామలింగయ్యగారిపై కేసు

మ.పార్లమెంటులో శ్రీయుత గోపాలాచలం రామలింగయ్యగారిని క్రిమినలు లా సవరణములకు కేసులపందర్బాములో ఎగవ్రుచేసి సరసరావుచేట సబ్ జైలుకు కృష్ణాపనాదు గా నిషేధించి, జైలు లు మీద విడిచివేస్తే రి. వారిమీదపెట్టిన కేసు ఈరోజున సరసరావుచేటలో డిప్యూటీ కలెక్టరుగారివద్ద విచారణకు వచ్చినది. రామలింగయ్యగారు తమకేసును ప్రాప్త్యము చేయుటకు ప్రాజెక్టువారిని ప్రార్థించుటకొరకు చాలినంత వాయిదా ఇప్పించగలందులకు కోర్టువారిని కోరెద రని తెలియుచున్నది.

కడచిన 4 వ తేదీన గుంటూరు కాలేజీ విద్యార్థులు పంజీత మాతవ్యా ప్రభుత్వముల ఆరెవ్యు కేసులకు తమ ఆసక్తిని తెలియబరచుచు క్లాసులనుండి కడలిపోయియు ఇదిరకే తెలియబరచబడినది. తరుపు కాలేజీ స్త్రీలు గారికిని, డిప్యూటీ కలెక్టరుగారికిని ఉత్తరప్రకృతికములు జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. ఈరోజున ప్రార్థనాచరించు ఈ సాయంకాలములో పూర్తి 4 వ తేదీన హాజరుగాని విద్యార్థులు తమకారణముల తెలియబరచుచు తలపు దరఖాస్తులను పంపవలసినదని నోటీసు పంపించిరి. అట్లుచేయని విద్యార్థులపై జాల్సానా విధించెదరని కూడా తెలియుచున్నది.

బల్లారి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఇబ్రాహీం వీలములు నిలిచిపోయినవి

బల్లారిలో శిక్షలు

ఆగస్టు 22:—ఈ నెల 19 వ తేదీనను, 20 వ తేదీనను జరిగిన ఇబ్రాహీం వీలములవద్ద, పిత్తేరించు చేయబడిన 144 నెక్లనుక్రింద ఉత్తరువు ఈ ఊరుందు ప్రకటించబడినది. ఈ ఉత్తరువుయొక్క నకళ్లు 27 మందిమీద బారి చేయబడినవి. 19 వ తేదీన శ్రీయుత వి. యం. గిరిగారు, సిద్ధపూరు తాలూకా ఆఫీసు కాంపౌండువద్ద పిత్తేరించు చేసి, ఉత్తరువును ధిక్కారము చేసిరి. ఎవ్వరిని ఆరెవ్యు చేయలేదు. 20 వ తేదీన ఉదయము పోలీసువారు ఆసాధారణమైన ఏర్పాట్లు గావించి, తాలూకా ఆఫీసు కాంపౌండునుండి ఒక ఫర్మానులోపల, ఇద్దరు వేసుకొన్నవారిని, గాంధీ బోపిని తెట్టుకొన్నవారిని రా నివ్వలేదు.

అయితే శ్రీయుత, వి. వి. కేమగిరావు గారు గాంధీ బోపి, ఇద్దరు నిక్కరు, జుమ్మా వేసి కొని దానిమీద, కోటు, నూటు, హ్యాట్లు వేసికొని, దర్బాగా వైసి కిల్లియిన మార్పుని తాలూకా ఆఫీసులోనికి వెళ్లిగారు. ఎవ్వరును అడ్డించలేదు. ఏలూరు జరుగు ఫలమువద్దకు వెళ్లి హ్యాట్లు తీసి, కాళ్లతో త్రొక్కి కొటు తీసివేసి, లోపలనున్న జాతీయపతాకమును బహిరంగపరచి, గాంధీబోపిని ధరించి "ఎండే మాతరం" అని అంది పిత్తు చేసినారు. అప్పటినున్న పోలీసు ఉద్యోగములు, ఇబ్రాహీం దర్బ, ఇతర ఉద్యోగములు, అక్కర్లచేతులై ఊరక చూచిరి. వీరప పోలీసు ఉద్యోగులు ఆరెవ్యు చేసిరి.

ఇదేతీరిని ఇంకను ముగ్గురు జట్టాబండిలో మార్పుని తాలూకా ఆఫీసు ప్రవేశించి, పిత్తు చేసిరి. వారినికూడ ఆరెవ్యుచేసిరి. వీరికి నలుచరికి అదే దిండు నెక్లను 188 వి. పి. సి. క్రింద ఒకమాసము శిక్ష విధించబడినది.

ఈ నలుచరిపై విమరణ:—(1) వి. వి. కేమగిరావు, వి. కాం. (2) డి. గోపాలరావు (3) కొల్లూరు (4) గురువాణ్. వీరిని నిర్బంధించి తక్షణమే, ఇబ్రాహీం దర్బ ఇండ్లకు పోయిరి. ఏలూరు 30-8-30 వ తేదీకి నాయుడా చేయబడినది.

నిన్నటిదినము ఈ ఊరిలో సార్వజను జరిగినది.

కోల్లూరు గ్రామంలో ఈరోజులు కొట్టినవానికి 21 మందిని ఆరెవ్యుచేసిరి. మాడిగియందు విచారణ జరిగినది. అందరు శిక్షించబడిరి. అందులో చంద్రప్ప, గజ్జెయ్యప్ప, అన్నదానప్పగారికి 9 నెలలు 6 వారములు కఠినశిక్షయను, 75 రూపాయలు జరిమానాయను విధించబడినవి. జరిమానా ఇవ్వనియెడల మూడువారముల శిక్ష. మరెయ్య, శ్రీపాదరాజు, ఈశ్వరప్ప, భీమప్ప, భీమాచార్య, కోల్లూరు బసప్ప, పల్లెప్ప, గుర్రబసప్ప, కొల్లూరు, వీరప్ప 6 మాసములు 4 వారముల శిక్షయను 50 రూపాయల జరిమానాయను విధించబడినవి. జరిమానా ఇవ్వనియెడల రెండువారములశిక్ష.

గజ్జెయ్యప్ప, వెల్లిబీడ, కళియప్ప, కే. కృష్ణమూర్తి (వీరు పోలీసు కాన్స్టేబుల్లు పనికి రాజీనామా నిచ్చినారు), అజ్జప్ప, హర్షిగురు బసప్ప, కే. కొల్లూరు, వీరికి రిమాసములు

2 వారముల శిక్షయను 25 రూపాయల జరిమానాయను విధించినారు జరిమానా ఇవ్వనియెడల ఒక వారము శిక్ష.

వారపనపల్లిలో కూడ ఈరోజులు కొట్టినందుకు, 11 మందిమీద విచారణ జరుగుచున్నది. 28 వ తేదీన తీర్పు చెప్పబడును.

జాబులు

మొక్కల జాతీయపతాకములు

20-8-1930 తేదీన మొక్కల గ్రామమున, సమ్మెలు వెంకటసుబ్బారావునాయుడుగారు 2 సమ్మెలు కేమగిరావు నాయుడుగారు 8 దేవరకొండ కాన్సల్లగారు 4 వేమరాజు నారాయణరావుగారు జాతీయపతాకములను యిండ్లమీదను దేవాలయములలోను స్థాపించియున్నారు. బందిరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు క్రిమినల్ లా అమెంటుమెంటు 17 కేసు ప్రకారం 1 సమ్మెలు కేమగిరావునాయుడుగారి 2 దేవరకొండ కాన్సల్లగారిని, వేమరాజు నారాయణరావుగారు 25-8-1930 తేదీన పగలు 11 గంటలకు కోర్టుకు హాజరు కావలసినదిగా 24-8-30 తేదీన నోటీసుల అందజేసియున్నారు. ఇంకా కొందరు వారంట్లు పుట్టబడినట్లు వదలిగా వున్నది.

సమ్మెలు వెంకటేశ్వరరావు

నాగాయతిప్ప (అవనిగడ్డ తాలూకా)

నాగాయతిప్ప దగ్గర టెలిగ్రాఫ్ తీగలను దెగగొట్టినవి కొంతమంది పోలీసువారితో అవనిగడ్డ సము యినస్పెక్టరుగారు ఆగస్టు 15-వ తేదీన శుక్రవారమునాడు నాగాయతిప్పవచ్చి 8, 4 గంటలవరకు 3 వేమలపల్లి చిట్టియ్యయన వేంకటకృష్ణయ్యగారిని 2, వేమలపల్లి వేంకటరత్నంగాడిని 3, గడ్డే గురవయ్యగారిని 4, వేసంగి వేంకట్రామయ్యగారిని 5, వేమలపల్లి వేంకటరత్నంగాడిని 6, వేమలపల్లి గణయ్యగారిని 7 వేమలపల్లి రంగయ్యగారిని ఆరెవ్యుచేసి తీసికొనిపోయిరి. దావులూరి కృష్ణయ్య వేమలపల్లి వేంకటగోపాలరావుగారు కోసము వెదకుచున్నారు ఆరెవ్యుయన యేడుగురు 19-వ తేదీన జరిగినవిద విడుదల కాబడిరి.

కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావు, అల్లూరి వేంకట్రామయ్య

తూర్పు గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుప్రచారము-

నవకొండవరము

పితాపురం డివిజనులో శ్రీరావు వెంకటజగ్గారావుగారు కాకరాల కామేశ్వరరావుగారు కాలెపు గణేశ్వరరావుగారు నైకలమీద కాంగ్రెసుప్రచారము చేయుచున్నారు. వీరు ఎక్కడకువెళ్ళినను ప్రజలు చాలాగౌరవముగా ఆదరించుచున్నారు.

నవకొండవరములో 28-8-30 సభ జరిగెను. సభలోనికి గ్రామములో వున్న ప్రముఖులు అందరువచ్చేసిరి. శ్రీరావు వెంకటజగ్గారావుగారు బ్రిటిషు పరిపాలనపు లోపములూర్పుయొక్క దురు యొక్క ఆ పశ్య క త ను గూర్చియు చెప్పుచుండగా ప్రజలలో హృద్యములు చెలరేగినవి. వారు ఎక్కడకువెళ్ళినను స్వదేశీ సామానలను స్వదేశీబట్టలను తీసికొనివెళ్లి అమ్ముచున్నారు. ఈరోజులనుకూడా ఇవ్వకుండా సంకేతములు చేయించుకొనుచున్నారు. కాకినాడ చట్టుప్రక్కల శ్రీయుత చెలికాని రామారావుగారును, శ్రీమతి పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మగారును పితాపురం డివిజనులో శ్రీయుత రావు వెంకట జగ్గారావుగారును ప్రచారము చేయుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

స్వదేశీ బట్టలు

రు 250000-0-0 మూలసముతో 15 సంవత్సరముల క్రితం ఇచ్చట నూలు పరిశ్రమ స్థాపించినపంక్షతి ఎల్లరకు విదితమే. ఈజిల్లాలో పడిన ఎక్రప్రత్తితో ఎరువునూలును తెల్లప్రత్తితో తెలుపునూలును (20 11½, 20½ ధృ శోజ 1 కి బయ్యుపోనుల వల్ల) తయారుచేయించి సదరు నూలుతోనే చేతియగ్గులను పయని అన్నిరకముల గుడ్డలను చేయించి చౌక ధరలకు అమ్ముకం చేయుచున్నాము. అన్నిచోట్లకు ఏజెంట్లు కావలెను. పూర్తి వివరములకు వ్రాయును.

శ్రీ సూర్యనారాయణ స్పిన్నింగు అండ్

వీనింగు మిల్సు, రిజిస్టర్డ్

(పందలపాక, తూర్పుగోదావరి.)

మట్టిమండే మందు

(జీడిగుంట నరసింహమూర్తిగారు-
హైస్కూల్ టీచర్-పాలకొల్లు)

“ఎంచోలే మంచుల్లాకంతలే” అన్నట్లు మాడబోలే ప్రతివారును అనారోగ్యలే. ఎవరి ప్రాణము వారికి తీపే. అయితే నేమి; దరిద్రతవలన కరియైనదిండి లేక కొందఱును విశ్వరథవంతులు అతిసుఖమార్గలకులవనను రోగపీడితులగు చున్నారు.

మందులు కొనలేక బీదవారును మందులు హెచ్చువలన ధనవంతులను మ రిం త పా డ గు చు న్నారు. ఇటువంటివారికి యిట్టి సి థి లో మట్టి మండే మందుగాని మరొకటి గాదు. దీనికి ఖర్చుగాని శ్రమగాని పత్యముగాని లేదు. మెత్తని తడిరేగడి మట్టిని ఆరఆరవేసిన కంతులు కరిగిపోవును. తామరగట్టి మొదలగు చర్మవ్యాధులు తుడుపు నాశనమగును. తలవైవేసిన కలకొప్పిపార్శ్వపుకొప్పి కలతిరుగుట మొదలగునవి పొరించును. నాభిస్థానమందు వేసిన దుప్పజీడి పొరించి నరముల దుర్బలత్వము నశించును. వేయేల నిత్యమును చప్పిటిస్నానమును చేయుచు దానికి ఆరగంటముందు యీ రేగడిమట్టిని కరీరమునకు పట్టించినపడల శీఘ్రములో ఆరోగ్యవంతుడగును. ఇది ఆనభవముపై చెప్పబడినది. కనుక చెప్పవలసి వచ్చినప్పుడు సర్వరోగనివారణయు దివ్యౌషధమును అగు రేగడి మట్టిమండే మందు గాని మరొకటి కాదునుమా.

కొప్పులు, పచ్చలు, మంచుముత్యములు వగైరా లకు
శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,
మాన్యుభ్యాకృతిగు జ్యాయెలర్లు అండ్
డైమండు మర్చంట్సు, బెజవాడ.

నత్యార్థప్రకాశము
ఇయ్యది వేదాది వివిధపాశ్చాత్ర్య పనునికమును వహి
దయానంద విరచిత గ్రంథము. స్వస్య మాన్యములైన ప్రాచీన
వేదశాస్త్రములందు బుద్ధ్యక్రద్ధమ గలుగజేసి దేశభ్యంతరము
నకు బాలువడ జేయునదియు, ధర్మజ్ఞానులజ్ఞాన శేత్రము
వికసింపజేసి ఇహపరధర్మము నున్న దున్నట్లు బోధించునదియు
నగు నీగ్రంథమును ప్రతి మానవుడు దవ్యక నొకపారి చూడ
దగును.
ఇంతకు బూర్వ మీ గ్రంథము తెలుగులో ముద్రింపబడి
నది. కాని అందులో సచ్చు పొరపాటులేకాక, అనువాదము
నక్కడక్కడ విపరీతమై భాషయు పెద్దపెద్దగా నుండెను.
కాగితము సైజుకూడ బాగుగ లేకుండెను. ఐన నట్టి ప్రతు లెప్పు
డో విక్రయింపబడినవి. ఇప్పు డా గ్రంథము సంపూర్ణముగ సం
కొనింపబడి పొరపాటులన్నియు నవరింపబడినవి.
ధూ. రాజరత్నాచార్యులు,
ఆర్యసమాజము చుట్టి-హైదరాబాద్. (డక్కన్)

మద్రాసు మార్కెట్టు రిపోర్టు
(25-8-1930)

“స్వదేశీ మిల్లునూలు ధరలు”

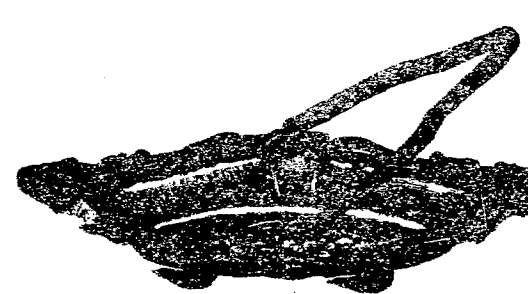
30 నం నూలు (5 పానుల కట్టు) మధుర మిల్లు	రు 4-8-0
” ” ” టి. ప్రేమ్మమిల్లు	రు 4-2-0
” ” ” లాయల్ మిల్లు	రు 4-2-0
30 నం నూలు (5 పానుల కట్టు) మధుర మిల్లు	రు 8-10-0
” ” ” లాయల్ మిల్లు	రు 8-9-0
” ” ” మినెర్వా మిల్లు	రు 8-9-0
20 1/2 నం నూలు (10 పానులకట్టు) చూల్ మిల్లు	రు 5-10-0
20 నం నూలు (10 పానులకట్టు) మధుర మిల్లు	రు 5-14-0
” ” ” ఇకింగుహోం, కర్నాటక్ మిల్లు	రు 6-0-0
” ” ” టి. ప్రేమ్మమిల్లు	రు 5-8-0
” ” ” లాయల్ మిల్లు	రు 5-12-0
” ” ” గోకాక్ మిల్లు	రు 5-10-0

ఇత్తడి, రాగి కేకుల ధరలు

ఇత్తడి కేకులు (బారవ 1-కి) “డిబ్బీమాన్”	రు 196-0-0
” ” ” “క్యాసార్”	రు 192-0-0
రాగి కేకులు (బారవ 1-కి)	రు 250-0-0

తెలంగాణ నివాసము “ఉమ్మడియూర్”
తెలంగాణ నం. “2802”

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

వగైరాలు విశేషమైన, పెండిసామానులను అంగాది నగలను మాత్రమే ప్రజలు ప్రదురము ఇష్టపడెదరు. గాన మేము ఏటిలో నొక్కటియైనను తత్వక అనున రించుచుండుటయే మా వ్యాపారాభివృద్ధికిని, కాక దారులు హెచ్చుటకును ముఖ్యకారణము.
జగపారి వరికించిన అన్నియు నిత్యముగా తెలియును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

న్యూ ఇండియా ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.,
త షి ణ మే కా వ రె ను

మంచి వలుకుబడి, సామర్థ్యము గలిగిన జిల్లా విజంట్లు తియ్యకొండ పనిచేయుటకు సహజముగల దిగున స్థలములను నియమించుచుండుకారము గలిగి యుండగలరు:—

గంజాము	తూర్పు, వశ్చిమగోదావరి
నెల్లూరు	చిత్తూరు
కడప	అనంతపురం

ఈ కంపెనీయందు పాలసీదార్లు తమ జీవితముల ఇన్ స్టూర్ చేసిన దిగువ సౌకర్యములందుగలవు. (1) గడువు తీరినంతనే పాలసీ రద్దుగాకండుట (2) గడువుతీరినవాటికి కాలవ్యవధి హెచ్చించబడుట (3) అత్యంత గలిగినవారికి సౌకర్యములు (4) ఆకాలమురణములు సంభవించిన రెండురెల్లు సొమ్ము యొసంగుట (5) రాజకీయ నిర్బంధితులకు పాలసీదార్లు ప్రత్యేక సౌకర్యములు లొసంగబడగలవు.
నం 4/5 ఫస్టులైన్ లీచ్ }
మద్రాసు 21-8-1930 }

కె. కె. శ్రీనివాసన్,
ప్రాంచి మేనేజరు.

స్వల్ప ధర! ఫలమధికము!! పూర్తి తృప్తి!!!
100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు
లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు పెద్దలు ముసలివారందరకు అందరి మండము, దురబద్ధము, వడిగెను, దుర్బ, శూరణ, కిల
లకుచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరచు, కడుపునొప్పి, కక్కంబుండు నొప్పి, అశరశీర్ష కాలుమందు తగిన
చిలికర్మము, జ్వరము, ప్లేగ, ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను నగుపరచును. ప్రజలు ప్రసవించి
బాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి అదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 రెడుసంపులతో నమిలి మింగవలెను
సాంక్రామిక లోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులకు లెడుడు
ఈమాత్రం సీసాతోగల అనుపానవర్తమును చూడుడు. 300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి కలకాలమునకు క్రతి
కు త్వరోపకరణ నొకటను. పోస్టు మార్గముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 24 సీసాలు రు 3-12-0.
సారస్వతానందం:— మెదడుకు ఇలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును నాచున, మెదడుకున్న
అమలనగు గలిగియుండు సుమద్రవ్యాధులను తరివారించి నరములకు ముదిత్రాణ
క్రతృత్వని కలుగజేయును. సంగీతపాటలకు కంఠస్థురచనను వృదులుభద్రత్వము నిచ్చును. పొడుపొడుగు ఉత్సాహమునిచ్చును.
సంగీతక క్రతృత సత్తెనుడు (నెత్తివోద చాం మెత్తగానుండుటనంపు) మాట్లాడన సదుపాయాని పిల్లలకు సంజీవికగాజేసి.
6 కోస్తుం సీసా 1-కి రు 1-0-0.
పోస్టుమార్గము క్రతృత్వము.
శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

సీమెంటు ధరలు

గిల్లింగుహోం (“చెయ్యి” బ్రాండు) సీసా 1-కి	రు 11-8-0	రు 12
” ” ” బస్తా 1-కి	రు 8-6-0	
ఇటాలియన్ (“సలోనాటవర్” బ్రాండు) సీసా 1-కి	రు 9-2-0	
” ” ” బస్తా 1-కి	రు 2-6-0	
జీనిస్ (ఓ. కె.) బ్రాండు) సీసా 1-కి	రు 9-6-0	

చక్కెర ధరలు

బావా చక్కెర (రెడీరేటు) బస్తా 1-కి	రు 24-2-0	
” (ఫార్వర్డురేటు) ” ఆగస్టు	రు 28-14-0	
” నవంబరు	రు 28-14-0	

వేరు సెనగనూనె ధరలు

“ఎఫ్ ఫెల్లర్” (1-వ రకము) బారవ 1-కి	రు 77-0-0	
” (2-వ రకము) ”	రు	
“గానుగ” ” ”	రు 76-8-0	
“విరుచునగరు” ” ”	రు 92-0-0	
అమడుము (మిల్ డెలివరీ) ”	రు 94-0-0	

పదును చేసిన తొక్ల ధరలు

అవుతోలు (8-8 1/2) అవకంట్రిన్	రు 0-9-6	టు 0-10-0
” (లేలిక) ”	రు 0-12-0	టు 0-12-9
” (8-8 1/2) తెంగుబూరు	రు 0-9-9	టు 0-10-8
” (7-7 1/2) ”	రు 0-10-6	టు 0-10-9
” (లేలిక) ”	రు 0-12-0	టు 0-18-0
” (8-8 1/2) బెజవాడ	రు 0-10-0	టు 0-10-6
” (6 1/2-7) ”	రు 0-10-9	టు 0-11-8
” (7-7 1/2) విజయనగరం	రు 0-10-8	టు 0-10-6
” (6-6 1/2) ”	రు 0-10-9	టు 0-11-8
” (7-7 1/2) ఏలూరు	రు 0-10-8	టు 0-10-9
” (5-5 1/2) ”	రు 0-12-0	టు 0-12-9
గోదతోలు	రు 0-8-0	టు 0-8-8
గోదమాడతోలు	రు 0-12-0	టు 0-18-0
అవుమాడతోలు	రు 1-4-0	టు 1-5-0

వేరు సెనగపప్పు ధరలు

మిక్స్ రకము (ఫ్రెంచి బారవ 1-కి)	రు 88-8-0	
సాదారకము ”	రు	

వెండిబంగారముల ధరలు

సవరను 1-కి (టోకధర)	రు 18-9-2	
” ” (చిల్లరధర)	రు 18-9-8	
బంగారము కులం 1-కి (ఇంగ్లీషుబార్)	రు 22-0-0	
” ” (మెంటుబార్)	రు 21-8-0	
వెండి 100 కులముల బార్ 1-కి	రు 47-12-0	
” కులం 1-కి	రు 0-8-8	

స్వయంశిక్షా సంస్కృత
గ్రంథములు
స్వామిభాగ్యశ్రీకృతము తెలుగులిపి, తెలుగుగుణులు శబ్దము
మొదలగు విదువు ప్రకములకట్టు అసలుధర 2-0-0 తగ్గుధర రు 1,
నీ.కంకం, C/ఎంక. ఎస్. నరసింహం, బయ్యనింగుకాలేజి,
రాజమండ్రి.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 నవంబరు 25 తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు		
మసూరు తెనాలివి ,, ప 45 కలవి రు	12 3 0	18 4 0
నెల్లూరివి ,, డిటో 42	12 14 0	18 0 0
ధిల్లీ ,, డిటో 46	14 0 0	15 8 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0
సవ్యలు ,,	17 14 0	18 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	12 12 0	14 0 0
సెనగలు ,, డిటో	13 4 0	15 0 0
పెసలు ,, డిటో	13 4 0	14 0 0
మినుములు ,, డిటో	15 4 0	16 0 0
ఉలము ,, ర 195	7 2 0	7 4 0

3. నూనెపప్పులు

సవ్యలనూనె బా 1-కి	105 0 0	110 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	19 0 0
వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	87 0 0	89 0 0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 98 పిషన్ నూనె 78		
ఆముదము బా 1-కి	96 0 0	98 0 0

4. చిల్ల రపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి	85 0 0	86 0 0
మారపసుపు ,,	85 0 0	45 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	98 0 0	105 0 0
ధనియాలు ,, బా 1-కి	28 0 0	85 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణురు 1-కి రు 40 45		
చెల్లమ బా 1-కి	24 0 0	40 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	24 2 0	24 6 0
చింతపండు బా 1-కి	24 8 0	85 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	29 8 0	30 0 0
చడరం ,,	24 0 0	29 8 0
రవుండు ,,	24 0 0	29 8 0

6. నూలు

నెం 20 చెన్ని సింహం యీటె	రు 6 2 0	
నెం 6 ,, కటారి	3 6 0	
నెం 20½ రెట్టలేడి	5 5 0	
నెం 40 రాణి	7 6 0	
నెం 4 చెన్ని మసీదు	3 0 0	
44 నాందో	4 5 0	
నెం 20½ జమ్మరు	5 4 0	
నెం 20½ చేతికెళ్ల	5 7 0	
నెం 20½ తిరుమరు	5 6 0	
నెం 28	6 8 0	
నెం 80) చిన్న పెట్టె) త్రిమరు	3 7 0	
కోలాపూర్ నెం 24	6 2 0	
,, నెం 12½	4 6 0	
,, నెం 6½	8 8 0	
,, నెం 22	5 14 0	
రెండుజింకలు నెం 20½	5 5 0	

7. లోహములు

పెంకి 100 కులం 1-కి	రు 47 8 0	50 0 0
బంగారు కులం 1-కి	21 8 0	21 13 0
పవరస 1-కి		13 9 6
ఇత్తడి బా 1-కి	196 0 0	198 0 0
రాగి బా 1-కి	250 0 0	252 0 0

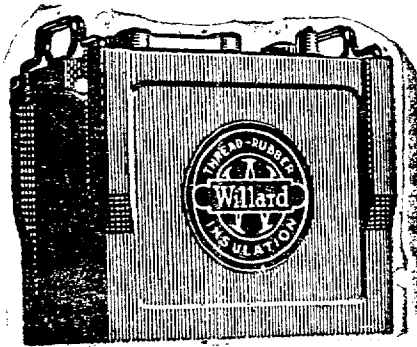
8. రంగులు

అతిమేలు స్విట్జర్లాండు అలిజరయిన్ సింహం మార్కు		
,, నీలిరంగు 1 రతి	0 10 0	
,, 14 రతులు	1 10 6	
,, 28 రతులు	1 10 9	
,, 55 రతులు	1 8 0	
,, 1 అందరు	1 8 0	

రెప్పలుపాటుస్కాట్ లెట్ అనగా (చిల్ల రెడ్డు)

కాంగో రిడి 1 0 6

దిరు 4 1 2 0

Willard STORAGE BATTERIES

ఈ బాటరీలవలన ధనమును, సౌకర్యముల రేటిని కాపాడుకొనుడు

దానియందు నిల్వయించబడిన నియంత్రకాలము వరకు సరిగా వెలుగునట్టి యాన్టారేటిక బాటరీల మీద దొరకగలవు. సరియైన ఎలక్ట్రికల్ మాషిన్లలో తయారుచేయబడిన విల్లర్డ్ బాటరీ మీద మోటారులకు తగియుండి, మోటారు నడుపుట యందు మిక్కిలి తోడ్పడగలవు. వివరములకు ధరలకు అన్యుకందార్లను

క లే

క్రింది నవ్ వజంట్లను కనుగొనుడు:—

Anantapur	The Motor Ware-house.	Nandyal	Yelukuru Elliah Setty
Anakapalli	The Andhra Cycle & Motor Works.	Nuzvid	M. L. Narayana,
Bellary	Messrs. Asquith & Co. Ltd.,	Parvatipur	K. Sreenivasa Rao,
Berhampore	The Ganjam General Engineering Co.,	Parlakimedi	K. Sreenivasa Rao,
Bezwada	Chunduri Sriramulu	Rajahmundry	The Godavari Cycle & Motor Works.
Cocanada	Best & Co. Ltd.,	Tadepalligudem	K. Ch. Rao & Co.,
Cuddapah	The S. L. N. Motor & General Trading Co	Vizianagaram	K. Sreenivasa Rao,
Ellore	Chunduri Sriramulu	Vizagapatam	The Vizagapatam Motor Stores.

మెసర్స్ డి క్రామప్టన్ యింజనీరింగు కంపెనీ (మద్రాసు) లిమిటెడ్., నెకండులైనుబీచ్, మద్రాసు.

మీ ముఖము, చర్మములపై కామినియా స్క్వే (రిజిస్టర్డ్) నుపయోగించుటకు మునుపము.

ఇది చెమటకాయలు, మొటిమలు మొదలైనవాటిని తొలగించి చర్మముయొక్క హాజిందర్యమును ప్రకాశింపజేయును. వెల: సీసా 1-కి అ. 12. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

వెండ్రుకలకు శ్రేష్ఠమైన యాహారము

మీ శరీరమునకు బలము నిచ్చుటకు మంచి యాహార మెంతయవశ్యకమో వెండ్రుకలకు కూడ నట్లే యాహార మావశ్యకమై యున్నది. మీ శరీరాకోగ్యము మీరు భుజించు యాహార ముపై నాధారపడి యున్నది. ఆ లాగుననే వెండ్రుకల యభివృద్ధి మీరు పయోగించు తల నూనెపై నాధారపడి యున్నది.

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టర్డ్)

స్వస్థులకు ననేకపనువులచే మిళితమై, మెదడునకు నేడ దీప్తి, వెండ్రుకలయభివృద్ధికి తోడ్పడగలను. వెండ్రుకల మొదళ్లకు బలమును కలుగజేయుటయేగాక పాడు గెనుగు నటుల చేయును. ఇది తలపై మోలను చుండును తొలగించి, వెండ్రుకలు రాలిపోవుట నాపును.

వేలకొలది మంది యీ కామినియా నూనె నుపయోగించి, మిక్కిలి పొగిడియున్నాడు. శీఘ్ర యుపయోగించిన మీకే స్వయముగ తెలియగలదు. అన్ని స్థానములలో యమ్ముబడును.

ధరలు:— సీసా 1-కి రు. 1. వి. పి. అ. 6. ప్రత్యేకము. సీసా 8-కి రు. 2-10-0. వి. పి. అ. 0-12-0. ,,

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డ్)

అనాదినండి వాడబడు నుగళద్రవ్యము. గొప్ప పుష్కములనుండి తయారుచేయబడిన యాకర్ణ ఔషధమును నువాసన ముగియిండ్ల నొకదాని నుపయోగించిన మీరే తృప్తి పొందగలరు.

ధరలు:— ½ బెస్సు సీసా రు. 2-0-0. 1 బెస్సు ,, రు. 1-4-0. 1 డ్రాము ,, రు. 0-12-0. ½ డ్రాము ,, రు. 0-8-0.

వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

కాంపిల్ బుడ్డి ఖరీదు రెండు అణాలు. అన్నిచోట్లను అమ్ముబడును.

సోల్ వజంట్లు:—

ఆంగ్లో-ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ.,

285, జమ్మామసీదు, మార్కెట్టు, బొంబాయి, నెం. 2.

స్వచ్ఛ బట్టలు

పందలపాకమిల్లు తెలుపు ఎరువునూలుతో చేతిముగ్గులమీద తయారుచేయబడిన 20 1/2 నెం. 40 నెం. 14 బట్టలు మా దగ్గర చౌకగా అమ్మబడును. పూర్తి వివరములకు వ్రాముడు.

(M. P.) శ్రీ వీరాస్వామికంపెనీ, కాకినాడ.

శూలనొప్పి త్వరలో కుదురును

పసిపిల్లలు మాత్రమే గాక పెద్దవారుకూడ నిరంతరము భోజనానంతరము లేక నీర్లను త్రాగినప్పుడు కఠినమైన నొప్పిచే బాధపడుచున్నారు. మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైన చినినైనచే కడవిన ఆనేకసంవత్సరములనుండి ప్రపంచ మంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. శూలనొప్పి, అతి సారము, ఉదయమునందు గలుగు తిమ్మిరివాయపు మొదలగునవి త్వరలో నయమగుచున్నవి.

అకస్మాత్తుగా గలుగునట్టి వ్యాధులకు చేబల్లేన్న శూల నొప్పి అతిసారనివారణి ఎప్పుడును దగ్గర చేకావలిగా నుంచు కొనవలెను. వీలనగా శూలనొప్పి, తిమ్మిరివాయపు, కలరా, అతిసారము మొదలగునవి తలుచుగా ఉన్నట్టుండి అధికమగు చున్నది.

చేబల్లేన్న శూలనొప్పినివారణి 2 ప్రపంచమందట చాలకాలమునుంచి విఖ్యాతినించిన ఔషధము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక గుణ విచ్ఛిన్నము CHAMBERLAIN MEDICINE Co. Des Moines, Iowa U. S. A

శూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూచీయిన నివారణి, కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారణి

ఒక రోగిని భార్య

మనజానికి నిరంతరము వ్యాధిగ్రస్తురాలగు భార్యకంటే తీవ్రమందు వేరొక మోసముండదు. సాధారణముగ ఉష్ణప్రదేళులందు పురుషులకంటే స్త్రీలకు వ్యాధు లెక్కువగ నుండును. అందులో ముఖ్యముగ ఆకాల బహిష్టు, కుంటి, గుండెలో నొప్పులు, బలహీనత మొదలైన వాటివలన ఆరోగ్యమున భార్యగ నుండ జాలదు. ఫెలూనా యిట్టి వ్యాధుల నన్నిటిని జయించి బాధలను పోగొట్టగలుగుటకు ముఖ్య కారణము యీ ఔషధము. ప్రత్యేకము స్త్రీలకొరకే తయారు చేయబడి యున్నది.

నిదర్శన మిచ్చటనే కలదు

"నా భార్య, స్త్రీలకొరకే ప్రత్యేకముగ చేయబడిన 8 పీసాలు ఫెలూనా మాత్రము నేనించి యారోగ్య మును బొందినదని తెలుపుట కంతయో పంపనకును చున్నది. ఆమె కొన్ని సంవత్సరములనుండి వివిధ వ్యాధు లచే బాధ నొందుచు, ఫెలూనా మాత్రము పుచ్చుకొనుటకు ప్రారంభించిన రెండు మాడు దినములలోనే వ్యాధి ఆమెకు ఆకలి హెచ్చెను, శీర్షశక్తి వృద్ధి నొందుచు నరముల బలహీనత క్షిణముగ తొలగిపోవుచున్నది.

మా విధేయులు, (సం.) ఆర్. బి. పి."

తయారుచేయుచున్నమాడ ఫెలూనా మాత్రము చేతితో అంటబడి యుండలేదు. ఇంగ్లీషు బర్మా, సిల్కా దేశ ములంతటను దుకాణవాగులు, మందు లమ్మనారందరి చేతను సీసా 1 కే. గు. 2-4.0 కు అమ్మబడుచున్నది మీ స్త్రీల యారోగ్యముకొరకే

బెజవాడ తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయసంఘ ద్వితీయవార్షికోత్సవము

16-8-1930 తేదిన బెజవాడ మ్యూజియంబిల్డింగ్లో, గ్రామపంచాయతీల ఆనకరీ ఆర్గనైజర్లచేత బెజవాడ తాలూకాబోర్డు మొదటగాను అగు మల్లారామశ్రీ ప్రెస్ ప్రాలు మూర్తినారాయణరావుగారి యాధిపత్యమున జరిగినది. ఉపాధ్యాయ ఉపాధ్యాయులు 100 కుపైగా హాజరయ్యిరి. ఆహ్వానసంఘస్థులగు అడిదము వెంకటసుబ్బారావుగారు అధ్యక్షులును, పొన్నలూరి మూర్తినారాయణ శర్మగారు, బెజవాడ రేంజి డిప్యూటీ యిన్స్పెక్టరుగారు మహారాజశ్రీ పుల్లభాట్ల గంగాధరరావుగారు, ఉపన్యసింపిరి. తదుపరి 12 తీర్మానములను ఈ సభనా చేకరించుచుగా నామోదించిరి. కార్యవర్గిగారు మల్లారామశ్రీ ప్రెస్ లిక్విడరసింహంగారు వారి నివేదికను చదివిరి. తదుపరి అభివృద్ధిసంఘముతో సభ జయద్రవ ముగా జరుపబడినది.

ఆహ్వానసంఘస్థులని యుపన్యాసము ఆనేకశ్రమల కలవాటుపడి దైన్యమునకు దలవంచి శీవిత ము బలిత్రవంతముగా జేసికొనుచున్న ప్రాథమిక పాఠశాలాధిపాధ్యాయులకు, వారియందు నెలకొనియుండిన దివ్యపరస్పరతీతరణ ములకు, నమస్కారములు. అట్టి యుపాధ్యాయులతోడై వి కసంబంధము కలిగి యాధ్యాత్మికమునకు ప్రోత్సహించుచు వారీపురోభివృద్ధియే తమయాద్య మను శీవితపరమావధిని మఱి ఒక యత్నంతోత్సాహముతో గడగండలై సుపాధ్యాయుల తోబాటుగ ననుభవించుచున్న శ్రీ విద్యాభిభాగినిగారులకు మహాపూర్వకములయిన ప్రణామనమ్రములు. ఉపాధ్యాయుల కొద్దు లెట్లు పూరింపవలయునా యను కలంపులతో నహం రాత్రులు మనశ్శ్రమమునకు దావిచ్చుచున్న సానిక సంఘ సభ్యులకును నధ్యక్షునకును కృతజ్ఞతాపూర్వకములగు వందనము లు, మహాశ్రేయాలా! యితేమారము శ్రమలొర్పి వచ్చిరి. గత సంవత్సరమున మాపై చేయబడిన యీ భారమునంతయు మోసి విముక్తుల నాహ్వానించినందులకు నన్ను మన్నించి జయ నూచకముగా నీ సభను జనగళగలని విముక్తుల ప్రార్థించు చున్నాడను.

గత సంవత్సర నివేదిక 18-5-1929 తేదిన జరుపబడిన సమావేశమున శ్రీ తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటువారి యధ్యక్షతక్రింద బెక్కి తీర్మానము లుపపాదించబడి యామోదించబడినవి. సంఘీయం రెల్ల రెంతయో యత్నానామ గనపడిరి. కాని న్యయప్ర యావలొర్పి వచ్చికావించబడిన యట్టి యమూల్యములయిన తీర్మానములు సర్వాధికారలకు చెలుపబడిన నానంతరమైన ఫలితము ప్రాప్తించినయ్యెను. శ్రీ విద్యాధికారులకుగాని, వారి యనుమతియే నిరీక్షించుచుండు సానిక ప్రభుత్వమువారికిగాని మనస్సున కెక్కలేదని యీ సమావేశపుత్రాంతసారము తెలుపు చున్నది. ఇందులకు హతాశులమైన మనము విచారింపకలసి యున్నది.

ప్రస్తుతపరిస్థితి ఈ నిరాశాపూర్ణతము ప్రత్యుపాధ్యాయుని మనసు నను బొరబడి యొక నిట్టి సమావేశము లవసరమా? కాదా? యను సంతకములు పొడిమి విత్కించి మఱల సమావేశమై యధికారుల గోరుటయే ముఖ్యమని సిద్ధాంతీకరింపబడినది. సోదరులారా! ప్రయాసములొర్పి యిటు జేరితిరి. మానవత్వము ను పారత్యమును సంపాదించుకొనవలసిన మనశీవితమును గుఱించి మన పురోభివృద్ధిని గుఱించి ముఖ్యమైన మాటలు కొన్ని చెప్పవలసియున్నది. నాగరకుడగుటయే మానవత్వము. సుఖి యగుటయే పారత్యము. నాగరకత్వము నుభవించు మనము గోరు చున్నప్పుడు మన కవి లభ్యములు గానినో నవి యెట్లుయినను సంపాదించవలసినవిధి మాత్రము మనకున్నదని మఱపకూడదు. సాధారణముగా మన తెలుగుజిల్లాలయందు తెప్పలగు సుపాధ్యాయ సమావేశములు జరుపబడుచుండినవి. ప్రతి సమావేశము నకును గౌరవార్థమై యత్నానామ పరిషత్తాధికారులును తాలూకాబోర్డు మొదలగు సాహ్వానింపబడుచున్నారు. వారి తీర్మానములు శ్రీయతులగు వైచారల సమక్షముననే ప్రతిపా దింపబడుచున్నవి. కాని, అందులకు వారిచ్చు సలహా లేటులు క్షుద్రము విద్యాభిభాగ సంబంధించిన మాసపత్రికలలో బ్రచు రింపబడుచున్నవి. ఆ సలహాసారాంశ మేమనగా?

"ప్రజ్ఞాదుర్విదైవభక్తి గణాంతింపుడు! ఆహ! మన బాల కలుగూడ నింతటి దైవభక్తి గలిగియున్నచో నెంత యానంద ము తల్లిదండ్రులకు గలుగగలదు!" "బాలరయొక్క మనశ్శక్తులను గణాంతింపుడు. ఆ మన ప్రత్యక్షములగు గల పరస్పర సంబంధమును జూచి యానందింపు డు. మీరును బాలర మనుకొని తదనుసారముగా బోధింపుడు. అట్లుయినచో నాని మీయెడ వారు శృంగారముగా నుండవలసి!" పారస్వములను రక్షించుటకు సంస్కృతులగుట మిచ్చాలగునని బాలలవిశిష్టములగు జేయుడు. ఆమెకొరకే వ్యాధులకేసులలో బాలలు లెండలున్నారు! ఆహ! మీరందఱు బాలలగునని బాలలులై నచో దేశ మెంతమాండుక నమ్ముచున్నది!"

"మీరు మీవిధులను జక్కగా నిర్వహించుడు. మీ ప్రా క్తన సంస్కారముల ననుసరించి లభించినవానితో దృష్టి నొందుడు. ఆహ! మీ రెంత గౌరవనీయున్నతిలో బ్రవర్తించు చున్నాడు! మీ మొఱలు పరమేశ్వరుడు విని మీ పురోభివృద్ధికి శాశ్వత తోడ్పడుగాక!"

ఇట్టివి తెప్పలు. వీనివిబట్టి మనకు జేరిన సారాంశ మేమనగా, ఇట్టిసమావేశములు ప్రతిసాసమనను జరుగు నెం లకు క్లాసులవంటివే కాని నోరెత్తుటకును ఎత్తినను విరుటకును అవకాశము లొసగబడవు" అని సోనకోపాధ్యాయులారా, మన గౌరవనీయున్నతియొక్క గౌరవ వింతమాత్రపుడే నుడి. ఏమో యున్నదనిమాత్రము భావింపకు! గ్రామస్థులకును, విద్యాభిభాగినికారులకును, తాలూకాబోర్డువారికిని మనము సమాధానము చెప్పవలసినవారమును, లేనియెడల వారితోడి సంబంధమును వదలుకొనవలసినవారమునై యున్నప్పుడు మన కింతకంటెను గొప్పగౌరవము రావలయు నని యనుకొనుట పొరబడుట కాదా?

ఉపాధ్యాయులతరపున నొకపత్రిక యుండవలయును ఇట్టి మనము మన యభిప్రాయములనివాయమై యధి కారులకు నచ్చుతెప్పలు కొకపత్రిక యుండవలయును. అది నిర్ణ యమైవట్టియు నుత్తేజకమయినట్టియు జ్ఞానముపార్జనమునకు వీలయినట్టిదియుగా నుండవలయును. దానియందు మనకష్టనిష్ఠ రములగునై తెగవేసి చెప్పగల విద్యాధికులమాత్రమే, వ్యాస ముఖ వ్రాయుచు నమూల్యములయిన వ్యాసరాజములతో నిండి యుండవలయును.

మనకు ప్రతిసాసమనను సప్తయి చేయబడుచుండిన ప్రారంభవిద్యాపత్రిక మన యాయుద్యమమున కెంతమాత్రమును జాలదని నొక్క ఐక్యాణింపవచ్చును. వీలయిన, శ్రీ దిప్యూటీ యొక్క స్పెక్టరు ఆఫ్ న్యూస్ పాపర్ శ్రీ తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులవారో శ్రీ తాలూకాబోర్డు మొదలవారో ట్రాన్స్ మిషన్ అయినను మతేసంబంధము గలిగినను వారికి బుచ్చుమా లతో సమర్పింపబడు నభినందన వృత్తాంతములతో గొంతభాగ మును; దైవభక్తి, రాజభక్తి, చమత్కారప్రశ్నలు, తమ తర ములు, బాలభటకీర్తనము, కిందర్ గార్టర్ పద్ధతి, మానసిక తాత్ప్రము మొదలగువానితో గొంతభాగమును; ఆంధ్రవాచక ములు, సివిల్సువాచకములు మున్నగు పెద్దపెద్ద నామములు గల పరినియగ్రంథములయొ న్నేవనరీసామానులయొ ప్రకటనలతోడ ను ప్రారంభవిద్యాపత్రికయందుతోడను గొంతభాగమును బూ రింపబడి మచ్చుటయందు మాధుర్యములకు నచ్చరములతో వచ్చు చున్నది మనకు ప్రారంభవిద్య యను మచ్చికంటి!

ఇట్టి మచ్చికంటితో మనకుగల పాచ్చెముల మచ్చటిం చితిమేని మనయాధికారులచే మనముచ్చు మాపంబడగలదు. దాన వారికిని మనకును బొరపాచ్చెములు గలుగుచుండును. అందు నిల మనము నోరులేని జంతువులమై (నక్కిళ్ళు)మింగుకొనుచు గూర్చుండవలసినవారమే.

ఈపత్రిక మన కెంతవరకు బనికనవచ్చుచున్నదనగా కొం డలు విద్యాధికులు వ్రాయు ప్రకృతికాత్మరీతిలనావివయక వ్యాసములనిల మనకు గొంత విషయసంగ్రహమునకు వీలగు చున్నది. అట్టిపదుపదేళములు మనము శిరసావహించెము. ఆ వ్యాసకర్తలకును సంపాదకులకును సప్తయిచేయించిన బోధువారి కిని ఈరూపమున మనము గృతజ్ఞతతో నభినందింపవలయునే గాని, మన కేదో పెద్దయెడగా నున్నదని యీ పత్రికను గుఱించి మనము భావింపరాదు. మీమనసునకు గష్టము గలి గిందినని తలంపకుడు. మనకు ప్రత్యేకపత్రిక యొక్కటి ముఖ్యము.

బదిలీలయందలి కష్టములు ఒక ఉపాధ్యాయుడు ఒకయూరితో గొన్నియెడల నివసించి గ్రామస్థుల యభిమానము జూరగొనె ననుకొనుడు. ఆయుపాధ్యాయునితోడి వియోగము గ్రామస్థులకుగాని గ్రామ స్థులతోడి యెడబాటు ఉపాధ్యాయునకుగాని హానికరమైనది యుండవలసివచ్చును. ఇన్నియెడలనుండియున్నందున బాలల మనస్తత్వముల గనిపెట్టి యెట్లో యుపాధ్యాయుడు వారిని దర్శియకు చేసియుంచుట తలపించును. ఎందరో మొదటితరగతి మొదలు నాలవతరగతివరకు జరుపుకొని తమ యుపాధ్యాయుని యందు గౌరవము గలిగి ప్రవర్తించె దరకుకొనుడు. ఇట్టి సమయమున మహాకయూరి యుపాధ్యాయుడు వైగ్రామమునకు బోయి యాట కట్టవలయు నని తలచి శ్రీయత ప్రెసిడెంటుగారి యింటియట్టును దిగితిరిగి విన్న విందుకొని మఱికొందటి సిఫార్సుల బెచ్చుకొని యెట్లా కృతార్థుడయ్యె ననుకొనుడు. కాని ఆ యుపాధ్యాయుడు తనస్థానము ను విడువబాలక మరల నెక్కువై ప్రేమ్యులపడి తన స్థానమునే కొరుకొనెను. ఇప్పుడు శ్రీ ప్రెసిడెంటువారు చేయవలసిన పని యేమి? వీరిని గుఱువటా? వారిని రక్షించుటా? యను వారో యిలా మనిగి యెటు తెల్పుటకు నోరక చిరాకుపడినలసి వచ్చును. కనుక నిట్టి చిరాకును విచారుట తలచి గలిగింప వలసివచ్చుట తలపించుచున్నది. ఇట్లు ట్రాన్స్మిషన్ల విధి

ట మనుచుండుటలన పంతుళ్ల పయి బాజరకును గ్రామస్థులకును గౌరవము చేసి పలుచడనము సంప్రదింపగలడు. కనుక నీ పద్ధతి కేవలము నీరసముగా నున్నది. ఈ విషయము యు యుపాధ్యాయులంఁజూచుకొని ప్రాయశఃకు నెప్పుడు సమంజసమని నా తలంపు. మరొక విషయము.

ఉపాధ్యాయులసంతానమునకు ఉచితముగ నున్నత పాఠశాలలలో విద్య గలపుట

ఈ నడుమ బాలికా పాఠశాలలలోని యుపాధ్యాయుల బిడ్డలకు ఉచితముగా నున్నత విద్య గలపడునని శ్రీమద్రామ విద్యాకాఖాదికారిగారు లోకము బోధుటకు జీ. వో. ప్రసాదించి రని తెలిసినది.

కాని దరిద్రులగుటచే గటుంబపోవలయు చేసికొనవచ్చున వారే గతక నుపాధ్యాయుల బాలబాలికలకునుగూడ నున్నత పాఠశాలలలో నుచితవిద్య గలపింపవలయునని మనము స్పష్టముగా బ్రభుత్వమువారిని బ్రార్థించవలసియున్నది. అదృష్టమునబట్టి శ్రీశ్రీనామకృత్యులనుబట్టి యుపాధ్యాయులలో సమానముగనో యంత కెక్కుడుగనో యుపాధ్యాయులు జీతములు సంపాదించుచున్నప్పుడు వారికంటె వీరి కేమి నైత్యము ప్రాప్తించినదని వీరి బిడ్డలకు మాత్రమే విద్య గలపింపవలయును? కనుక గ్రేడువిషయమున పరిశ్రమ విషయమున విద్యార్థుల విషయమున ఉపాధ్యాయులును ఉపాధ్యాయులును సమానలే యని ప్రభుత్వమువారు తలంచి కరుణించుట యవసరమని నా యభిప్రాయము.

“ఏబదిరూప్యములకంటె నెక్కుడు జీతము సంపాదించుకొను శ్రీమద్రామ కీ. జీ. వో. యనునర్థింపడు” అని యుండుటచే బిడ్డలయిన యుపాధ్యాయుల బిడ్డలకుమాత్రమే యని స్పష్టపడుచున్నది. ఉపాధ్యాయులకు మాత్రము ధనమున్నదా? పంతుళ్లకంటె నుపాధ్యాయులకు కేమంత బీదతన మున్నది? శ్రీమద్రామ విద్యాపతులుగ జేయుటయే ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయ మైనచో బ్రాథమిక పాఠశాలలలోని పంతుళ్ళ బాలురు విద్యానంబులై నృదికి నెచ్చునర్హులు కానరాదు. కనుక నీవిషయమై యుపాధ్యాయులందఱును గట్టిపట్టు పట్టి కృతార్థులు గావలయునని నా యభిమతి.

జీతముల స్కేలు నేర్పరచుట

గత సంవత్సరము జీతముల స్కేలు విషయమయి తీర్మానింపబడగా దానియందు గొంత యభిమానముంచి శ్రీ తాలూకాబోర్డువారు ఆ విషయమును సబుకమిటికి పంకిరి, దానివిషయ మింతవఱకు జగ్గకు చేబడలేదు. ఆందువలన మనము శ్రీ తాలూకాబోర్డు వారిని పునః పునః ప్రార్థింపవలయును.

ప్రావిడెంటుఫండు ప్రతిబోర్డులోను దీనికొన బడుచుండగా మనబోర్డులో మాత్రమీ విషయమున శ్రద్ధ దీసికొనబడకుండుట విచారకారణ మగుచున్నది. కనుక నితరులైన నీ విషయమున శ్రీ వారు శ్రద్ధ వహించురుగాత మని నా ప్రార్థన.

ఉపాధ్యాయ సోదరులారా! మైదాపాదపంపబడిన ముఖ్య విషయములు మీ మనసుల బట్టించుకొని యేకాభిప్రాయము నకు వచ్చి మన సమావేశము నుత్తేజితముగా నొనరింపుడు. ఎవ్వరికైన నీ మాటలు నిఘోరములుగా నగుపడేనేని తుమింపుడు. మన బెజవాడతాలూకాబోర్డు ప్రాథమిక పాఠశాలపాఠ్యాయ సమావేశము పెక్కిం జిత్తోధికముగా నెరిల్లి చేకనీవయొనర్చు నట్లు జేయుదురుగాక యని విజ్ఞుల బ్రార్థించుచున్నాడను.

అడిదము వేంకట సుబ్బారావు,
ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు.

[మహారాజరాజశ్రీ] పెదప్రాలు సూర్యనారాయణరావుగారి ఆధ్యక్షకాభిభాషణము

ఉపాధ్యాయ, ఉపాధ్యాయులారా?

నేటి బెజవాడ తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయసంఘము వారి ద్వితీయసమరాధనయొక్క ఆధ్యక్షకస్థాన మలంకరించుటకు నాకన్న సమర్థులును అనుభవజ్ఞులును పెక్కుమంది కలిగిన ను నాకీ మహదవకాశము నొసంగిన ఆహ్వానసంఘమువారెంత యు సందనీయులు.

తాలూకాబోర్డు సభ్యుడనగు నాకును మీకునుగల సంబంధ మంత విశేషమైనది, గాకపోయినను, గతవారి కోత్సవమున కధ్యక్షత వహించినటువంటి మన తాలూకాబోర్డు ఆధ్యక్షులును, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయసభ్యులును, ఆంధ్రాంగ్లభాషాకోవిదులును, న్యాయశాస్త్ర పారంగతులును, జయపురమహారాజావారి సంస్థానపు సహాయమంత్రిపుంగవులు నగు మహారాజరాజశ్రీ నూతన్ రామకేశవయ్యచౌదరిగారి సహజసరళ సౌజన్యస్వభావమే నా యిటీవలి డెలిగేటు ప్రెసిడెంటు కార్య నిర్వహణరూపమున నిర్దరింపజేసి మీచే నన్నిపని కావ్యనింపజేసినది. కనుక యీనా ప్రథమవిశ్వాసమును శ్రీవారికి కానుకగా సమర్పించుచున్నాడను.

మహాకేయలాదా! నానామతములతో 222 భావల మాటలాడు 813 కోట్ల జనసంఖ్యగల హిందూదేశము బ్రిటిషువారి స్వతంత్రపరిపాలనకీంద 457 జిల్లాలుగా విభజింపబడిన 6, 87, 936 గ్రామములలో ఒక్కొక్క గ్రామమునకు దామాషాగా 500 మంది ప్రజలుగల విశాలముగు మొత్తపుదేశమునందు నూటికి 7-గురు మాత్రమే చదువుకొనినవారు గలరని చెప్పటచేత దేశమంత గాఢాంధకారమున అజ్ఞానమున మునిగి యున్నదో తెలిసికొనవచ్చును. అట్టి యజ్ఞానమును బోగొట్టి స్వాతంత్ర్యమును గలిగించుటకు దేశమునందందోళన చేయాయన్న సమస్యలలో ‘గ్రామవిద్యాపునర్యధరణమే’ ప్రథమగణ్యమైనది.

గ్రామవిద్యా పునర్యధరణమునకు ఉపాధ్యాయు డనే నూత్రకారని విశాలముగు పరిశ్రమద్వారమున మన మావిద్యాసమన్వీతపరిమార్చుము కొనసాగింపగల మనే విషయము యధారమునకు దూరముగాదు. అట్టి పరిశ్రమద్వారమున వహించి లోకకల్యాణ మొనగూర్చవలసిన యుపాధ్యాయుని కెట్టి లాగరూకతగల క్రమశిక్షణమువనరమో ప్రతివారును గ్రహింపవలసియున్నాడు. ఎందుచేతనన, ఏవిధమున భిక్షగ్వరులను, శిశు సంరక్షకులను తమ రోగుల శారీరక పాటవమును గమనించి మెలగవలెనో యటులనే యుపాధ్యాయులను విద్యార్థుల భవిష్యదభివృద్ధిని గమనించి దేశముకొరకు యుద్ధమొనర్చిన భారత వీరుడగు అర్జునునివంటియు, అవిశేషముచే గడ్డకట్టుకపోయిన ప్రపంచముకీత ధర్మసిద్ధాంతములను బోధించిన శ్రీ ఆచార్య కాక్యసీంహగౌతముబుద్ధ భగవానునివంటి వారలను తయారుచేయుటకు యజ్ఞానావస్థయగు బాల్యదశయందలి వారి మానసిక శక్తులకు తగిన శిక్షణమొసంగవలసిన జవాబుదారులే యున్నాడు. కలకత్తా విశ్వవిద్యాపీఠముయొక్క కాకావోకేషను సందర్భమున ప్రాఫెసరు బారెకా ఛెమ్మ్యుఫర్డుగారు చెప్పినప్రకారము ఉపాధ్యాయశృతి చాల గొప్పదియు, గౌరవనీయమైనదియు నైయున్నది.

అట్టి లోక మరమ్మతునకు కారణముగు వృత్తిసంప్రదాయకులగు మీరు ధన్యులు. నిజమును విచారించుచో ఉపాధ్యాయులకు జనాంగమును, మీకు ప్రత్యేకముగ స్థానిక సర్వపరిపాలనకాఖకులెదిన మాతాలూకాబోర్డును ప్రస్తుతపరిస్థితులనుబట్టి విశ్లేషింబుంపడియున్న డనుట నిర్వివాదాంశము.

ఈ బోర్డుకు చెందిన దాదాపు మున్నూరుమంది ఉపాధ్యాయులలో నేటికిని నునూరు యిరువదిసంవత్సరముల సర్వీసుగల యధిక సంఖ్యకులగు వారికి ప్రావిడెంటుఫండును వసూలుచేయుటకు వీలగునటుల సర్వీసునిజప్తర్లను ప్రారంభించలేదని వినుటకు విశ్లేషి విచారించుచున్నాడను.

మన “గతజలసేతుబంధనము” వలె జరిగినదానికి మీరును మేమును విచారించి ప్రయోజనములేదు. మున్నూరు బోర్డు మీ యుపాధ్యాయుల కష్టముఖములను గుఱించి యాలోచించి తగిన శ్రద్ధ తీసికొని యనుకూల పరిస్థితుల గల్గించుటకు మంచి యవకాశ మొసంగునని విశ్వసించుచున్నాము.

ఆరోగ్యము

ప్రభుత్వమువారు ప్రజోపయోగమునకై దేశభాషలలో వున్న ప్రపటించి ప్రకటనాపత్రముల మూలమున వల్లడిజేయుచున్న షాఖమాన్రోప దేశములను, ఆరోగ్యసంబంధమైన మూలములను అను ఉపాధ్యాయులు తమ విద్యాసంస్కారములలో బాటుచెక్కగ వ్యాసంగమొనర్చి యే విధముగ చిన్న చిన్న ఆటలద్వారమున పిల్లల శరీరవ్యాయామము Drill నృద్ధియగునో వాటిని నేర్పి, ప్రాథమిక పాఠశాలలో బాలబాలికలకు మంచి ఆరోగ్యమును మార్గములను ఉపదేశించి తమయొక్కయు, తమ విద్యార్థులయొక్కయు, మంచియారోగ్యమునకై పాటబడుట విశ్లేషింబుంపడియు.

పుస్తకభాండాగారములు

ఉపాధ్యాయసంఘము తరపున మానసిక, నైతిక, శారీరక విజ్ఞానాభివృద్ధికరములను, దేశభాషాసమన్వీకములను చరిత్రాత్మకములనును పెక్కుగ్రంథములతో భాండాగారమును సావించవలెను. అది ఆస్సోసియేషన్ గారి కేంద్రమునందే ఉండవలెను. ఆస్సోసియేషన్ వారు బహుమానములక్రిందను, తదితర దుబాళాభివృద్ధిక్రిందను సొమ్మును వినియోగించుటకంటె ప్రయోజనములగు గ్రంథములను కొని సంఖ్య నినుమడింపజేయుట ముఖ్యము. సంఘముతరపున సుపాధ్యాయులు విద్యాబోధనాభివృద్ధికరములగు విషయములను గుఱించి కృషియొనర్చు నొక పత్రము సావించుట వసరము.

సంగీతము

‘ఆటపాటలు’ (Play Songs), ‘పనిపాటలు’ (Work Songs) అను శిర్షికలక్రింద సుపాధ్యాయులు కొన్ని కీర్తనలను కెయారుచేసి తమొలమున విద్యార్థుల స్వభావజన్యమైన యభిలాషలను పెంపొందించి, విద్యాభివృద్ధికి ప్రోత్సాహమొసంగవలెను.

ఉపాధ్యాయవేతనములు-అర్హత

ఉపాధ్యాయులను తృప్తికరమైన వేతనములతో గౌరవమైన సీతీయించుటకు మిగుల ప్రాముఖ్యమైన విషయము. అందుచే వారు తమ విధ్యుక్తధర్మములను సక్రమముగ నిర్వర్తించగలుగుదురు. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో విశ్లేషింబుంపజేయవలసిన విధానముతో వారు తమ పనులను నిర్వర్తించ బలవంత పెట్టబడుచున్నాడు. అట్టివి తొలగింపబడవలెన్న బోధనావిధానపు ఓనుభవమునుబట్టియు, బ్రయోనింగు సర్టిఫికేట్ల ననుసరించుచు వారివారి వేతనముల నభివృద్ధిపఱచుట నాంధనీయము.

ఉద్యోగారంభమునందే అయిదుసంవత్సరముల కాలపరిమితిలో బోధనావిధానమునందలి యర్హతను జూపించబాలక, కేవలము సర్వీసు యొక్కను గలదను నెవముగాగల యుపాధ్యాయుల వేతనముల నభివృద్ధిపఱచుటకు ఆచరణీయము.

పరిక్షాధికారులు - ఉపాధ్యాయులు

పరిక్షాధికారులు తమచే పరిశోధింపబడిన పాఠశాలలయొక్క ప్రముఖగురించి వారి అభిప్రాయములను శ్రోద్ధి క రిం చు ట కు నే మ రి

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాలా ప్రచురములు

శ్రీమద్భగవద్గీత

ప్రతిపదటీకా రామానుజభాష్య విశేషార్థ సహితము. మూడవకూర్పు.	అనేక నూతనాంశములు చేర్చబడి మేలు కాలికొనెండు గిల్లుపేరు గలది.	8-4-0
శ్రీమద్భగవద్గీత గ్రంథకావ్యము క్యాలికోనెండు డిల్	0-6-0; సాదానెండు	0-5-0
శ్లోక తాత్పర్యసహితము క్యాలికో	1-4-0; సాదా	1-0-0

సమస్త సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథముల క్యాటలాగు కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.
ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అందు కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ద శ మూ లా రి వ్త

(కస్తూరి చేర్చబడినది)

అనేకములైన అమూల్యముగు ఓషధులచే తయారు చేయబడినది. ఆరోగ్యము, శక్తి, అందము కలుగజేయును. అకాలమున సంభవించువ్యాధుల దరితరనీయును.

THE DACCA AYURVEDIA PHARMACY Ltd.,
Branches:- ALL OVER INDIA. Head Office:-DACCA

Free prescription, Catalogue (on Application with one -[1]- Anna Stamp).

యూరప్ దేశములను ఆపాద్యాయుల బోధనావిధానము విద్యార్థుల జ్ఞాపక శక్తిని వృద్ధిచేయుటకు సహకారిగా నున్నదా? లేదా? యను నది మాత్రము వా రెప్పుడును గ్రంథము చేయరని పంజాబు రాజ్యము సింహముని పేరొందిన త్యాగమూర్తి బాలా లక్ష్మీదేవియొక్క తన "నేమనల్ యెప్పుడేమన్ యిట్లయిందీ యా" అను గ్రంథమునందు చేర్చిన విషయము అప్రేక్ష్య త్వుడుగా వాస్తవికతను బట్టి తొందర జేయుచున్నది.

మరియు పాఠశాలల నకస్యత్వము ద్వారాను నచ్చి నపుడు పరిక్షాధికారులను, ఉపాధ్యాయులను పరస్పరము దురుహలతోగూడిన అనుమానబద్ధులై నెలగుట స్వాభావిక మై నటుల తెలియుచున్నది. అది విద్యార్థివృద్ధికి మిక్కిలి హానికర మైన విషయము. మొత్తమునగా ఉపాధ్యాయునియొక్క యా, పరిక్షాధికారియొక్కయూ, ఆశయము విద్యార్థివృద్ధికి నూచించుచుండును. కనుక పరిక్షాధికారి తన విశేషమును అనుభవము ను, తెలివిన వినియోగపరచి ఉపాధ్యాయునికి స్నేహితునివలె సలహానియ్యవలెను గాని తప్పుజేసినవానిని పట్టుకొనువానివలె సంపరిపాక సామరస్యమున మెలగుట శ్రేయోదాయము.

శ్రీ విద్య

మన దేశములో శ్రీవిద్య పూర్తిగా వెనుకబడియున్నది. "శ్రీవిద్యోగ్" సిద్ధినిబట్టి జలపాతమున మనము తెలిసికొన వచ్చును" అని డాక్టరు జోన్నగారు చెప్పినమాట అతిశయోక్తి మునంటి విధ్వంసము.

బడికిపోతిన యీశుగల ఆదర్శములను గ్రహించుకొంటు ముప్పదియేండ్లముండి 8 లక్షల 74 వేల మంది మాత్రమే బడులలో నున్నారు. అనగా వెయ్యియేండ్లకి 88 గురు మాత్రమే చదువుచున్నారని తెలియవలెను. పెండ్లియైన పిల్లలకు పాఠశాలకు పంపనిదొకటియు, బాల్యముచే వివాహమునందుట మరి యొకటియు నైన భయంకర దురాచారములు మనలనుబట్టి బాధించుచున్నవి. 1921 వ సంవత్సరపు జనాభా లెక్క ప్రకారము పదియేండ్లలోగా వివాహమైన చిన్న పిల్లలు 22,18,000ల మంది గలరు. ఇది హిందూసంఘమునకు భారతరాజ్యమునకు గొప్ప అపహాసముగ నున్నది. దీనిని తొలగింపవలెనని ప్రస్తుత ముండున్న శ్రీమహాపాద్యాయులకంటె పెచ్చుమంది ముఖ్యముగా పాఠశాలలందు నియమింపబడినవాని దేశమునందు శ్రీ విద్య విరివిగ వ్యాపింపవలెను. దానికి స్థానిక స్వపరిపాలన సంస్థలవారు మిక్కిలి ఉదారముగ వ్యవహరింపవలెను.

శ్రీమహాపాద్యాయులు తాము శిక్షాభ్యాసమున పాం దుకాలమునందే బాధితులకు, యువకులకు నుపకరించువిధమున సాంసారికపోడిమియు, మట్టుపనిమొదలుగాగల క్రమశిక్షణ మును నేర్పవలెను. దాన గృహపరిపాలనమునందు నుపరిపాలన మేర్పడి స్వపరిపాలనకు మార్చును.

ఉపాధ్యాయసంఘమువారు యీ మహాజనసభయందు దీర్ఘముగ నాలోచించి గావించిన తీర్మానములయొక్కయు, సలహాలయొక్కయు, ఫలితమును జూచుటతో రాబోవు వార్షికోత్సవము మిక్కిలి జయప్రదముగ జరుపగలుగునటుల అనంత శ్రద్ధను నా దేవదేవు డనుగ్రహించుగాక!

కార్యదర్శిని వేదిక

1929 సంవత్సరము మే నెలలో జరిగిన కార్యకర్తల సేదీ, అప్పటికి చందాలవలన వసూలైన మొత్తం 105-0-0 రూపాయలలోను, రూ. 52-18-6 లు ఖర్చు కాబడి రూ. 52-2-6 లు నిల్వయుండి యున్నది. దరిమిలా చే యబడినటువంటి జనాభిర్లుల వివరము లీ క్రింద తెలుపబడి యున్నవి.

	జమ	ఖర్చు
ర. అ. పై.	ర. అ. పై.	ర. అ. పై.
14-5-1929 తేదీనాటికి యున్న నిల్వ ...	52-2-6	
20-11-1929 కొండపల్లి నెలకురు సుండివచ్చిన జమ ...	5-12-0	
ప్రేవనరీ సామానులు ...		2-8-6
ప్రయాణఖర్చులు ...		10-15-0
పోస్టేజి ఖర్చులు ...		10-1-6
ప్రింటింగు మొదలగు ఖర్చులు ...		92-0-0
విశిలేనియన్ ఖర్చులు ...		2-4-6
మొత్తం జమ ...	57-14-6	
ఖర్చు ...	57-18-6	57-18-6
నిల్వ ...	0-1-0	

ఒక అశాస్త్రము నిల్వయున్నది. ఘట్టి లక్ష్మీనరసింహం, సెక్రటరీ.

తీర్మానములు.

- ఉపాధ్యాయసంఘములను ప్రభుత్వమువారు అభివృద్ధిచేయుటకుగాను సర్వేక్షకులందు వారికి కిక్కినోసంకుగాక! ఉపసాదకులు:—అడిదము వెంకటసుబ్బారావు. ఆమోదకుడు:—చెరుకుపల్లి సీతారామయ్య

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్, బందరు.

స్థాపితము—1923.

హైదరాబాదు బ్రాంచి

కొండరి హైదరాబాదు పాతల ప్రాంతమునూడ అపట్టణముందు యీ బ్యాంకు బ్రాంచి నొకదానిని యీ మాసాంతములోగా ప్రారంభించుటకు నిశ్చయింపబడినది. నిజాంరాష్ట్రములందుండి జనులు యీ బ్యాంకు తమ డిగ్గర భావించుకొని దాని అభివృద్ధికి తోడ్పడగలరులకుగాను, 200 పేర్లు వారలకిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది. బందరు నందు పేరు 1 కి 100 రూపాయలు వసూలు చేయబడినది. యిప్పు డిప్పేక్షను కావలసినవారు రు 150 లు యిచ్చెద మన్నను అమ్మువారు కనబడరు. అయినను హైదరాబాదు బ్రాంచి పేర్లు ప్రకారమువలన మామూలు ధరకే (at par) యివ్వబడును. పేరు 1 కి ప్రస్తుతము రు. 50 లు వసూలు చేయబడును.

రావుబహదూరు శెడింబి హనుమంతరావు పంతులు, యితర వివరములకు:—
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, } ఏజెంటు:—ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్,
డి. యస్. శాస్త్రి, యం. ఎ., శైక్రటరీ. } 877 రేసి డెస్క్, హైదరాబాదు-అని వ్రాసిన బడయగలరు.

2. తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయులకు గవర్నమెంటు జి. ఓ. నెం 14 రు 3-1-1928 స్కేలు ప్రకారము తీతముల నిర్దేశించగలదులకు శ్రీ బోర్డువారి నీ సంఘమువారు కోరుచు న్నారు.

ఉ:—యం. వెంకట్రామయ్య.

అ:—టి. మల్లికార్జునరావు.

3. ఈ తాలూకాబోర్డు పాఠశాలలలోని విద్యార్థివిషయ ములను గూర్చి సంప్రదించుటకు అయిదుగురు సభ్యులకు తక్కి వగాని యొక విద్యార్థివిషయక సలహాసంఘము (Educational Advisory Committee) ఉపాధ్యాయుల కార్యనిర్వాహక సంఘమునండి యేర్పరచుటకు శ్రీ తాలూకాబోర్డువారి నీ సభ వారు కోరుచున్నారు.

ఉ:—యం. వెంకట్రామయ్య.

అ:—కోడూరు శ్రీరామయ్య.

4. ఉపాధ్యాయులకు సర్వీసు రిజిస్ట్రేషన్ వీర్యచి ప్రా విడెంటుఫండును పినహాయింపునట్లు బోర్డువారు త్వరలో నే ర్పాటు చేయనియెడల సుపాధ్యాయులు నష్టపడవలసినవారగు డురు. కావున త్వరలో రిజిస్ట్రేషన్లను వీర్యచుటకు బోర్డువారి నీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ఉ:—టి. మల్లికార్జునరావు.

అ:—కె. శ్రీరామయ్య.

5. బాలికా పాఠశాలకువలె, బాలరపాఠశాలకు గూ డ ఏప్రియల్ నెలలో స్కూలు ఒకపూటతెలుచు, శేషంగి నెలపులుకుడా ఆరవారములకు పొడిగించుటకు బోర్డువారి నీ సభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ:—టి. మల్లికార్జునరావు.

అ:—ఎ. వి. సుబ్బారావు.

6. ఉపాధ్యాయుల బిడ్డలకు ఉచితముగా నున్న తదిర్వ్య గతపకును అని లోకల్ బోర్డులకు జి. ఓ. ప్రసాదించిన మద రాను ప్రభుత్వమువారికి వందనములను ఉపాధ్యాయుల పక్ష మున నే నీ తీర్మానమును ఉపసాదించుచున్నాను.

ఉ:—కూచిలేని వెంకట్రామయ్య.

అ:—పల్లపల్లి సుబ్బయ్య.

7. ప్రాథమిక పాఠశాలలోపాద్యాయులకుగాడ కేవల ము పేదల యి యందుటచే వారి బిడ్డలకును, ఉ పా ధ్యాయులకును బిడ్డలకును ఉచితముగ నున్న తదిర్వ్య నిర్దేశించుటకు శ్రీ మద్రాసు ప్రభుత్వము వారి నీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ఉ:—యం. వెంకట్రామయ్య.

అ:—యస్. జి. కృష్ణమూర్తి.

8. ఈ బోర్డులోనున్న గ్రామవంచాయితీగల గ్రా మములలో నైసమ నిర్బంధప్రాథమికవిద్య వసులలో పెట్టుట కి సభవారు గోరుచున్నారు.

ఉ:—యం. వెంకట్రామయ్య.

అ:—ఏ. సుబ్బారావు.

9. మన సాదకోపాధ్యాయులచే నడుపబడుచున్న "ప్రాథమికపాఠశాల" అను విద్యార్థివిషయక మాసపత్రికను, స్కూలున కొక కాఫీని కొన్నను చేయించగల సభవారు శ్రీ తాలూకా బోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

ఉ:—అడిదము వెంకటసుబ్బారావు.

అ:—ఘట్టి లక్ష్మీనరసింహం.

10. 1914 వ సంవత్సరమునకు పూర్వము లోయర్ హయ్యర్ గ్రేడ్ పరీక్షలు యిరువురకు ఒకే పేరుగా జరుగు చుండెడివి. పరీక్షలు ఒకటైనను గ్రేడుమాత్రము భేదముగా నుండియున్నది. కావున సదరు సంవత్సరమునకు లోపల ప్యాస్ యిన లోయరు ఎలిమెంటరీ గ్రేడువారు హయ్యర్ ఎలిమెంటరీ గ్రేడువారితోపాటు సహపాఠ్యులను కలిగియుండుటకు కోరుచున్నారు.

ఉ:—గుంటూరు రామకృష్ణయ్య.

అ:—మేళ్ళ చెర్వు కాళిహస్తి.

11. ప్రతిగ్రేడునందు ఉపాధ్యాయులకంటె ఉపా ధ్యాయులకు రెండురూపాయలు పెచ్చువేతన విప్పించవలె నని శ్రీ తాలూకాబోర్డువారిని నేను కోరుచున్నాను.

ఉ:—పల్లపల్లి సుబ్బయ్య.

అ:—కూచిలేని వెంకట్రామయ్య.

12. తిరువూరు తాలూకా విద్యార్థి విగుల వెళకబడి యున్నది, గనుక ఆ తాలూకాలో పనిజేయు బోర్డు ఉపా ధ్యాయులకు రు 2 లు యేజిస్సీ అలవెన్సుకు దయచేయించగ లందులకు ఈసభవారు శ్రీ తాలూకాబోర్డువారిని ప్రార్థించు చున్నారు.

ఉ:—మాకరాజు నారాయణరాజు.

అ:—పేకేశుస్నేక్.

దినపత్రిక చందాదారుల

కొక ముఖ్యమనవి

చందా సొమ్ము మనియూర్డరుద్వారా వంపు నప్పుడు, పాత చందాదార్లైన పక్షమున, యిదివ రలో మీకుచేరిన మనియూర్డరు అక్కా లెడ్జిమెంటు మీదనున్న నెంబరునుగాని మీకు వ్రాయు ఉత్తర రములపై నున్న నెంబరునుగాని నుడహరింప గోరె దము. అది లేనికారణమున కాలహరణమగుచు న్నది. అనెంబరే కొద్దిరోజులలో మీ పత్రికమీద కూడ నుండగలదు. గనుక నదరు నెంబరు నెప్పు డును మీరు ఉత్తరముల వ్రాయునప్పుడుగాని, సొమ్మువంపునప్పుడుగాని. నుడహరింపగోరెదము.

వ్యవస్థాపకుడు.

సుధ

రసభరితమగు మాసపత్రిక

శ్రావణమాససంచిక వెలువడినది మాదిరిపత్రిక ఉచితము. చందా పంపినకు రు. ౧ మాత్రమే "సుధ" కార్యాలయము, తపాలుచెట్టె 287, మదరాసు.

నిర్మలమైన పప్పునూనె

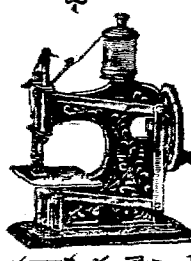
గోదావరి డెల్టాలో పండిన వైరువులు పరిశుద్ధము గాకడిగి వప్పుచేయబడి తీసిననూనె చాలాప్రశస్థము అకోగ్య ము. ఒకపాక వాడిచూచినవో తెలియగలదు. డబ్బాకు తక్కిన లేకుండా పంపబడును. ధరల వివరములకు యీ దిశవ చిరునా మాకు వ్రాయుడు.

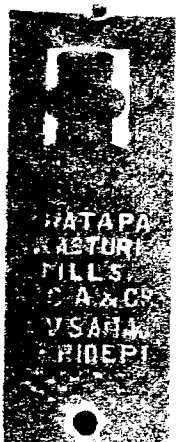
కె. బసవరాజు బ్రదర్సు, సామర్ల కొట, M. S. M. Ry.

త్వరపడుడు! మంచిలాభము!! ఈ నెలవరకుమాత్రం!!!

అద్భుతమైన చిన్నకుట్రపు మెషిన్

ఈ చిన్న సయిజుక్టు మెషిన్ సీమలో తయారుచేయబడినది దీనితో పెద్దకుట్టు మెషిన్ లో కుట్టునట్లు ఇంటి లో ఉండు స్త్రీలు బాటలు అన్నివిధ ములైన కుట్టుపనుల సులభముగా చేయ వచ్చును. ధర రు 8. పోస్టేజి అ. 10. ప్రకాశంకంపెన్, 18 బి.టి పావుకార్ పేట, మద్రాసు.

వ తా వ క స్తూ రి మా త్ర లు

విక్రీతి ఘోషానికి శుభానగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరోజనం, కుంకుమపువ్వు మొదలగు వస్తువులతో తయారుచేయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక అజీర్ణము, వాపుయు, జలబు, క్షేత్రము, జ్వరము, పన్నీ పోతము, బాలెంతనము, చిన్న చిట్ట నులము అగ్నిమాంద్యము, అజీర్ణభేదులు, దగ్గు, ఉబ్బసము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండించుటలో రామ తామ్రమణి. అరోగ్యమును బలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినది. వరిక్షించ దగినది.

300 మాత్రలు గల సీసా 1 క ర. 0-4-0

12 సీసాల ర. 2-8-0

పోస్టు ఖర్చులు శ్రేష్ఠము.

2. సి. ఏ. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద వమాజం, తెలిదేవి, నల్లూరు జిల్లా.

AMRUTANJAN DEPOT

Price Annas 10 only.

MADRAS & BOMBAY.

ప ట్టు వ ం టి మ జి లీ ను

ఇదిగో స్వరాజ్యము

ఈకాలమే ఆంధ్రదేశమంతట అన్ని కాలములలోను వాడుదురు. దోరల కంఠో ప్రీతికరమైనది. అందమగు దోరాలు, దట్టమగు నేత, యెక్కువైన వృద్ధులనుగలిగి స్త్రీలకు చీరలు, పురుషులకు కమీజులు, భారతీయులకునును రకంవారీగా మాపరిశ్రమలయంలో తయారుచేయించి అన్ని దేశములకు అంపి యెన్నో యోగ్యతాపత్రికలు బదిలీయన్నాము. స్త్రీలకు మధుగులై-డు చీరలను పురుషులకు నాజుకుగావుండునట్లు విక్రీతి తక్కువధరలకు కొద్దిరోజులమాత్రమే అంపనెంచి తిమి. ఈసమయము పొగొట్టుకొనకదు. అక్కరలేనిచో డబ్బు వాపనీత్తుము. 45 అంగుళముల వెడల్పు 12 గజముల తొన గల పెట్టెగాని రెండు 12 మూర చీరల పెట్టెగాని రూ. 7-8-0 ల, 5 పట్టుకమీజుల పెట్టె రూ 10-0-0. పోస్టికే నెరు. మజిలీన కమీజులు 6 పెట్టె రూ 9. గుప్తా అందు కో, చికాకోల్ సిటీ, గంజాంజిల్లా. 4

వ సంతకుసుమాకరము.

మధుమేహము, అతిమాత్రము, రాచుకరుపులు, కుక్రవ్వము, కుక్రతయము, నరముల బలహీనత, చిరకాలపు తెల్ల పసున, శుభివ్యాధులు బీర్జించుటచే కలుగు మాత్రాతాద్యాధులు మొదలగు మేహరోగములకు పడినార్య పదియొకవధములను తిని కుడరక వ్యయప్రయాసల నొందకుండు బంగారు, వెండి, మంచిముత్యములు, పగడిములు మొదలగు వీర్యవత్తరమైన వస్త్రపు తో సిద్ధపరుపబడి నిశ్చయముగ మంచి ఆరోగ్యము నీయగలిగిన "మా వసంతకుసుమాకరము"ను నేవించి కాళ్ళపొఖియిన పొందుట ఉత్తమపద్ధతి. అనేకులు నేవించి ఆరోగ్యమును పొంది యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చియున్నారు. ఈ 1-కి రూ. 20

కాస్త్రీయముగ తయారుచేయబడిన 224 రకముల బొవధములు గలపు-కేటలాగు ఉచితము.

వెంకటేశ్వర ఆయుర్వేదనిలయము, చింతలూరు, ఆలమూరుపాస్టు, తూర్పుగోదా వరిజిల్లా.

బెంగాలు కెమికల్ వారి కొన్ని ప్రత్యేక బొవధములు

'హిమోబిన్ సిరప్'

రక్తవృద్ధి చేయగల వివేకవధము.
రక్త ప్రావములు మొదలైనవ్యాధులకు.

"అశ్విన"

సర్వవిధములైన బలహీనతలను పోగొట్టు
బలవర్ధక వధము.

'కుర్చిసాల్'

దీర్ఘ కాలమునుండి యుండు, ఎంతటి తీవ్రమైన
అతిసారము (రక్తముతోగాని లేక రక్తము లేకగాని)
పోగొట్టును.

'వైరెక్స్'

మలేరియా జ్వరములకు శ్రేష్ఠమైన యావధము.

'ప్రోక్స్'

అంటువ్యాధుల రాకండచేయు సజ్జనీరు
వ్యవధిములకు అంటు వ్యాధుల
పోగొట్టును.

'గ్లిమాల్'

నోటిలో పుక్కులించుటకు యనుకూలముగ
నుండు వ్రావము.

'కాడ్లివర్ ఎమల్షన్'

(హైపోఫాస్ ఫైట్లు కలిపినది)

అన్ని యాకేటికల వ్యాధులకును, సరియైన జీర్ణశక్తి
లేనపుడును, పసిబిడ్డల జబ్బులు మొదలైనవాటికిని
పనిచేయును.

'అనాబిన్ బిల్లు'

దీర్ఘ కాలమునుండి యుండు తీవ్రమైన ఆమోయితీ
అతిసారమునకు పనిచేయగలవు.

కొనునపుడు మా పేరును, చిరునా,

ప్రేక్ష మార్కును జాగ్రత్తగా గమనించుడు.

BENGAL CHEMICAL &
PHARMACEUTICAL WORKS LTD.,
CALCUTTA.

శుక్లబందు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గంటలోనే
అదృతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లనష్టమును కట్టుటలో
కేరుపొంది, స్త్రీపుకములకు విరతికామ్యమైన కలిగించుటకు
దీనిని వినియోగించువధము లేదు. 25 మా 2-8-0 కేటలాగు ఉచితము.
17-3 త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
మహేంద్రనాథ-రామచంద్రపురంపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

హోమియో వైద్యచికిత్సాసారము

1 భాగము. ఇందు 70 మూలకలను గురించి వైద్యులకు
విద్యార్థులకు జనసామాన్యమునకు విక్రీతి ఉపయోగముగ
వ్రాయబడిన 179 పేజీల గ్రంథము. ధర రూ 2- చందీబిడ్డల
కాలేయపు పీచాపు బల్లలు ఈ విభానముననే పూచీగా స్వల్ప
కాలములోనే నివారణ చేయబడును. రూ 1-కి మందుకు చార్జి
రూ 4 లు మాత్రమే. పోస్టుచార్జి శ్రేష్ఠము.

డాక్టరు బి. శ్రీరామయ్య, శ్రీనివాసు, విజయనగరం.

దుర్గా మెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదుర్చును

(1) ఈ మందు సెగరోగములకు నివారించి మాత్రము
విడుచుచున్నప్పుడు గలగు పోటు, మంట, చురుకును యింజన్లకు
లతోను పిచ్చికారితోను నిమిత్తములేకండ తప్పక కుదుర్చును.
సీసా 1-కి ర. 8-0-0.

మూర్ఖరిష్టము

(2) ఈ మందు ఎటువంటి మూర్ఖునైనను యెన్నిసంవ
త్సరములనుండియున్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును.
రూలకు సరిపోవు మందు రూ. 8-0-0.

పొడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తైలపొడలకేగాక యితరవిధములైన
పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తొమర, గడ్డి, కర్పాడి
మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలు కిటికీ మార్చును. డబ్బీ 1-కి ర. 1-0-0.
ఏతెట్లు కావలెను. 3

విదోలీవరు రిస్టువాచ్

రిస్టువాచ్ తో
రీజర్ కా ద ని
క జపు చేయు
వారలకు సామ్య
వాపసు పంప
బడును. డబ్బీ
యోగ మైన 12
ఇవాం సామాను
లతో విదోలీవరు

రిస్టువాచ్ ధర రూ. 5-8-0. విదోలీ వాచ్ 12 ఇవాం
సామానులతో ధర రూ. 4-0-0. పోస్టుచార్జి శ్రేష్ఠము.

ఎం. ఎన్. నరస్యలి అందు కంపెనీ,

సామానాధికారి పోస్టు, మదరాసు.